

Bu eserin;
kataloglanması, dijital ortama aktarılması ve
elektronik ortamda kullanıma sunulması
İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA)'nın desteğiyle
İBB Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı
Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü (Atatürk Kitaplığı)
tarafından gerçekleştirilmiştir.

Proje No : İSTKA/2012/BİL/233
Destek Programı : Bilgi Odaklı Ekonomik Kalkınma Mali Destek Programı
Projeyi Destekleyen : İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA)
Proje Adı : Osmanlı Dönemi Nadir Eserlerin
Kataloglanması, Dijital Ortama Aktarılması ve
Elektronik Ortamda Kullanıma Sunulması
Proje Sahibi Kuruluş : İBB Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı
Proje Yüklenicisi : Yordam BT Ltd. Şti.
Proje Uygulama Yeri : Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü - Atatürk Kitaplığı
İSTANBUL – Beyoğlu

0
1143
OSMANI

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
KİTAPÇILIK KİTAPLIĞI

İ.B.B.
BÜYÜKŞEHİR
KİTAPÇILIK KİTAPLIĞI
0
1143
1904
İSTANBUL

1709

2. Eşkal

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI

İstanbul Belediyesi
İnkılab Müzesi ve Kütüphanesi

Sayı:

Oda Döşme Raf

1 0

اگر و این جهان
خیرا ندره...
اولاد شما و بچه های شما
نیز...

نیز...

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
MÜHÜR KİTAPLIĞI

ایک مرکزی لوبیون دایرکه ساعده عصمتی و عارف نظارت جلیسک ریاسته ای جاز...

ایستادن از قلم طبعی... بعد از استادن و تکرار
1937

01143

1704

الترک و الفونون

جريدة مصر وميتك

اولاد شربا و معلولين غزاة عثمانية منفعة

عروس

نسخة ممتازة

Numéro Spécial du SERVET-i-FUNOUN

PUBLIE AUX PROFITS DE NOS INVALIDES ET DES ORPHELINS DE NOS SOLDATS TUÉS PENDANT
LA GUERRE TURCO-GREQUE

امام مركبي فومينيون نايستك مساعداً لاصول
ومعارف انشازت چاليسيك رختنامهي جان

استانبول

عام مطبعه — اجواسمان وشرکاسی • باب عالي جادسده نومرو ۷۸

۱۲۱۳

ISTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI

الفصل الخامس

ایشام شهید و معلولین غزاة عثمانیه منتفست — جانب حق المناقب حضرت ولی التمت اعظمین هرکون بر شقه طرز جلیل عالمیده اده اراز و رایگان بیوریلان امثال حسنه واعطای مستحسنه ملوکانه امتثالاً — بیوک کوچک هرکس طرفدن بکدیگره ماسقت صورتیه کوسرتلکده اولان آثار مروت ومساوینه انواع الطاف و عنایت حضرت خلاقیتیهنک الی الابد متدار وشکر کناری اولان « ثروت قون » کده اشتراک آرزوسنده بولغنی طیبیدی . شوامیه خیریه مزی حیز حصوله کنیتمک ایچون وارد خاطر اولان ایلك واسطه یه توسل ایندک . بو نسخه ایته اوتشیمزک نمرسیدر .

« ثروت قون » ثمره نشینی — ایشاله نظراً — فوق الماده لککوره معمله رابر مع واحضارته موفق اولدی آثارک نقاست و تراهی اعتباریه لسخه خصوصاً سنه سفت ممتازی باقشدر بر مقدن بکشمسدر .

لسخه متنازه من اسماً « ثروت قون » هیئت دائمه تحریریه سیله غزیه من اهدای آثار بیوران ادبی کرام طرفندن محر مقالات و منظومات الی ترتیب و تزیین اولسهردی بالاخره وارد اولان بر قاچ پارچه اثر نفیسده بولتره مزج وعلاوه ایدلشدر . نیشزک خالصیت ومصرف اولدی امر خیرک اهیت وقدسیت کوره تلقی و تقدیر کورمچکندن امین اولدی بینه الکرم نشریه منارت ایلیوروز .

احمد احمدی

İSTANBUL
YIKIŞEHİR
BELEDİYESİ
TÜRK KİTAPLIĞI

بجده آخوه

پرواز اتمك دياردى روح ،
جسم اكا بار اولوردى حيفا !

هرمنظره ، هرديبه ، هرسو
مستغرق نور ابدى سراپا .

اوچقده كتاب ملائك ...
واقسمده عين خواب و خوابا !

شبهال منور قرله
رسم اولش ابدى بولوحه كويا .

پيش نظر نقرعمده
معبد كورونوردى زير وبالا ،

دریا ساكن ، كنار تنها ،
برصمت و سكوت اينجده صبرا ،
عنى اولمش ابدى نسيم خوشبو ،
ازهار كورر كيلى رۇيا !

اتش ابدى سطح آبي روشن
عكس قر حزين سبا ،

دریا تنظير ابدوب سباي
اولمشدى ما نظير دریا .

ايلردى موج وتباعد
برر كورون نيم زهرا .

ISTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
MECLİSİ
TÜRK KİTAPLIĞI

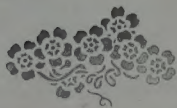

دکده ابدی صباخ جهان
برصوت غریب رقت افزا
ایام لطیف رنگ ماضی
ایزدی اوشب طواف عیا
جاری و محیط اولان سکونت
قلبنده برآه و زار پیدا
یتاب و توان اوردی بر قوش
آغار کی بر مزار هجری
هری اویوردی . بنده لکن
بیدار اولیوردی فکر سودا
بردن بر ظلمت اولدی طاری
سپارله بورندی جله اشیا
خوایای سواد پرور مدن
متهاب فرار ایدردی کویا
بر بن قالدیم او برده . برده
اسحق دینلن بومرغ شیدا
روح اوکا سویلیوردی برشی
بن طوعنی ایسته مردم اما
دیکلردی او طائر سکونت
اکلاردی بونی او روح کویا ...
ای اسحاق .. ای یتیم شب
سودا ایله حزن سندهدر هب

وحدتار اینجده ذا کر حق
لایق سکا دینسه طائر حق
اسرار کی ظلامه میلبک
محرابکدر سکونی لیلک
برنجه ظل . ثالثین سن
قوش شکنده خیالین سن
سن محرم رازی کاشناک
برنجه روحدر حیابک
صوتک دره دن اولنجه ظاهر
دیکلر کورونور سنی مشاجر
قرتال دیکلر سحابه لردن
یا قوش دیکلر خرابه لردن
ارواح علی العموم دیکلر
امواج طویوب نجوم دیکلر
برمشجره تک اینجده تنه
سندن نجه سیر اولور هویدا
بیدار دکل اگرچه بخواب
- کاهی تابنده ، کاه یتاب -
شبتابه نظیردر سرودک
تصور بر عدم قیلار وجودک
کویا که سنکله عشق سوزان
بر آهک اینجده بولدی پایان

بکرمش ایکن خیاله خلقت
سندن نیمان ایدر حقیقت
بایل کی یوقدر اشتیارتک
مستور خزانه بهارتک
روزی سکا قسمت ایتیمش حق
مظلم نام و نشان اسحق
فردای مزار صبحکاهک
واصلدر او سمت آه و واهک
بر عالم بیقراردر بو
بر عالم پایداردر او ...
کل ، ایلیم سنکله هجرت
طورسون ابدی بوخاک حسرت

مهر انسا

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI

تەڧىرى .. اقلام ستایشی بومزىات عالیەدن ئزومى قەدر بىت ایتدېلرکە تکرارى مەلومى
اعلام قیلدن ویناۋە غەب اولور .

بىندە كىزك شومقالە عاجزانە دەرمیان ایتك ایتدېك شى اومعظم اردولرمزى
تەشكىل ایدن افراد عەترەمەك اخلاق اصلەربىنە راجع اولق حەيتیلە مزیات شەخسە
وانسانىلرى تەینە واسطە مستقلە اولەبىلە چك بعض عادات ومعاملاتدن عبارتدر .
چونكە مزیات عسكەرە دیدېكمز شجاعت وبسالەت .. جىكچىك .. شدت حرب
وضرب .. فرط متانت ومقاومت .. اطاعت وقناعت .. انتظام حرکات .. شدائە
تحمل .. صداقت وغیرت .. طهارت ونظافت .. حىت ودیانت كى اوصاف زكیە
عسكرمزك عسكركك علنك حضر وسقرفندە بىنى كرك قیشلەلردە .. كرك عجارە
موقارەندە عىنمەا بىكپلور وك آھنك اولەرق اظهار ایتد كرى صقتلر اولەبىلە چون
بولرە برترىبە مخصوصەك اتریدر دېە نظر اولقق وبوصقتلرە متصف بلوكرك ..
طابورلر .. فرقلر .. اردولرک هیات مجموعه سەنە تخصیص ایدلك ایتیلن
مەدوجیتدن اوترىبە مخصوصەدە بر حصە كلایە آراق طیبى اولور .

فى الحقیقە قیشلەلرک .. چادرلرک داخلندە وباخود عجارە میدانلردە ضابطلرک ..
آمرایك كوزلرى اوكنەدە ایكن بومزىات وخصوصیەلەدب وعفت .. دیانت وحیث ..
شفقت ومہمت .. فرط طهارت ونظافت كى مكارم اخلاق .. عمان عادات
ومعاملات صفت كاشەلرى اولان افراد عسكەرە بىوكلرىك انظار اضابطلرەلرند
اوزاق اولەرق كندى كىدېلرىنە سربست بولندقلى حالەدە بىە اولە اطسوار
وافمال جیلە مەصدومېدلر ؟ سؤالى بومبارك .. بو محترم افرادك انسانلقرىنە عائد
حرکات ومعاملات مخصوصەنى اوزاقدن قیلدن نظر دقتە آلهامش بعض كىسەرک
خاطرلرىنە اوغراق ایتالەدن بىیدە دكادر .

ایشتە بولە بر وسوسە خاطرلرىنە كەبىلە چك اولان كىسەرە قارشى دېلك
لازمدرکە :

افغبار ! جمە صكونلرى شېرمزك قیشلە .. بىوك قرەدو لجانە كى مواقع
عسكەرە جوار بېرندە بولكن .. اوكونلردە عسكرمز اكرىلادىلى جىقارلر . بولرك
اطوار و حرکاتى نظر دقتە آلكر .. كورېسكزكە بومونى ارساللر باصدقلى
برلرى آياقلىكك التەدە اېگتە چك صورندە برمشى قهرمان سەندانەلە اېكېشېر اېكېشېر ..

— استاد محترم رجانى زاده محمود اکرم بك افندى —

عسكرك - عىنانىلە

عىنانىلەك ھەربى برنەوۋە فضائل اخلاقى صايلىمە ھەرمزان اثبات كمال استحقاق
ايتش اولان عسكرمزك عسكرككە عائد مزیات مشهورەسى عجارە اخبرەدە عیون
غالبانە دەها شەمەلى .. دەها واضح برصورندە ئىچلى ساز اولدېقدن دىنالك السنە

اوجر شر بور برلر ... فقط رهگذر جلا تلبه برچو جوق .. برقادین .. بر اختیار ..
برعلیل .. حاصل عاجز برانسان دکل بر خستری کوک .. بر مسکین کدی بیه
تصادف ایتسه اکا چار بیدن .. انی اینجمندن کچرل کیدرلر .. هیچ برکیمسه
باشاری قالدیروب باقارلر .. بولده برینک از قضا دوشدیمکی کورسلر انی ردن
قالبه رفته قوشارلر .. سوقاقده یکسر برچو جوغک اغلا دیقی ایتسه انی اوقشایوب
متملی اتمک باقارلر .. کندی کنیدلرینه قونوشدقوری قیشله عاتلک لسانقه داتر
دکلسه پهلوانقه .. قهرمانقه عاتلده که مراف ابدوب .. پانلرینه صویلوبده
مختلرندن قراچ کله استراق ایده بیلرسه کزونی سزده اگلار سکرلر ..

بونلر او طور مهاسبتا ایله کیدرلر .. ابتدا چامعلره طولارلر .. اکثریا صوک
جاعت رنده پلومو طهر مند باشری اوکلرینه یاهرکی عبادندن سکره چارشیره ..
پازارلره اینرلر .. بونلرک جیلر نده اوقدر جوق یاره بولغز .. فقط کیهلر نده — لوس!
اکثریسی یگی جامعلک مصر چارشیری جهته کی قیونسک دینده مندیله .. چورلر
کی ال اینلرندن عبارت اشیا صانان برعاجزه مسندن ترجیحا صانون التیشلر
امیر نرهدن اورمه کیهلر نده — اوجر شر غر وشاری بولنور .. بویار دایله پازاردن
چارشیدن نه الدقر بینه دقت ایدیکز .. آلدقاری هان داتما قوری جوز .. قدقدله کیمکه
اوزوم .. خرما کی بالنسبه اوجوز اولدیغیچون مقیارجیه جوق قلیل قسجم
میولره برابر برکینسر قالبده صابوندن عیارلر که صوبلری منظرلرینه
طولدیترلر .. صابون قالری نده بر بجهیمه باغلایرلر .. ری وایر نده .. ییگرکی
دیگر ال نرهنده اولدیقی حالده کلکاری کی بینه قونوشه قونوشه قیشله رینه عودت
ایدرلر ..

اوندق .. جوز .. کستانه ککی قوری یشاری نیچون ترجیح ایدرلر ؟
چونکه قوش ارفداشلرندن اوکلر اذنی چیقه ماماشلر وارد .. انلرده اومیوه لردن
اکرام ایده جکلردر .. نه سوغلی قطرت کریمه در بو ! ..
هر دفعه اوقدر صابونی نیچون الیرلر ؟ چونکه چاشیرلری داتما تمیز کیوب تمیز
جیغارمق .. صیق صیق استحمامده ابتدکاری حالده بینه هر کون باشلری ..
الارنی .. یوزلری صابونلره بیقماق عاتلریدر .. نه کوزل طبیعت زهره در بو ! ..
بوعایجناب .. بوغنی القاب .. بوجوانمرد .. بو کریم الطبع افراددکه ارباب

تسائی هر صنف خلقدن زیاده نمون ایدرلر .. اندن طولایدر که کروه سله تک ببط
کایم تسأل ایچون لاجوق انتخاب ایشدکاری رلر موافقه عسکره جو ایدرلر .. بالفرض
بوکون کیهلر نده القشر یاردلری وارسه اوپارملر که یارینی بلسکه هیسنی — محتاج
ومضطرب وشایان زحم کورد کلر یچون — دیانجیلهر بالامنت بخش اینجمندن اصلا
چکنمزلر .. نه بارلک خصلت محسنه در بو !

بونلر .. بوفراد محترمه و یکدیگر کزی هدیه ایله تطییب ایدیکز وسویشکز «
قاعده اخلاقه سندن البته بی خبرلردر ..

بونلر .. بوفراد محترمه و نفاذت اجماع متمتعدر .. حکم عمیق المعانی سائر
صنوف خلقدن زیاده البته تقدیر ایدمه مشلرلر ..

بونلر .. بوفراد محترمه و صدقه و یرمک بالاری کزی چوریر .. عمری
آرتیر .. تحریص مکرمت آموزینه احتیاجندن البته مستغنیدرلر ..

دیلمک اولور که مکارم اخلاق .. محاسن عادلتک خلاصه احکام محکمه سی
اولان بو طبیعی خصلتلری .. بویا کیزه خویاری .. طبیعتلری بونلر .. بوفراد
محترمه بینه کندی کوپلرندن .. بینه کندی خانه لردن کتیر مشلرلر .. اوتلر بوسجایی
عالتک تشای انلرده دده لردن .. بالاردن .. قردناشلرندن کوردکاری اتمال
وهله هیسنلر اولتیرلرک قوجاننده ایکن جوهر طینت اصلیلر بی تطییب و تربیه
ایکن مایه حسن خصالدر ..

اوتلر ! او دیندار .. او ناموسلی .. او عقیف الاطوار .. او غیریکی .. اوقدا ..
کار .. او چالیشان .. او ناسایتپور .. او مرد .. حاصل او مجسم فضیلت خوانین
غایتیک خلایقه یچون حیت اولان سوبیلده در که بونلرک .. بوفراد محترمه تک
با کیزه منور جوهر طینتلری برقات دهه آب و تاب کعب ایشدرلر ..

بومزور طینتان جلادت .. بومزک خصلتان حیتی دهه یارو آرسلاسلر ایکن
آغوش جانلرنده او بودوب دوش غیر نرهنده طاشیان اوبانوان محترمه کی کیدوبده
کندی رلر نده کورملی که مادر انسانیتک حد نده نه کی فضائل اخلاقه مهذبو
وانسلاط اوقی قابیلیله پارادش اولدیقی حقنده رفکر صحیح ایدیلرله بیلسون !

پوندن اون پدی .. اون سکر سته قدر مقدم بر آستوس اینک صوکارندہ
کہ برقتل بشقہ بر فاست ولطافله باخاصہ چاملیجہ باغرلہ مدار شہرت ایکن
صکرہ لری ہمدلو اسباب طبعیہدن طولای ایسہ یاواش یاواش اورالردن چکیلہ رک
ارن کوپندن طواشیجہ قدر تمت ارانی و سیمہدہ کی باغرہ انتقال ایدن چاوش
اوزونک .. اوغنیس ولذین .. اودلر ونازک .. اولطیف .. اوشربیکوار محصول
مبذولک آسمارہ بار اولفہ .. کوفہلر .. سیٹار اینجہدہ باصلوب ازلکہ محکوم
ایدلکہ باشلادقاری موسمدر — برکون تترہ ایچون تجوربول واسطہ سیلہ ککبوزہ بہ
قدر کیشمیدم .

انئای عزیمتہ حیدر پاشادن بدا ایلہ قزل طوراغہ .. ارن کویہ قدر قطعہ
قطعہ .. فصلہ فصلہ منظورم اولان خزان آورد مناظر طبعیہ ہان بکرنک بیک آہنک
ایدی .. ہوستاچیدن .. خصوصیلہ ماتہدن صکرہ کی منظرملردہ نظر نواز برخضرت
ونضارت تدریجاً نمایان اولفہ باشلادی .. بری طرفلردہ صارامش صولش ..
بعضاً بتون بتون قوروش باجلہ نباتات .. باخصوص چارلر چنلر ایلریلرہ
صومری کسیدہ رمدیں اول رشیدہ رسی ایلہ سکوردابورر .. بری
طرفلردہ حیائلردن نشان بیلہ قالین نازک .. دین قیر چیچکلی بورالردہ پارلاق
وہود بر ہار سیاہدانک آغوش حاشیہ موجودیت عجیباراملری بحفاظتہ
ایلیورلر .. قوشلر چیرینہ چیرینہ اوچوشیورلر .. حیوانلر دیری دیری ککبوزلر
اوازیورلر .. انسانلر .. قائل چاللی انسانلر ایسہ بردوزی تہ چالیشیورلر دی ..
شہردن اوزاقلاشدہ نباتاتندہ .. طہورده .. ماشیدہ .. انسانلردہ .. حتی طیارلردہ
طورقارلردہ بیلہ مشہود اولان یوزندکی وجودک .. ہو سلامت حالک .. ہو عفو و غنیمت
جوہر جانک منویات انسانہ شمولدن قاصر اولہ میجی ملاحظہ خسرتکشلہ سیلہ
ذہم مشغول اولدینی حالہ کیدہ کیدہ ککبوزہ وقفہ کاہنہ واردق .

وقفہ کاہدن قصہ بہ قدر سیر متدل ایلہ اوچ چارک چکن — طرفی باغرلہ
محاط — شوبہ بولی دہا آغیر کیدرک بورلقتسزین برساعتہدہ قطع ابدہ چکی
کسہ بردیکم ایچون ہان یورویوردم
بویولک تصفدن زیادہ سی یوقوشدر .. یوقوشدن صکرہ کن دوزلک براز
اوتہ سندہ عصرق جسم برقچ چنارک سایہ لطافتہ صیغمنش نمازکاہلی برچمن صفہ ..
بونک اوکتہدہ بولہ ناظر بر چشمہ سار موجوددر .

اقار سولر طبعک منایق فوض دایکایدر .. طاغرلردہ .. قیرلردہ صرب قبالردن
صیرہرق .. یاخود یشیلک ارہ سندہ کی کیزلی منبعلدن فیضقہرق منصب
مجموللہ بر آن اول قاوشمق ایچون کجہ کودوز آجیقدن شیریل شیریل آقوب
کیدن .. یاخود براہل خیرک ہشتہ کوتکراچنہ آلہرق بر چشمہ سارک مرصی
اولوغندن سربست جریان ترک اولنان اوسیم مذاب کی تابان .. اوبلور مایع کی صاف

صولرہ تصادف ایستکہ
پونلردن برقچ اوچ ..
برقچ یولم اولسون ایچمہ بی
سورم و بو برقچ اوچ ..
برقچ یولم صونی ایچمک
حیاتقہ برشی علاوہ ایدیورم
ظن ایدرم .

..... نمازکاہل بر چان صفہ .. بونک اوکتہدہ بولہ ناظر
بر چشمہ سار موجوددر (۸) (مضمونہ)

خطوط و تقویتی
حادثہ .. غریب شکارلر
ایچندہ بری ربینہ قاریشوب
بورلش اولان کنبہ سکیں
اوریدہ .. سچہ بیدمک ر
اشادیدن قادیں اولدینی
اکتیشیلان بانینسک روخہ
عاجزائو برخیزدیا انجاف
آیدہ رک اوچشمہدن برآیکی
دفعہدہ برقچلر یولم ایچدہ

کدن .. اوچنارلرک کولکسندہدہ بش اون دقیقہ اوتوردقندن صکرہ بولہ دوام
ایندم .. براز صکرہ قصبہ ک بیاض منارہ لری .. قورشونلی قہلری .. اسکڑیسی
قورونکلی اسکے .. ہضنی آجیق رنگلی بکی کرہ میدلہ اورتولش طاملری اوزاقدن
کورنمکہ باشلادی .. بر یکری دقیقہ دہا یوریہ رک قصبہ داخل اولدم .
دکڑہ اوچ چارک قدر اوزاقدہ بر نقطہ مرصمہدہ نشیمن کزین انبساط

اوله رق شال و جنبونه ایکی جناحی رخاوتکارانه اوزاکش اولان بولمیف .. بو هر دم هار قصبهک خاکنده .. هواسنده .. صورلنده نعم ابا ایشره برمناسبت اولدینه قائل اولوق ایسترمکه او طوراعه هره زمان اماغی باسهم کولکم علائق دینه دنیو بدن مجرد ایدر . و هم صرف لاهوتی حسیات و اذواق ایله مست صفا اولور . وجودمه برزندهک .. بر خفت حس ایدرم . انسانلک استعداد منوریت فطرتی اوراده بلا مانع دوشونه یلیم !

قصبهک — اسکی زمان انسانلرینک مکات مزاجاری سیاهی حاللرنده منطبع کورون — مسکنلری عمومیه تکلفدن .. تصمدن وارسته در . چوغی فقیرانه در . خرابدر . فقط جملهی خوشنادر . دلر ایدر . سواقلری او قدر منظم .. قالدیرملری او قدر دوز دکادر . فقط کتیشدر . تمیزدر . مفرحدر . اغاچلری هپ یشیل .. چایرلی هپ تازه .. باغلی باغچهلری هپ معمور و سروردر . یا انسانلری ؟ انسانلری ده اناسدر !

ادوار سالفده اسکدار . بغداد جاده سنک مرحله اولاسی اولدینی ایچون فی الاسلامیت مخصوصی حائر اولان قصبهک مالک اولدینی اینه عمومیه دن جسم . متین .. عظمتی برخان .. آندن ده عظمی برمناسبت نه کور و اناث ایچون بشفه بشفه ایکی حام .. اوج جامع شریف و خصوصاً بین الاهی حیوان مصطفی پشندیلر اولان ذات محترمک یادگار حیت و دیانی اولوب مدرسلری .. کتیا قشقی سحرلی و سائر ثنات و تفرعاتی حالا ایدار اولان معبد کزین شایان دقت . جالب حیرتدر .

جامع شریفه چیه دن .. شادروان چهندن نظر ایدن بر انسان اورادن هیچ آیرماق ایستر : طرز معماری عثمانیک اونه جاذبه دار بر نمونه صنت و تفاسیتر ! خارجا و داخلادر و دیوارنده کی او خرده .. اونا زک نقشدر .. اویملر .. اونلک آمیز ساقیلرن ترسم ایچش کوفی زایلر صنعت تفاسیر و روانه اسلافک نه دلر با شاهد کالائیدر ! بو آنا کالانه جامعیه برابر هیئت پیرانه سنک ایا ایتدیکي طور محویت و جدائی لبریز حس حرمت ایدر . روح ایسه انک کبه نمای صلاح و نجاح اولان

محرابنه توجهله جناب خالق دین مینه سجده برتعظیم اولغه استعجال کوستر . سوئی .. دلکش قصبهک مفرح — وقاقری .. آسوده حال چارشینی .. تعریف ایتمک ایسته دیکم اینه عمومیه سی کزوب کوردکن صکره بیوک جامع حوالینک شال قیوسندن چیقرق قارشیدمکی واسع قبرستانده زیارت امایله او طرفه کیتدم . بیوک سرورلرک .. ده سائر جیم اغاچلرک سایه سنده آسوده .. لطیف .. مفرح بر آرماکه اموات اولان بو قبرستان .. باقچق .. ده کی قبرستانی آندرور . فرقی شودرکه اوتکی عارضه لی برسطح مایله تصادف ایچش .. یوایسه اولدغه دوزلکده در . اونه کتدمکی مزارلرک حال و هیئت .. مزار طاشلرینک شکل و قیافتی بر آرد بلدباشمدر . بیوک ایسه بدوانه شایان طرز مهیب روحانی خلدن مصون بولنور .

اوت ! بو قبرستانده مرمردن مصنوع .. یوایی .. بالدرلی مزار طاشلری هان کورلار ککیدر . فقط اکثر قبرلرک باش اوچنده دیکلی اولان ایشلنمش ۱۵ کوفکی طاشلندن مخروطی الشکل .. یازیمز .. بو طوری رنکندمکی فوجهمان علامتار جلب انظار .. جذب قلوب ایتمکده بالدرلی .. مصنع و مشع مزار و کتیلرین قدر تیلدرلر .

ایقارقی طوراعه کوملش بر نسیان مجسم کی طوران بو مائل سقوط علامتار شو کورلر زخمه کی وجودیترک نتیجه حزین سی زوارک سرعلاقمداوینه .. بر چشم انباهنه سوقده میادارلر !

واسع قبرستانه چیه دن داخل اولدقن صکره طرقتی آدم بوینده صق . لیکیت و برزخ قویوچایرلیله محاط .. اگری بوکری رانجه بولدن ایبرله مکده ایکی صول طرفده کوزه ایلشیر بر خرابه معماری یقیندن کورمک اوزره بولن چیقرق ایجه برزخله یانه قدر کیتدم .

قصبهک قرق قزلر .. نایله معروف اولان بوخرا به مرمر ستونلر اوزونیه طوغلهدن انشا اولمش کرلردن مشکل .. اطراف آییق .. قبل برزبه قدیمهک صده آیدر . مرمر ستونلر یزنده قائم اولدقاری حاده فی الاسل بولور استاد ایندیرن آن یاقلردن بر ایکیسی طایلوب دوشمن ایکن کرلرک — فقط دلیک دشیک اولهرق — هیشله معاق طوره بیلشی حیرت اوردر .

آثار باقیه بشری بهی هزمانده .. هرده قیصقانی کورون طبیعت دست
لبنکار تحریله میدان کلی بومنست خارقه هندسه براندازانی نظر عبرتله تماشا
ایده ره راست اولان مهوودا کری بوری یوله عودت ایتدم .

فی الاصل موسم صیفک صیحا کونلرده جمعه نمازی قبرستانک ایچریسنده
ادا اولتورمش . انک ایچون وسطده برنقطه صوم طاشدن برعراپ .. بردهمیر
انشا ایتشلر . کوه قبهک التده صامت و ساکن قائم اولان بو عراپ ایله بومیر
نظر دقه غریب برصورتده چایور . مجردات و مادیاندن هرشی برغرابت بدیه
کوسهنه بوروند برمه .. هرشی بر شکل عجیب واهمه فریب و برمه مستعد اولان خیال
ایسه بونلری — هرذره خاکنه .. هرپاره سنگنه قدر اجزای وجودی روزگار
خودکامک اثرینه بیقیدی اولهرق بریشان و نی نشان اولمش — برعبادخانه قدیک
هیولای متحجری ده تلق ایتک ایستور .

حال بوکه معبد دلکشای بی جدرانک ذاتا قبه میای ماییدن .. مینامی خالک
اسیردن .. قیچیه زمینی جن زمر دیندن عبارت اولدینی کی شیمیدیکی جماعتی ده
غالب عراپک کریسنده موزون صفار آشکیل بدن هر دم قیام سرورله متحصردر .
دعیر کئندارله باغلامغه لزوم کورلکسزین بالکزر کسمه برنوع سرت طاشلری
بری بری اوزرینه اوطورتمق صورتله میدان کتیر یان منبرک شکل مطبوع هندسینه
وعلی الخصوص بونک ینه صوم طاشدن درت درک اوزرینه آقا ایلش اوقاجق .
ظریف .. دلشین قبهنه نظر اولدجه معماری اولان استاد مجهولک هنرینیک .
ریسنه حیران قاتناقم ممکن دکادر . حیفاکه بوزینده جفت بدیع معماریت قرد
تاییسی بولان عراپک بالاسنده موجود اولسی لازم کلن طاقی صنعت سرونشکارق
دهر برقرار ایله دوشوب طاشلامش اولدینی ایچون بونک انشاسنده استاد هرهنرک
ایراز ایتدیک اثر مهارت کوریلوب اکلاشیله میور .

« جامع یقشلهده عراپ برندهدر ۱ » مضمونه مخالف اولهرق بوراده معبد
برنده ایسده عراپ مشرف خراب اولمش .
بروقتار کم ییلر «قدر محترم و مسکین علامه لک .. ندرجه فصیح و بلیغ خطیلرک
ناشر موعظه حکمت و عبرتاری .. رافع آوازه خطابیله اوقله برطین میاهاده ایکن
شیمدی اطرافده کی خوابدکان ابدک .. مهوت مزار لک .. جامد طاشلرک .. حزن

سرورلک شاهد سکون و سکونلری اولدینی حالده اوزرینه ارده صره کلوب قونیهله
جک بر غریب قوشک محل ثرائه لایقده می اولغه متحسر و معتفر کورین منبر
مزوک تمطیکارانه سلامه لاددن صکره برحس هراس و احتراز ایله باصا مقترینه
ایقارلی قوبوق یوقالینسه قدر چیقدم .

قبرستان قصبه نسبتله دها بوکسده ایکن منبر قبرستانک ال مرتفع نقطه سنده

انشا اولمش بولدینی ایچون
اطرافده کی بشیل بنجره لردن
خارجسه فرالایان نظر شرقاً
نفس قصبه ایله اوتله لرده کی
بشیل .. قو بو بشیل ..
مور .. مانی رنگلی جبال
سناهقنه .. عرماً مرمره
دکترنی دامن آسمانه رومال
استمال کوسرن افق دورا .
دوری .. تشالای طوزله
عجرا یله کوه رنگلی دکترک
اوزرینه یازوق بر شطیلر
کی کورین بونک اطای ..
جسوتاً ازقید کورفرنی ..
یلووه طاشاغری سیکور
یلمکدهدر .

اورادن .. او مصعاصد

جهانمادن اطرافق براز مدت خوشکامانه تماشا یه قوبولهرق نهایت شدت چاذیه سته
مقاومتدن عاجز قالدیمز خالک عریان اوزرینه قدیمز رجوع و هبوط اولغه
مضطرا نه راضی اولدم .

قصبهک کنار و جورانده شباین تماشا آرتق برشی قالامشیدی . حال بوکه

... بوغرا به مرمره اوزرینه طره لردن انشا
اولمش کوردن منقل .... صیحه : ۹۱۱

نیور بول موفنده بولنجم زماک حلونه قدر دها ایکی یق ساعته قریب وقم وار ایدی . بو وقتی ده تزهدن عبارت مقصد اصلی به کوره حسن استعمال آتش اولوق ایچون قصبهک جنوب غربیسنده «داربجه» ایله «طاوشانجل» یئندهکی «اسکی حصار» خرابهسی کورمک املیه اوجته طوغری یوریکه باشلادم .

بو ائنده هیچ برشی دوشونمورد . مهور باغارک آرسندکی ننها .. طیبی بر خیابان سایه داری قیود براندازانه برسرستی مصمودیتله تعقیب ایدرک بوقوش آشای بر خلی کیشتم .

وحدتکده طیبتم سکوت وسکون صرفی ایچنده تفکرات اراده به قابیلدن مهجوریتله اوزون مدت کشت وگذار ایدلر بر آرقاق موجودیتلرنده شهبه می دوشرکه سولیمک .. سلیمک ایله وارقلارندن امین اولوق ایچون — جواب ویرهجک بر مخاطب بوله مدقاری زمان — طاشه .. طوراعه .. صوبه .. هوا به خطاب اتمک احتیاجی حس ایدلر .

بو احتیاج بر مرک کئیمده حصولی حس ابتدیم صرمده ایدی که اطرافه عصف نظره تاکنارنده بولدیغ بر تالانک ایچنده بر شخصک الارنی .. قوللری حرکت ایدرک اوغراشدیتی کوردم وهان او طرفه طوغری یوریدم . بوشخص .. باشنده اسمر رنگلی اوزنیسی .. صرئنده قبا زدن صولوق مائی یلدریمه سی .. آقارنده بر وقت قرمزی ایکن شیمدی هیچ برلک ایله صلیبی قالمیشیم یئیزی ایله تالانک ایچنده اوغراشوب دیدین برقادنجیز ایش .

آغز آغز یوریرک نایانه قدر کئیمد دیکلدهده او حالا باشی چوریکک بوقایور .. او حالا اوغراشوب دیدیدیک برده یالکز اوکچ .. بوقایور .. دایره اطافه سنه بدن برده دوشن سایه یاره جسمک نه اولدیتنی صراق بیله ایچوردی . کلدیکم کی به سس سزجه اوردان چکیلوب کیشمک ویاخود کندیسنه بر خطاب ایتک شقلریدن برنی ترجیحده بر آرز تردد دن صکره :

— قولای کاسون قادین نه !

دیکه جسامت ایتدم . چونکه قوری .. قالین .. چوق زمان خربالامش الاریمک بوروشوقلرندن مخاطبک کنج اولدیغنه حکم ایشیدم .

اوزمان قادیغچ — زوال کونشک سیاله ضیای آتشی آئنده متصل نقطر

ایدن — قب قرمزی چهره سنی بکا دوندیروب غرب نواز بر نظر تالمافکارانه عطفندن صکره یته ایشیه مشغول اولهوق :

— الله راضی اولسون .. خوش کلدک اوغلم !

دیه مقابله ایدی .

بولصت معامله کندیسیله لاقردی به کیشمک ایچون ککگده کی آرزوی آرتیریدندن یته نه تقدیمله آرمزده شو جله ر تماطی اولندی :

— بویه یالکزجه نه ایش کوربیورسن ؟

— اکئیدن بر آرز باشاق قالمش .. زبان اولسون دیه طوبلا یوب دمت ایدیورم . یارین تارالای سوره چکلرده ..

— کوزل اما بویه قرغین کونشک آئنده سکا بواش زور کیلوری ؟

— نه ییارسین اوغلم جیکنمندن اکلک یولطمز .

— اورامی طوغری .. لکن یوارککک ایشی . هم سن آرتق اختیار اولمشین .. بوندن صکره راحت اخیلین . قاج باشنده سین باقیم ؟

— کیم بیلر اوغلم ؟ آتیش .. بلکده آتیش بش اولی ..

— نه هله هله .. براز دها جیق .. تمش .. تمش بش ...

— نه بیلیم دن یاقشدیده سوله . ایسترمک سکسان دی .. ایسترمک

طقمانه واردی . کبریک اوزون ایدیتی عمر صایقه کونمزکه ! ..

— حیالک واری به

— نه هله هله .. ایشته شوقارشیک بیوک جوزک آئنده کولک لیور . صیاحدن

برنی چالیشدی .. چالیشدی .. بورغون دوشدی .

قادینک باشیله اشارت ایدیتی جهته باقچه اوزاقده بر جسم آغاجک آئنده

بر آدمک باقمده اولدیتی سچدم .

— سنک اوغلارکده وارد الیه ؟

— ایکی اوغلم واردی . بیوک کچن محاربهده شهید دوشدی . کوچیکده

طقوز آی اول — بیلیم نه اولدی — برکیجه خسته لاندی .. بر هفته ایچنده تلف

اولدی کئیدی . بز یالکز قالدق .

— اوغلارکده چوق آچیمشیدنر .. دکلی قادین نه ؟

— بیوکه آجیمدم .. او شهید اولدی . نه موطلو اوکا که یارادان مولاسی
طوراغی جنت ابتد . اما او بری عسکره و برمدن طوراغه قوبدی . یورکز
یوکا چوق یادی .

— نه چاره ؟ قدر !.. اولکده اجل او یوزدن ایش ..

— کاشکی اوده بورجی اوده‌یدی ده اوپله کیده‌یدی .

— نه بورجی یو ؟

— عسکره کیده‌یدی

... سانکه

— آرتق او برتک نقری

دولت سزدن آیر و بده

عسکره آزدی یا ؟ ..

— نز کندیز راضی

اولجه نه به آله جقدی ا

... اوبشقه لاقردی ...

مرحوملری اولندیر کیدی ؟

— بیوکی نه وهردمدی .

— چوجوغی وارمیدی ؟

— بریمی قالدی .

— صاعیدر !

— صاعیدر . اوده

شیمدی بورلرده ایدی ..

نا ایشته بویه طوغری کلیور.

— الله اونی سزه باغشلاسون !.. قاچ یاشنده در ؟

— التینی پیتردی .. یدیلنک ایچنده .

— آدی نه ؟

— مصطفی ...

— سزک یانکزده در اولهی ؟.. بوقسه اصل نئسلیهی بولنور ؟

..... وسطده راکطهده موم طاشدن برهراب .. بده
دیر ایشا ایشار ..... [مسیله ؟ ۱۲]

بر استبدال

موزه همایون مدیر پدایح پوری عارفانلر جدی پک المندی جهرقوی طرقتدن نسفه متازومنه

ANCIENT - EGYPT
MUSEUM OF THE
HAYDON MUSEUM

- نه می ده بزرده .. هپ بر آرده تر .
 — دیمک اوکاده سز باقورسکز ؟
 — حله منی قاپیران او یوک الله ...
 — کلنکزه اولدن برخصمانکز وارمیدی ؟
 — نیم کلیم .. اوغلمکده قاریسی . بشقه خصمانق لازمی ؟
 — ای شیمدی .. شیمدی آرق اوغلم یوق ..
 — اوغلم بوقسه خاطری دهی یوق ؟ قاریسی صورادسهک شیمدی آرق اویم کلیم دکل اوز قزم اولدی .
 — الله سزدن راضی اولسون ! ایشته انسانق .. اتالق بابالق بویه کرک . لکن قادی نه .. بیلمیسین که بورککزه بو جور دلکی ورن عتایلنکزدرد . عتایل اولنکزه حد ایلمیسکز .
 — الله جوق شکر !
 — بو آردلق چوق بزه طوغری ایلرله مش ایدی .
 — مصطفی ! یاوروم بورایه .. یانه کل باقیم .
 — کزیدیم آو بکا باقدن کیتدی .. قادی نه سنک یانه صوقولدی . کونشدن یانمش .. جامور تنکی آتیش چیللق آقارینی تارالاک اگری بوکری سرت طوبراغنه لوری دری باغوب کیمکنن هیچ فتوری یوقدی .
 — زوللی نیمک باشنده کی بو سکلسز .. بوس بواردلاق .. باغوردن .. کونشدن آلاجه لاتیش قسک کنارلری ابرمش .. صرطنده کی صاری داللی قرغزی باصه دن ییمک اوفور باشلوی دیرشک ریوی بیرتمش .. بالدرلری حذاسندن مده سنک آتیه قدر وجودی ستر ایدن مائی بزدن بول طونک دیز قساقاری .. پاچالری صولش .. بیرامش ایدی . فقط بو قیافک ایما ایتدیکی طرز حیات سایه سنده چو جوغک صحتی نام کورینوردی . قادی نه می :
 — اغا باباک یانه واردکی ؟
 — دیه صوردی . اوده :
 — دهجک چوق ایچوردی . شیمدی اغاجک کولکسندده کوزلری قبالی

دیه جواب وردی . او زمان بن باشداد :

— مصفی ! سنک آتک نه در ؟

جو حوق و مهنه جن حوشالندی . تبسم ایدرک بوموق .. اسر پوری نکا
دوبد وردی . پزلاق رجوهر حیاک شعله حواله دکاسیله مشجون صاری الا
اوردی کورلر مه دیکدی . یوفانی پک مفیدار ایدی . دیک ایسیوردی که :
« دبی اوکر عشقه ده ینه سورپورس ! »
مصفی ایله دوست اونمه نوبقه حاک کهاب ایشیدیدی . آرتق کندیسه
سرت فوشعه باشدادق :

— مصفی مکتبه کیدیورمیسین ؟

— کیدیورم یا ..

— نه اوقوبورسین ؟

— اغ اوقوبورم .

— یا ! اوییه ! آفرین ! امدن سکره به کایر ..؟

— پ ..

— بدن سکره ؟

— ..

— آفرین .. رار پته کیده بق سکا بهار دیجکم ..

جو حوق یوسر هیچ انیسر پامه کادی . قادی نه ایبری کری اص
سر حرکتله مشغو بنه دوام ایدیبوردی . یزده بو طرفده یه لاقردی به قوبولوق .

— مصفی .. اوغل ! یودرک زمان سده عجیبی اوله حفسین ؟

— بن یخی اولیمکم .. بن عسکر اولیمکم .

— عسکر اووسده به به حفسین ؟

— غوغابه کیده جکم .. بلام کی دشمنلری اولدیردکن سکره شید اوله جفم ..

— سن تفک آغابی .. قلیچ قوللایمینی بیلیرمیسین ؟

— بیلیم یا .. اغا بلام بکا اوکرتدی . تفکی آلیرسین .. باروق شویلهجه

بو قایلدن دوکرسین .. قورسونی ده ایندیررسین .. تفکی طوغرلندکی برکه

بوم ! هایدی قورشون کیدر .. دشمنی ره سرر ..

مصفی ولایه دیردی سولرک اوضاع و حرکتله ده امرهای اولدیبوردی .

آتی بشیده کی بو شهرمان اولدیک .. و حصور غانی جو حوق سالت ..

بو آتین مزاج آراان یلوروسنک قیرجابه مخصوص آباد و سامر ر شووئا

ایچمه باشند ریده توسع انجش وجودیک چوکنکه .. حرکات و اوضاعه کی

سربسکه .. حصوا حرر اقص حاسنه .. شدت قنار وحس و اشدشه

برفت مخصوصه ایله موقیتمن کندی آیه بوردی . چه حوق باعده بولادی

قدر آتالرسنک آتیه تصادف ایدن یامری مرمو سرت طوبرانی رایدنک

طوبوغیه دوکه دوکه بوموشاوب ارمش .. دوم دور انجش ایدی . اکلاشیبوردی که

طمارلریدکی حوق حوال ای بر دهقه بریده ااحت راقه برق فوشیوب کره ده

جسارته .. صرف قوته محتاج اوپولنر .. طبیعی ریاضت بدنیله آرایوب بولاقه

سوق ایدیبوردی .

لاقردنرک بیدرکی برده یوشونور کورنجه ردره قاچوب کیمکه طوبرادی .

او زمان موندن طوئتم . کدیسه بچون اوچه رصر ایستدیکم بر جایز هدیه ی

آوونجک ایچنه صیقیشدرمق ایستدم .

— یونه در ؟

دیدی

یونکله قدا دن شکر آتیریم .

دیدم . داما کور بوریه :

.. شکاری کاه نام کنبیر . بن ماهری به به حقم ..

دیک جنل محمده چرکری ده رادی . فرلامج واری سرع برورار

چت و رابت ایله رالاک .. او غیر مصفه حورابت او امدن قادی کندی .

حیرتمنده شوقی آرسوردی . اوچک سدن صاره بن ده بونه ایددک :

— یاراماز طورونکیز بن هدیه ی قبول ایچدی . نه درین بوکا قادن شه .

دیدم .

— قصوده باقه اوغل .. اوچوجودر .. اونک مافقرله ایشی اولازکه ..

دیه جواب وردی . دیدم :

— باری سن آل .. سکره به مصفا یه وررسین .

— براق اوغلم. اورايه براق. كوزمه بعض وقت — سوزم اوکا — سائلر
كثير .. اونره ويريم . بيه تواني سنك .
جوانجي وريخه حريم آراق بكا هيچ بروز اولدرمه يچ درجه فراطه كلدي .
زوراكي براق لافردى سويلدكن صكره كندبسته وداغ ايديرك و آراق وقت
قالمدي جهته اسكي حصاره زيارتي وقت آخره براق قور بوروله متوجه اولدرم .

بووقه براق كونلر بكاسرمايه تفكرات اولمشيدي . او ساطورده عثمانلي قاديملك
حسن حيت وقتي .. سي وغيري .. علو جانبي .. ديات وفضيلتي طورونك ..
او بيم مصومك صفت حال ومعامله سي .. سلامت فطرتي .. قهرمانغه .. جلادته
استعداد فوق العاده سي .. فرط ذكاسني بشقه يقه دوشونور . متحير ومتاثر اولوردم .
فقط شمدى اون سكر سنه صكره مصطفي تكرار دوشونه چكهي او زمان
بكا برسي سويلسه يدي بوكا بده احتمال ويرمدم .

اوت ! بوكون يه اتي دوشونوردم .. اوت ! بوكون يه انك خيالي كوزلركم
اوكنده طوربور . فقط او خيالك بوكون بكا تشخيص ايندرديكي وجود ييميت
كسومي .. مصوميت اوضاعي اينجده قهرمانغه بلتير برصي چالالا برهناي دكل
— جباركي موقع حربه اوزريه طوغري كلن رياناركلدي قهقهه استهلا ايله
ساوشدريمجي .. قوه بازي جلالتي اوچورومه بوواردلان برطوب شيريني نك-
باشه اوموزليوب موقفته كتيره چك .. شدت ضرب دستيه رايته چكهي برندن
اوبناه جي .. سرعت خفت جولاييه بهري آتلاوب دشمنك آرقمندن كيدرديكي
بردره اوكنه چقه جي — بردلوار عسكر در !

ايسته بو عسكر احتال كه بوكون الاويندن قيام ايله نسليان اوياسته مكي بلدان
ومالكي براوجدن رواجيه يد تخير عثمانيه كيچيرمش اولان شيان غزاة ايله برابر
ه فورقه موقفته رامر و اشارتله سلاح بدست صولت اولفه هرديقه مهيا اوله رق
خيجه نشين آدام بولور .

ايسته بو عسكر احتال كه صوك عماربلرك برنده آياغندن جرمجه دار اولش .
اتي مئي وحر كندن منع ابدن قورشونك بدندن اخراجيچون بوكون خسته خاواده
كندبسته عمليات جراحيه اجرا اولتيور .
ايسته بو عسكر احتال كه عثمانلي باراغني دشمنك بر استحكامنه ديكركن

تاكهرسان بر دانه آوارهك اسابت خطاكاريسيله يتندن اوربه رق باباسي كي شهيد ..
يقيم ايكن — وييلديكي كي نائل صرام اولش . احتال كه اونك خون شهادته آلوده
اولان وجودي بوكون خلك اينجده چوربور . احتال كه اوده باباسي كي برقيم براقش .
احتال كه او بيم مادر مهربانك آغوش عبتده خواب كلكون مصومانه يه مستغرق
ايكن زوجنك خبر شهادتي الهرق بر كرية شادي حكر — سوز ايله اغليان قاديملك
قطرات اشك تحسري بو بونه كوزيه دوشدنگه بو طرز نوازش تقديره كيزلي انباشمات
ايله مقابله ايدبور !!

لكن بو احتالاتي تسداد ايله انساب فكه نه حاجت . بوكون محقق
ييلم بورمي زكه حدود مالك عثمانيه يي مجاوزه كلن دشمنك طوبنه فكته
كوكسري سبر ايدرك .. استحكاماني چيكنه يوب كيچرك وطن عزيزي محافظه ..
عثمانليك شاني اعلا بولده كنديليري قربان انجكدن چكنمين وحتي بوني بروطفه
مقدسه .. رامل خاص بيان دلاوران عساكر منصوردن بر طافي احراز رتبه
شهادته بونيانن چكديلر ؟

ينه محقق ييلم بورمي زكه او مبارك . . او محترم شهداي امتك بوينلاري
توكاينر چوق ايتام وارانلي بوكون اوغلار ينك .. بالازينك .. قوجهرينك
قوتنم — هرة سورنلر اولورسه اولسون — آنتين كوز ياشلري دوكونلر ؟
شبه بوكي دولتر ايجارداري .. او يكلسري اقدار ايدرك فقط اوقدا كار ..
اوشهيد قريذاشلر مرك سوكلي وطنه امامة الله اوله رق برافدقري طولره ..
اوكسوزكره بووونك هر دلو نم وعنايتندن مستفيد اولان عموم افراد عثمانيه
ييتنر كوتيه چك تفرقي حيت .. وطنرورك .. نعمت شناسلي .. شكر كذاراق
حسيات عاليجاناه سه مرتب بر وظيفه مقدسه درك ايفاسيله بدلدره روح صفا
بولور .. وجدان هشي برحظ . لاهوتي بر مسودته محظوظ ومنبسط اولور .
ايسته بو مقصده عزل شان عثمان يالاق درجده حسن حصوله خدمت ايجون
غني .. فقير هر كسك قدرتي يديكي حربه ده بر اعانه چك دها ورمكه بكديكره
مسابقت صورتيله مسارعتي عاجزاه احطار ايجوندركه شو سطرلري يازدم .

يوك الله — ۶ حزيران سه ۱۳۲۰

رجائي راده

م . اكرم

تیه ژدن کورندی سال جدید ؛
دها برایش قزاندی یعنی جبال .
رعشه خوف ، هپسی پر برده .
اوده منظر کی سفید و مفید ؛
سایه منجمد ، مقر مأل .

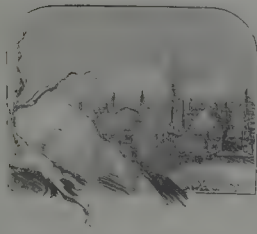
- ۴ -

- ۶ -

عصر ایله فجرک افتراقی کی ،
ظاهری اولمقده ، برضاد ایدی بو .
قارشو لشمشدی بآس ایله امید .
متعارج غروب انسان
روبروی طلوع مستقبل .
برغرب الیدار ماضی که
ایدیوردی بوحال و هیئت ایله
سنه نوقدومی استقبال .

- ۷ -

اوزادی کیندی ، باشلادم بنده
اودومانلر ایچنده غارب اولان

برج بارولرله شهر عظیم ؛
حشر منظر الواسعه تاریخ

برطرفنده احتشام بشر ،
اوبائی معرفت موضوع ؛
برج و بارولرله شهر عظیم
حشر منظر او ساحة تاریخ ؛
برجلر ، اول خنادق علیا
قیلر ، اول شواحق سفلی ؛
دار تعلیمه ، رصد کهر ؛
دها پرچوق مأثر دانش
که صانیر سین نشیده جندر ؛
هپ او آثار همت وقوت .
بجهت - آسمانه بالکشا
تیارلون پایلمه ستمتار ،
بر برق برده بخاری بوش .
بوش آیلردی اعتلا که بوده
بنجه برصافتی حال المال ؛

- ۵ -

بوطلوای فکرآ و نظراً
سیره طلش ایدم که ترودمن
کیدی برطیف ساکت وصامت ؛
محترز ، سالخوردده برخلوق ؛
طفل دربنه ، شکل مهیدار .
رعشه سن ورعشه سرما ؛

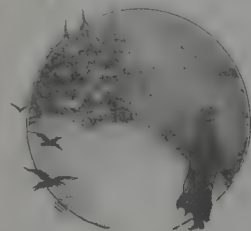
هدهیان

- ۱ -

بیله باشنده بدی بر صباح ارکن ،
قیره چیقمده ، هوا صفوق ، سیلی ؛
هر طرف قارلی ، کاشات بیاض ؛
زاغلر ، برده بن سیاه آجیق .
کز پروردم او دار فرقدده ،
غرق افکار ، غرق برف و بخار ،
متحسر ، مکدر ، ابکم و لال .

- ۲ -

کز پروردم ، اوت ، کیمش طلوعیدی ؛

هر طرف قاروق ، کیمش بیاض ؛
زاغلر ، برده بن سیاه آجیق ؛

زدهوش اولدی یفته طاغلر ،
- او صنادید پروقار و غرور ؛ -
بوچه طاغلر ، اوخا کدن منو .
اولو صندوقه لرکه هر بریسی
مکنی در کتاب خالقندن
ضریه روزگار ایله منفک ،
چوروش برطافم صخائف ایله ؛
منجسم دهور قاف لقا ،
استخوانبارلر ، خیالتلر ،
صیقل ، نوحه لرله مال مال ؛

- ۹ -

دها ارکندی ، اورنهاق مخور ،
قورل استه مکه ، یخبرل
بم بیدار ونیم خوابده ،
طولاشانلر بشون سحر خیزان :
سائل کوچه تاپ بی مسکن ،
روتراشیده راهب عاید ،
پاسبانلر ، هب اول بقیه لیل ..
دائما زنده ، دائما بیدار ،
متحرک هیاکل غیرت ،
برده تسعید سال ایچون اوصاح
خوابدن ، خاندن قرار ایش
طائف الشهر بر طاق اطفال .

ع - لور
ماقل دورینه ، شکل میندار .

شعله خاکساری ، یاخود او
سوق هاتفه سیساره کومولن
ظل شب زنده داری تقیه .
جانیونده صف بصف اشجار
که هب اولمشدیلر خیاله شبیه ،
منتهی شهره بر اوزون بولدن
کیدوردق ، کیرایکن - بوغربا - !
التحاف ظلام ادوب کیچهدن ،
شجر ستانده صافنان قوشلر ،
باقورق اختیاره ، برده بکا
ایدودلر کیدی حیرت ایله
یکدکردن سؤال مافی البال .

- ۸ -

کهرک عاقبت بومهلکدن
شهره کلده ، فقط کید باقی ...
دها بر شاهراه وار کجهک ،
دها اشمار وار نزول ایده جک ،
بر اوجی قاتا سجاه اولان
او اوزون کاربان فکر وخیال ،
ن - باب
بولده رخانمک اوکنده طوروب
والا سق عجیب ایدن
او فقیر اختیاری سر ایده جک .
باقدی برشی آراز کی فکر آ ،
یا قلاشوب صکره بر تردله
قوی چالدی ، آچدیلر درحال .

- ۱۰ -

اوه دوئمک زمانی گلش ایدی ،
رهبر امنیانه فصرم
در و دیوارنی هماله دیکی
پته اولقه فرجه یاب رسوب ،
طورمه قالدی محل ، پوروم .
نهر اولدی ، نه کیدی ؟ یلمیورم ؟
برده باقمکه خشم وحدت ایله
دیشاری اوغرادنی بو محبوه !
کیدیوردی - فصل بیان ایدیم ؟ -
طوره ورق بعض کره ، اطرافه
سخته لر کوسروب پته کیدرک ،
صغی اوفشیدی برصدای بلند ،
هرمی متقلب جوانیه
صانیک اول طفیل لخر عمرک
کودیوردی شب نایسی .
چشم انصافی ایچون سراپا یاش ،
نظر خنکی عیار آود ،
نده باعمال ایدن بو کیدش
خنده بخشای اکثریت ایدی .
سوق رعشه یله ، بیک مشقت ایله
شهره موصول اولان بویر ضعیف ،
ایندی سولنه تنباده کی
خارج سوره کندنی ایصال .

- ۹۹ -

نه ایدی ، کیمدی ؟ . یلمک ایسترایدم .
دوران ایلوردی برچوق سوز ،
ایشتیلر ، آشتیلر ییلیدی ایشی ،
بکاده ایتدیلر حکایه ، فقط ...
اجنبی مملکت ، لسان یلم
ناظر وحاضرون ایچنده غریب ،
نه قدر بن غریب ایدم اوزمان !
هفته لر کیدی ، صکره اوکرندم :
خانمک اسکی صاحبی برلورد ،
که وفات ایش الای ییل اول ،
اوشاغیش انک بو بیچاره .
ییل یانی اولدینی ایچون اوصاح ،
- چونکه غایت فقیر ایش - کیمش

یادلاشوب صکره بر تردله
قوی چالدی ، آچدیلر درحال .

موقوفات اوغانی ، قزاقی
- بلکهده کندنی - زیارتیه که
بخش امید مستعینده
رهبر ایش او اهل سن کمال .

- ۱۴ -

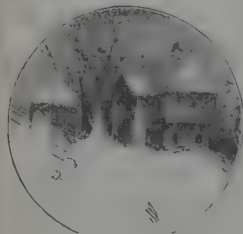
سفر یکیش اولمی اورادن
بوخول هپ انلرک اتری .
یقیلان شیرلی یایوب بعضاً
یایلان شیرلی بیقان معمار ..
بولهوس ، نلک پرور محمدید .
شوقیاب قنبر هرقتش ،
متلون ، اوبی وطنلر ،
متفنن مخربان زهین ..
ایسی ماضی وصفی مستقبل ،
آودن کلوب طلامه کیدن ،
کیدپورکن مساکلی مخرب ،
کلبورکن مقاری احیا
ایدن ، او کولکدن قادرلرله
برق رفتار ورق صیحه اولان
ایسی بوملر ! .. اوپردنه
یکیش اولقی کرک که بالدفات
خاه کورمشده براز تعمیر
اولش اولکی ساکائی خراب !
المره بکزهین اوزاثر ایچون
اسکی اوزاثر بر مزار اولش !
بیرو برنا بنون جهان آچیق .

اکا کلک ، مؤدا فانی .
اونودوب هرسه کارمش او ،
کوردیکی دائماً بواسنتقال .

- ۱۴ -

صدعات زمان ایله یینی

برده برشی کورلیور سوغز
کوکده برشی بولنیور دوزغز .
نه به بیلم ققط اوتوام روح
پوقسه طوفان ایچنده نوحیدر ؟
سونه من مشعل غریب امید
نده تمیقب ایدن دوز بولدن .
کورونور ظن ایدر انی آدم
کاه ویکاه تر بهلرده بیله !
غفائی هوشدن زیاده بزه
یار ایدن قدرلک تجلیسی !

المره بکزهین اوزاثر ایچون
اسکی اوزاثر بر مزار اولش !

هی ویت ، جهان ایچنده بوکون
پوقدر آزاد اولان بو قوسفوردن .
مقرب اشاده هرعضوی ،
جمع مرغان ایدن او هبت ایله
پاریسی آشیانه حشرات
اولمه باشلامش کی کورون
سرفی رفع ایدوبده یسردن ..
قارلرک ، سیسارک میانشده ،
اویاض ظلمتک ایچنده اوکون ،
اقتدا ایلوب بو مشعلیه
برتضرع بولده بالارو
قوللرله پوررکی آراده ،
طی منزله ایلین فرتوت ...
اغریبکده حالیدر بوکا دال .

عبدالحی حاد

زیر نظر بنده لرزان و کربزان اولان بوتماشای مدهشه قارشی باشی آتیه طرفه
چو بره دلک : ه آه آتیه اتریا دائما قان ، دائما فساد ایستین بر جمعیت خفیه ک
آمال خو بخوارانه لری اجرا به واسطه اولانلر ! کلکده اتره موفقیتکیزی کورک !
به فریاد ایدییوردی . بر سوق طبیی ایه دوریتی عثمانی اردوسنه چورودی .
اک خفیف بر نسیم ایه توج ایدره ک صفر تشکیل ایدر ، اک ضعیف بر صدا ایه
تبیج ایدره ک سلاح غالیترینه صاریلیر ، بر اصره ، بر اشارته منتظر اردونک
قارشیدنه بر دتریه بوتون وجودی دهشت وحده تترمه ک باشلادی . هر کسدن
زیاده کندیتی تأمین واقعا احتیاجی اولدیشدن بر عرشه سرتابای عصبی ایه
پومروق کوستره رک سولنیوردی : دتره ک ، تتره ک ! بو موقی مدافعه ایدن سکرک
کیم اولدیتی بیلیورمیسکر ۱۹ هیمی برخیا لئی شمال استقبال ایه مجهز ، متحد ،
مطمئن ، کنج ، مدینتک فدا کار عسکری ! اتره سیدله رملیون ایرانی بگو ایدن
احمدلینک وارث شجاعتی اولان خیر الحفلر ایدر . مدینت حقیقی بئی هر طرفه ،
حتی اورویایه قدر بونلر کوتوره ک ! ...

بو آئنده بو فدا کار مدینت عسکرک تسالیاده کولبری احراق و یغما ایتدکار بئی
بیونک نابیلونک آلب آله سندن فرانسه تکرار کیرمسی کبی کربد جزیره سندن کال
شان بوشرفله عودت نهندن قانی قبولول واسوئی کورمه مک ایچون کوزلری
اوغوشدر بیوردی . بو سرتابی پیش نظرندن طرد و دفع اتمک ایچون آواز بلند
ایله : « ما کدونیآ ، ما کدونیآ ، ما کدونیآ ... بخدر ! » به باغیور ، یاندیکی
سولور سرتابیسته : استقبال ، استقبال ، استقبال ... سکرک جنرال ! دیوردی .

استقبال کبی سرتاب سرتاب بئره ک تسالیایی ، ما کدونیایی جنرالان اول
استیلا ایدن کیجه ، انحصار سالفه ک بیک دورلو خاطرات تاریخی ، خیالات
شبانیه ماله مال اوله رق جنرالک ، اردو کاهنک اطرافئی احاطه اتمک باشلامشدی .
اطرافئی احاطه اتمک باشلادینی اردو ایسه کوندوک بئش ساعتک محاصره
کوردیکی هجوملردن ، سولتسردن پورولش ، قیرلش ، ازلیش برخالده طوبراقلرک
اوزرنده اوپوبور ، ایقاده دورمه طاقی اولانلرده موقه حکم فرما اولان او
عظیم سکوتی آه و اینلرله ابلکن مجروحلری طاشیورلردی . بر طرفدن ارکان
حرب هیئت یارین علی الصباح محقق عبیدیک عثمانی هجومه ثبات و مقاومت

یارین علی الصباح هجومه میا اولان عثمانی اردونک قارشو سنده

بر یونان جنرالک تفکرات و تحلیاتی

فی ساعدتیری دوام ایدن محاربه ، سکوندوله برار نهایت
ایریور ، پای سیاهی نا اوزادقه کی افقردن بعضینه دوقوعنه
باشلایان کیجه سسز صداسز آتدییی ایدیلرله تقرب ایدره ک ،
ایکی اردو آره سنده بر قاج ساعت ایچون سیاه مرکبیه بر متارکه
امضالامه حاضر لانیورسکن ، یونان جنرالی استخکانک بلوطلره دوقونور
بر نقطه مرتقه سنده دوریتیلله اطرافئی ترصد ایدیوردی . غره ک آتشی
آل آلوری مغربده سیار و بی قرار اولان بعض بلوطلری طوتوشدر دینلر او
نشاده ، عثمانی اردوسندن وقت وقت کلن کلرک صدای مهیب و مدینتک آفتلک
سکوت عمیق ایچنده دهرلردن دهرله ، وادبردن وادیلرله فکسی ایه بوتون
دولتک بیان باشی اساسندن صاریور ، نا قارشیده سالیای بر طاعنک کینلیدم ،
ازهار هار ایه دوناش بر ملکک اساطیر یایور ، صحرائک شرق طرفده
طوتوشمش بر قاج ناحیه ک دود سیاهی ، اهالیسک زمان از مکتظهور ایتدن خبر
و فریادیه آفتامک سای آتود کبسنه دغری پوکولپ کیدیور ، غایت اوزون
بر کاربان بر قمان تشکیل ایدن تسالیاهالیسی ، عسکر مجروحلری ، ه آتیه اتریا ،
جمینتک تسلیج ایتدیک کولکلور ، هیمی باره قارشیق رحالده یاندینلر آتشی
آتش بر عظم اورمالک ایچندن فریاد ایدره ک قاجیشان غلغلات وحشه سوروسی
کی — بر بری چیکه برک ، بر رنک اوزرنه دوشه دوشه خندقلری دوله بر دق ،
ادملر ، عربلر ، آنلر ، طویلر ، قادیسلر ، چوققلر اوچوروملره اوچه رق
کیدیلوردی .

انگش ایچون بر سامه شربه عسکره حسارت وفتاب ورناسی توصیه ایدییور .
دیگر ضابطلر کوندوزکی محاربهده تکرارک اله یکن اسیرلرک ، طولرله تفکرلرک
عددی مین راپورلری وریورایکین جنرال آنتیه سیرما کوندرمک اوزره شو
تلفاتی یازیوردی :

« مظفرتیز یك شانلیدر . یارین تکرار باشلاپ جعفر محاربیدن سوکره آرق
« تسالیاده ترك عسکرلرین بر فرد قالیچهسته آمین اولکزی و نازخلرک محشافت
« ایدیهسه شرف و برهچک اولان بو مظفرتیز ایچون کلیسارده آیین روحایلر .
« آتیهده شهر آیتلر اجراسی وطن پرورلک نامه اخطار ایدرم . »

بیر
.....

شمدی جنرال بریوک عشق و شوق ایله طابورلرک آرهسه کیرهک . عسکرک
قیرلش جبارتی تمیز ، بوسوتون محو اولمش متانتی احیا ایچون :

« عسکرلر ! سزلر مدنیت عتیقه یونانی یالکز دنیایک برجهته دکل ، بوتون
« جهان نثر اتمک و غلیفهسیه مکلفکنر ، طولرلرکدن جیقهچق آلور انسانیتک
« الک مظلم کوشلرینی تنور ایدمک ، تفکرلرک بکردن جیقهچق قورشولر شخص
« مدنی هرقله القالیهچکدر .. آتیلک احفادی اولان قهرمانلر ! سزلر یالکز
« عسکر دکل ، فلاطوک ، سقراتک ، ایکورک سلالهستدن کلن بر قلدوغکندر
« شان و شرف ، ماکدونیان بحر ارنده سزلری بکیور . ایلی ! ایلی ! آتیهده

ایلی ، ایلی اما آتیلک احفادی بو فرمان سوچه مختارله خونبوله ریه
حوار وریور ارنده دوران حوت بوسولر ایسه ایدم رده کوزری فباری
او دقیقه حکمت خلقتک احتیاجات لطیفهستدن اولان او قو . ماکدونیهده
کندیلرینی بکلین شان و شرفدن زیاده کوزلرینه کیریوردی . جنرال ، کزلی کزلی ،
استحصال ایندیکی حقیقت مسروفتدن ، یوخیال اقبالك غیبتندن سوکره
ظلمتلر اینجده قاجار کی آندیی آدیلرله موقفه عودت ایدییور . دوشونوردی :
یارین علی الصبح هجوم ایدمک اومهش غنائی اردوسنه بو عسکرله مقاومت
اولهچق !.. یارین شغله برابر ورناسی . الک دهشتلی بر هجوم ایله دنیاده امثالی

کورابهش بر مقابولمک قبی میدان امتحان اولهچق !.. آسمک ، ایتیه ازیامک
استیلا ایچون حاضر دلاذینی بوقهرمان عسکرلر ، شمدی بورده مدافعه یجیور
اولهچق ! بن دمن « ایلی ، ایلی » دیه باغردیقه هسی ایاقلرینک اوجسه
دوغری باقوردی . آه! کوزلر ، ایاقلرک اوجلرینه ، طولراغه دکل واسع اقلره ،
بیوک شهرله ، عظیم قطعلهرله منعطف اولی ! یارین شغله برابر هجوم ...
عسکرلکجه بو محقق ! یاوراسیده دیکرلری کی مقاومت ایدمسه ... آه! بو
بولطر اینجده کی استحکام آهینیمک برج و باروسنده غنائی بارانچی هجوم
ایدمک ؟ ..

ذهنی استیلا ایدن بو فکرک دهشتیه فتنه کلن سکتهلر دن دولای راحتجه
تفس اتمک اوزره باشتی صاف و شفاف سایه دوغری قالدردی ..

هال !.. تسالیاتک او ساکت ، او آسوده کیجهسته ، سپهر لاجوردینک
روایت بلندنه دوریوردی ..

جنرال بردنیه باشندن وورلش کی ایغه قالدق چلدرمش کی : « سون ،
سیون ، ای شعله مشوم .. سون ! « دیه فریاد ایدییوردی ، بالکس ، هال
بالای سرخیالاننده دهها زیاده رونق و علویتله نورلر سرییوردی . جنرال ، ایلری
یانتلرینه صاوش اولدینی حالد اسکلسته اوزرینه دوشدی . آه ! حرارتی
دولر ، یایور ، وچوردی یوخی آتش اینجده ... کوزلری یاری آجیق ، یاری
قبلی ، هم یوخیلرله هم یوخیلر ! وجودیه دوقونان بری یارملار یانچیرله
ستارلش ییگی اینجه دوشدیی نازخلرک سلسله « قوعاندن قوریتله یوردی .
کوزینک اوکندن جدمیز ، حساسیز عسکر کیوردی . کیچور ... یوز بیک ، بش
بوز بیک ، برملیون عسکر کیچور .. لایققطع کیوردی . حرارتک ششدن
صیقلامه باشلامشدی :

— بوناپتیز ، بویتمک توکنمک یلمز عسکر کیچمک ؟

ظلام اینجده برس کندیشه جواب وریوردی :

— غنائی عسکری !

بوغولور کی بر حالد اسکلسته سندن صجراهرق کوزلرینی اوغوسدبریور ،
وقت هجوم اولان صاحبک آثارمه باشلاوب باشلامدینی اکلامق ایچون « شرفه

دوغری باقیوردی . مشرقده دها شفقدن اثر اولمدين کي ايلري قره غوللارکده هجومه داتر هيج بر اشارة ورمه کلري کورنجه تکرار سندنل " خيالاني اولان اسکلهک اوزرینه دوشهک آتش ايجنده پاتان باشی آرقه سته صارقيوردی . ینه کوزنیک اوکنده برموقمه محشر کي عسکر طوبالایور ، طوبالایور ، لا یتقطع طوبالایوردی !!!

جنرال دهشته کوزلری آچدق ، خلیجان ايجنده مشرقه نصب نگاه ایتدی . یونان آلله لرینه مسقط ومسکن اولان اولیپ طاعلری شواحق سباهوسنک مافوقده بیه رشمله سونوب یارلیوردی . وقت هجوم اولان صباحه نشانه عد ایتدیکی بوشمله هر دو قوندينی بری یاقه یاقه دولاشهرق ، شمدي پیش نظرنده دوش بر دوش اغتلا اولان جبال بر یار طاع کي آتش فشان سکورنمکه باشلا نجه هان ضابطلری یانه جلب ايله رجعت امری وردي . بو امری بر آرز حیرته تلفی ایدن ضابطانه مجال سخن بر افاق ایچون : « رجعت ، رجعت ! » ديه باغریوردی . بوامر ، غایت کزلی ، قولاقدن قولاقه تبلیغ اولهرق تکمیل اردو بردنبره هر طرفدن رجعت ایتکه باشلادی . دها صباحدن اثر بودی . یونون اردو کچه یاریسی ظهور ایتش " بر خیالندن قایبوردی !! کندیلری تعقیب ایدن خیالک پیش دهشته ، متفکر ، بورغون ، مأوس ، پریشان بر حالده رجعت ایدرکن ، جنرالک تلغرافنده کی اخطار وطن پروانه اوزرینه یارادیکی قازاندی . شانی مظفریت ایچون کلیسالرده آیین روحانیلر ، آشنهده شهر آیدیلر اجتر اولیوردی .

— سزیران ۱۳۱۳ —

سلج پاشا زامنه

سزانی

فرزی مر قوبه

حده سوق ایدیلان قهرمان یکتیلردن
کویک طقوز نفر اولمشدی وردیکی عسکر .
کوکلی کیتدی یوجمعدن فلان و فلان .
محمد اونیانی افرادک الک دلیری ایکن
ردیف ایدی .. جیه جیق اذنی بکلدی تاجار .

« غزا .. غزا ! » در .. اولوردی ربوده صبر وقرار
نباروت کیوزنده توتن جنکجوی خصم افکن .
صدر ابرر حکومت اولمندن اعلان
محمد اونیانی « آماده قیام و سفر —
غزای مناقبی نقل ایدردی شاطر .. شن .

« کوزنیه یکتی زله امر منتظر .. درحال
کنار قره ده طوبیلاندی هپ مجاهدلر .
محمد اونیانی .. چوقشی !! کورتمدی او بکیت .
اوت ! اونک چوقوغی .. بش یاشنده کی زینل
باقیوردی صارلشده بویته محکم .

« اونومنه قرمنی مر قوبلری .. اونوم .. هم
بوکونده قالده یارین کیت .. براق چوقوق وازکل !

ساتونجه قمری مرقوبلری .. پکی .. هادی کیت ..
 او یوب مئانت ایله اوغلی یورسکی پدر
 مجاهدت قووشقده ابتدی استیعال .

محمد اونبانی برقامه جبل تکین ..
 محمد اونبانی ر آتش قنارنار ..
 محمد اونبانی برچوق غزاده شهرتکی ..
 محمد اونبانی برچوق ظفرد شاد آور ..
 محمد اونبانی لکن زیون دست قدر ..

اصابت ایلدی بر سر می خطا پرور ..
 اورلدی قلیگهندن اوقهرمان عسکر .
 فقط اجل نیچون ایلم ورودی ناخیر ؟
 نهدن اوزر اودل افکاری موت شیرینکار ؟
 هنوز آچلمدی یوقسه باب خلدیرین ؟

اوزاقده رقیبا کوردی .. کیدوب طایبندی اوکا ..
 سقوطی رلره نفسنج ذل صایان آسلا ن !
 وجود غرقه خون .. سر برهنه .. چهره غضوب
 طور بردی . مقصدی کویا غلله ایتک ایدی
 او برده هیکل پردهشت جلا دتی . [۱۰]

احاطه ایتک ایله پای ذی صلابتی
 باوانی باوانی اوببارک دماغ منجمدی
 تجسم ابتدی نگاهنده برقل مرقوب .
 بوی کورنجه مخطرله زینل در آن
 اوقان سیزان یورکی یاندی .. یاندی اوکا !
 پتیردی طاقت وآرامی بودرد الیم ..

بیقلدی بر پانه حمر نکش حلال مات .
 دوشوندی صکره بتون کاشانی خلق ایدی .
 دلی امید ایله طولشدی که پشندی اجل ..
 شیدی جنته آلدی حضرت متعال .

کوبنده خسته ثوب برچو جوق اوکون فی الحال
 - اوت ! اوپلدیکمزش باش یاشنده کی زینل -
 یانارکن آتش بحران اینجده روح وتی
 صابلا بوبده دیوردی - کیسک کیسک هیات ! -
 دکلیدی قمری مرقوبلرم ! ... زوالی یتیم ! ..

رجال زاده

م . اکرم

شعر « حرب بسوس » ده سوبانمشدر . بوقهرمانی بر مظفری متعاقب
خرما آغاجرله سابه دار برحرا اوزرنده قومك جنگاورلری، تبرك ظفر ايجون
كش اقوام متجاوره دليراتي حضورنده :

« نذهل خيلي وقتدن بری اقوام ياشنده كي قواعد حسن معاشرتي پامال ايتكم
« باشلامش ايديلر . بزاردهك مناسبتی دوشونوب . بركون اولوركه حال اصليارينه
« رجعت ايدرلر . ديهرك عفو وصفق ايله معامله ايتكم . فقط ايش رجاله كادي كه
« شر وفسدت آب آچق اورنهده تايان اولدي . قليبجن بشقه رواسطه ايله
« جسم دعوايه امكان قالدی . لازم كن مقابله بالئي اجرا ايتكم . »

مأني شعر عرب مخصوص دينه بيله چك اولان كال جزالت و ايجاز ايله
سويلكمده اولديني حاليه تصور ايديجي پيش نظرمد مهيج بر لوحه حساست طاهر
اهلدي . فقط لوحه تك تماشاى بدايته مستغرق اولغه وقت بوله مقصدين نظر دقم
اوتوش عصر مقدم سويلنلش اولان شو سوزلك زمان حاضر ايله اولان مناسبت
منطق اوليوردی . بوكون مهارتي برحمر سياسي قلني انه آلوبده عثمانليارك
عبارت اخيره يه نهدرلو برحق صريح ايله قيام ايتش اولدقارني كوستره چك برعقاله
بئوق ايسيتش اولسه شودرت يلك تشكيل ايتديكي زميندن ده مناسب ، ده

دجسته ، براونجي روايتي گور خيل اختيار عد اولته بيله چك پرسنده ايكن برحربه امداده
گيدوب « بولختيار بولچيقي » آخشفافه مقابل « لدی الحاحه ايجا ايدم چك بر طاع پارچه سي
ايتللمين خنودونك كلسر ؟ » جوابي ورسنه ميني ايش . فلك ايتوك شاعر اردن اولديني
ايجون شعراي چاهليه مترجين احوالي بوتقصيلاي قيد ايتكدن صرف نظري ايله ماشلدر .
بوز يوزلر « كززال كشمسي » بوك تشديددهر - بوزك بدرينه نيبدر .
بوز ياشنه قدر باشاش . وفائي هجرت نيويه « علي ساهبا افضل التقيه » تك تقريباً
برعصر مقدمه تصادق ايلوبور .

اهل يامهدندر . بكرن وائل . ترك سیدی . شمسواری . قومانداني ایدی .
فد بر قيبليه امداده كيش . معيتمده فقط ييش كشي بولديني حاليه امدادچوره اولغه
« سربك يدي يوزكشي امداده كله چك ! » دنلش اولمندن طولاي بوئر شاعر قهرمانه
« هاني ارقداشركز كيقيمی ؟ » ديشلر . فد شوچواي وپرمش :

— بربك آلميم . آرقداشلرد ده يدي يوزدر .
حرب بسوسده ايكي قزي بربر بولنديزي بربان حربده . شعرخوان اولمشلرد . نحن
بنت طارق .... قطعه مشهوره سي انكشي قيزيكدر .

چكلرده بركون « القول الجيد » ي كيشي كوزل آچش ايدم . ايكي بوز الي
اوجنجي محيظه لك ايتداسنده شو درت ييت كوزبه ايليشدي :

صفحتا عن بي ذهل و قلنا القوم اخوان .
عسى الايام ان يرجع ن قوما كاذبي كانوا !
فاما صرح الشر فامسى وهو عرايا
ولم يبق سوى المدوا ن ، دناهم كما دانوا !

بوئك قائل — « القول الجيد » كه دخی اشارت ايلديكي اوزره — « قد ان ماتى »
عنوايله مشهور برشاعر جاهلدير . هم شاعر ، همده شمسوار ايتش . « فند »
اولو طاع ، ياخود الك برقطعه سي دمك اولسته نظراً « طاع پارچه سي » اطلاقه
شابان برقهرمان اولديني آكلاشيلور [۱] .

[۱] بوشاعر حقيده پراز معلومات ايدمك ايسندم . اسم وساهمسي شوييه مضبوطدر :
شول برب شيان برب ربيع برب زمان ..... بكر برب وائل « قدر تسلم ايدور .
« فند » دنلشي بر روايتي كوره — بوقاريده يازلديني اوزره — عظيم ايله اولسته .
بر روايتي كوره بر عاريله آرقداشلرله « بكا اسعاد ايتكدر » بربك ايجون طاع پارچه سي !

موافق حقیقت، دها کوزل بر زمین بولنه موفق اولوری؟ بو عرب شاعری اودرت یتنه جمع ایلدی نکتات سیاسی عجباً هانکی دارالفنونده قاج سته تحصیل ایل اوکرمشدر؟ اقوام حسن معاشرت ایتلیدر. شاید بر طرفدن بوقاعده اصلیه مغایر حرکتلر وقوع بولورسه طرف دیگر رشته صلی همان قیرمیوب متجاوز اولان قومک حال اصلی اولان حسن معاشرته عودته انتظاراً دوستانه حل منازعه چالیشمیلیدر. حرب بر آت تحریکدیر. بوندن نمکن اولدینی قدر احتراز ایتلیدر. لکن متجاوز کوسرتیلن معامه دوستانه یی سوء تفسیر ایدره که شر ومضریک آجیق بر صورتده ظاهر اولوبده اعمال سیف صارمدن بشقه بر واسطه ایله تسویه مسئله نمکن اولمیه چی تحقیق ایدره ضرورده اولان طرفک عیاریه یی قیام ایتی حق صریحیدر. بوقدر حکمانه، بوقدر علمانک حقوق ملل حقدده کتبخانهلر طولوسی یازدقاری مؤلفات سایه سنده ترقی ایتش اولان فکر بشر آتجق بوعصرده ایراد ایدیه بیلیر ملن ایتدی کمز بوسوزلری « فدا ازمانی » اوزبش عصر مقدم نه قدر کوزل ادا ایدپور! غلبه ده متین اولدینی قدر رقیق ومالاً نازک بر تمیز ایل افاده ایلپور: « دناهم کادانوا »، مقابله بالثلده بولندق! حقیقت حالده « دناهم کادانوا » دیمک، « مقابله بالثلده بولندق » دیمکده دیکلدر. بر جوق معانی سائر ایله برابر جزاً مناسنده کلن « دین » لفظیک ایتکی دفعه استعمالی مشکله واقع اولوب بو مشکله تک لسانزده اجرامی تکین اولمیتدین اصله اک قریب اولق ظنیه « مقابله بالثلده بولندق » دیه ترجمه ایلشدیر. بوشاعری جاهل شو « لسان دیلومانی » یه فصل واقف اولش ..

***

شعرده یک کوزل دکلیدر؟ « منطق » که کلیدی برده طورهمیان سوزلردن اولدینی شوبه طورسون. اوقته « سن بدین اقتباس قواعد ایت! » دیور. هر که اوقدر موقنده قوللانمشدر که کویا بومال ایمون ایجاد ایلشدیر. « عربان » نسیبی شرک میدان ظهوره جیقیشی نه قدر آجیق کوسرتیور. بعض لطیفه پردازان عرب « التاموزون، شعر عربی » ده جک اولشادرد. بو، اشعار عربدن بر قسمنک وزنی اوزان عجمه اویماز، دیمکدر. عرب شعرینک وزنی کندی ذوقه

کوره تعیین ایتش اولدیندن بعض اشعار عربک عجم اوزاننه موافق اولماسی قیصه عد اولمیه چی درکار اولقله برابر بودرت بیتک وزنی عجم و ترک ذوقنده موافقدیر. بونک ایموندی که حافظ بریتی — فقط بر مصراع پایرق و کندی غرامیاته کوره بر ترک و یردک — آلوب:

« بیا ای طائر فرخ، بیاور مژده دولت ا
« عسی ایلام ان برچین قوما کالذی کار ا »

دیمشدر.

« فدا ازمانی » نک نظمی بیتک درلو کوزلکی حائز اولمیه چی « دیوان حماسه » یه فاتحه اولوری ایدی؟ اوراده طقوز بیت اوله رق مندرج اولدینی حالده « القول الجید » صاحب فاضلنک ذوق سلیمی آتجق دردی انتخاب ایتشدیر. دیگر بش یتدن:

وفی الشعر نبتة حیوان لایبیک احسان.

سختی ده برمال حکمتی متضمن کورینور.

— ۲۱۲ —

مغزی

چاریق طاقندیمز کون آغرحه خسته ایدی ،
ممش ، اگر بن اولورسم صاقین آچیمه دیدی ...

— بابک سلام ایدیور ، دال طبان سلام ایدیور ،
بکر سلام ایدیور ، پهلوان سلام ایدیور ،
نینک سلام ایدیور ، عمی قیزلک هککدا ،
چوبان سلام ایدیور ....

— باق هله ! دیکدی بکا
بزه قالدین نیجه اولمش .. بزم قالدین ، امینه ؟

— بکر نشانالایورمش ، بک ایرماغی طاشمش ،
صولر شیل اوپوکک اوستی باصوب آشمش ...

— یوغندی .. ااا سو ها .. جوشقون اولمالی بوسنه ،
قیزل بیکار بوقدر طاشادیدی ... سن ده هله
شو مکتوبی یتیر آرتق ، بزم قالدین نیجدر ؟

— ممش طورکدی ...
— براق ، بن تمام سکر کیچدر
دوشمده کورصدم آرتق ....

— یویلده سازلی ایله
چکرکه چوق دوشبورمش ، اوگن هله یوغیمش ،
آغلهده اوچ قویون اولمش ، صیجاق براز چوغیمش ،
سنلر یوزاق نیوموش ، کولک آتاج چیچک اچمش ،
زواللی چوب حسنک قیرطوبی طاعه قاشمش .

امام دعا او قومش جنکه .... ها سلام ایدیور ،
چاقیر سلام ایدیور ، مصطفی سلام ایدیور ،
عمرکلیک قیزی طوغمش .. صادق سلام ایدیور ...

— براق ، براق ، یتیشیر آکلادق ...
— سلام ایدیور !

— نه صاقایوک بکا سن .. اکلامامی حالگدن ؟

وصف

موبوخه رفارلک نور سایه دارنده ،
چادرلرک آرمسنده زمان راحتده ،
بوت دیکشدر بلن رفرفرحلی ساعتهده ،
آناچی برینهک قویشو برکسارنده
بولوشدیلر ایکی همشهری قهرمان عسکر :
چشکرکلی ممشله بلوک امینی عمر ،
— کل آرقه داش ، یاقلم کل ، شو مکتوبی آکلوت ،
بابام نصل ؟
— ایدر .

— چوق شکر ... ناصل امینه ؟
یمیلیدر ، بکا قورقه بالان دیمزک نیتم .

ژیم قادیڼ .. ډیویر ، دی .. دوشمده کوردم ېڼ !

ممش .. اوانهی مصفر ، وجودی هیکل ار ،

اوشیر صاعقه بازو وآهڼین پیکر ،

اوسیف یارع غیرت ، اوقلب دین پرور ،

اوطاغ قدر طوبه قارشۍ کوکس کرن عسکر

بیقلدی رخبرک صدمه نهانی ابله !

ازلندی ، قوبدی یرندن اوقهرمان بورکی ،

دلنده یأس امل ، قارشینسده سورخچکی :

نصیب آلیر کچی برقرک اشغالندن ،

بریده پرتوسودا سولوق جالندن ،

ککلیبر اینځ حیات اضطراب لالندن ،

کیر ظلال اجل جهره ملالندن ؛

غنوده دیده شیرانه منبری بیله .

غریب ... جان وریویر ظن اولندی ، صوردی ینه :

— ژیم قادیڼ کیدوپرمش ، دکلی ... آه امینه ..

برازده اغلادی طوردی مول ، څی خلجیان ،

لبان روح المناکی ایلیوردی فغان .

شفق هنوز سوکیوردی ، برایشام حزین :

سکاه شوق صباوت ، صباۍ عشق بوڼ .

آغاچلرک آرمسندن ، چادرلر اوسکندن

سوزلدی کلدی ، کوزلر برخپاله ناظر ایکن

جیین مقبرینه قوبدی عسکرک ... او زمان

زمنه غیظ فشان ، آسپانه خنده کتان ،

امین امیش کی اللهنه وصولندن

حزین وصیتی یشلاشدی تقریره :

شهید اولورسه آکر کیمسه برشی آلمایه جق ،

نه مالی وار پوقیرک ؟ یش اون قویون ، کوسهمن !

براز اکین ، پوزانچی ، غاتی ، برده سازلی دره .

پوشیلرک بریسی آرقسنده قالمایه جق ؛

نه وار ، نه پوقه صابوب صاومالی .. بهاسیله

امینه یاقشیر رضاش آله در املی ؛

قیزل بویا ، صاری آلتون بازپله سوسلملی ،

طاشک یوزنده قلیج رسمی اولمالی معلق ؛

ممش تقریمی یاضابطی کیم باقوب صوره جق !

برایجه سونکو یالسدین قلیج دکله بیله ...

— برآصمه جق دیکویرسون بایام ، فدان صالسون ؛

بی دانه جک امینم کو لکسنده خوش قالسون !

امام اقدی به سوله لکه ، حق رضاسپچون ،

مزارجملک باش اوچنده اوج آیده براخشام

یزه علم ، جک اوقوسون ، برایتیق الهی دیسون ...

کافوچیز کیدوپوردی ! ..

— شوکا باقکدی ، قلم ..

ممش ، سن اغلا بیهک شمیدجک قاجوب کیدرم .

— یلککدی یاز عمر ، غثان گپله سلام ایدرم !

نسلل ایلجه جکدی سلاملا اما

چالندی بروروو ....

— قاق ، قاق ممش ... سلاح پاشنه !

ممش او مکتوی مستغرق ایندی کوز پاشنه ،

قیوردی قویانه قوبدی ... دلنده عشق خدا ،

یوزنده آن شهادت ، آنلدی میدانه

قاوشومق ایستیه لک آخرتده جانانه !

صباحِ غضبِ روشِ آوازِ طوب ،
ریاحِ ہیاکلِ براندازِ طوب
غریبِ غلو اور صورِ ایلہ ،
اوطرافۃ صاعقہ زورِ ایلہ ،
— کہ کو کردی ہر نقطہ دہن آن بان
لوامع نشان و صواعقِ فشان —
تہورِ کٹانِ ابتدی آغازِ جنک ،
فیافی ایکلندی آوازِ جنک !
پورِ کدنِ قویانِ برصدایِ بلند ،
صدایِ حیاتِ احتوایِ بلند ،
براردونکِ آوازۃ سملونی ،

پوتونِ خلقکِ آہنکِ ملتی ،
مقدس ، مبارک ، بدیع الکمال ،
ظفرِ اعتیادِ غزرا اشتہال ،
ملانکِ پسندِ شہادتِ مال ،

سمواتِ عکسِ ابتدی اسمِ جلال !
او ، اللہ ، اللہ ! طوبولدی ، جان
پوتونِ اردو آتشِ آندی جان !
پوتونِ اردونکِ قہرمانِ ازلی ،
جہانگیرِ عثمانیِ عسکرلی

جہادکِ دوشوبِ شاننی میدانہ ،
کوکسِ کردیلرِ کولہ بارانہ ،
ہجومِ ابتدیلرِ مستخرجِ الفواد ،
امین الشہادہ ، فریح المہاد ،

اولو ہر طرفدن ظہورِ ایلپور ،
فقط کیم اولومدن قہورِ ایلپور ؟

پوعثانیلدر ، مسلمانِ قانلیدر ،
وربرِ جانی، شانِ آلبر .. شانلیدر !

پوعثانیلی غیرتلی ، وجدانلیدر ،
شہادتِ یوزکلی ، غزرا جانلیدر !
شفاعتِ امل ، عسکرِ ایمانلیدر ،
— سور نامیِ نکری : عثمانلیدر !
نہ طوب و تفنک نہ تیغ و نشان ،
نہ آتش ، نہ اردو ، نہ بارو ، نہ جان
طایمانازِ اوکلندہ ، پورورسہ اکر
ایدر قلعۃ خصمی زبروربر !
مقابلدر اون دشمنہ برفر ،
ہر عثمانلی بہ منتظرِ برظفر ..

تفکِ صوصدی ، طوبِ صوصدی ، ہبِ سونکول
طاقلمشدی .. اعدایہ ابنِ المنفر .. !
طنینِ آورِ فسحۃ کائنات

۳۔ سغریو حیاتِ وائینِ مہات

آو ، اللہ ، اللہ ! یتہ بردوام ،

آو ، اللہ ، اللہ ! ایلہ تابیشام

کوکسِ کوکسِ جانِ جانہ اوغراشدیلر !
دلچپکنہ ، شیرانہ اوغراشدیلر ،

۴۔ قہورِ ابتدیِ دشمنِ اولوبِ خاکسار ،

پوعثانیلی ایتزِ بونی اختیار ،

پوعثانیلی ایتدیکہ عزمِ سفر

ظفردر ، ظفردر ، ظفردر ، ظفر .. !

۵۔

شمسِ پوعثشرِ ہیجا ایچندہ برزدہ حال

بولوطلو مغربکِ اشکالِ بی قرارندن ،

آولی بردومانکِ موجِ تار مارندن ،

خیالی سزهك لمه عذارندن ،
های روخته روحیه پرکشای وصال ..
وصال امید ایدیسوردی لطیف یازندن ،
امینهك آرایوردی جال عصمتی ،
یوزنده شوق بها ، کوزلرنده نوو امید ،
اورلدی تاپورکندن ، خدایه کیتدی شپیده ،
کونوردی یاربیه قونندهکی وصیتی !

— ۲۰ اگستوس ۱۹۱۳ —

ع . نادر

یکی ادبیات جدیده

معلومدرکه بوندن. بر زمان اول ادبیات
وادباض ایکی به آریلهرق آره لرنده خیل شدنی
مباحثلر ، خیلی کورولتییی مناقشه لر جریان
ایتش ، نهایت فکر نوینک غلبه سیله بو اختلافات
ومجادلاته خاتمه ویرلشدی .

آره دن اوتوز سنه لك بر زمان هنوز
یکه مش ایکن بیه ادبیاتجوده باختلاف ظهور
ایدهرك فکر جدید ادب دخی اسکی ادبیات
جدیده ، یکی ادبیات جدیده ناملریله ایکی به
آرنامه ، بوایکی فکر آره سندهده معارضه لر ،
مناقشه لر بلر مک باشلادی . ده قادیانلر دیه بر مقاله
یازلدی . بوکامدافه ، مدافعه به مقابله ایلدی .
اوتوده بریده بیوکلر کوچوکل طرفندن
بعض مقاله لر نشر اولندی . بوقره غول غولند
لرینک نتیجه سنده قورقارم که بر مجادله جسیعه
آجیله جقدر . قورقوم شوننددرکه طریفین بایشی
دکادرلر . ادبیات جدیده برلری زده لیله جکلر .
زیرا حقیقتده ادبیات جدیده انقسام ایته شد . بوحقیقی کلامق
ایچون نظر منی بر ازماضیه اراج ایته من لازم کیلور : ادبیات جدیده نك
ظهورنده عالم ادبیات نه حالده ایدی ؟ نه حاله کلدی ؟ ونه حاله کلك ایستوردی ؟
زیاده تفصیلاته کیرشکمکسزین سویلیم :

سنان باشلارک ، فضولیارک ، باقیرلرک ، نفیلرک همت دهائیلریله پک فیضلی بر

ص. وریده. - شالاب ادب و سبیلک، ترک سبیلک، اوغنی زاده لک تأثیر برین قایه رق مستند اولدنی قیوض کالی اظهار ایدمه میجک بروادی به صایش، آرده ظهور ایدن ندیلم، غالب کی جمدلر، دهرلر ده برکه بولی، غائب آیتش اولان فکر ادنی طریق مستقیمه ارجاعه موفق اوله ماشدی.

منا الفاظ ایچنه بوغوش، الفاظک کثیف بولولرله مستور قالان سیای لاجوردی شاعریت نظرلردن بیستون احتجاب آیتش، هرکس اکلایه مدنی کلات و عباراتک مطهرات، ککمه سته حیران اولوب قاشش ایدی.

بر فکر ادنی ثابت ایچون مطلقاً عریدن، عجمدن دلایلر جنتلر اقامه سته احتیاج کوریلور، مثلاً بر تذکره یازمه میجک قدر ترکمه مک لسان کاتبانه سی تحصیل ایچون عربی جمعی عجمجه ای که غاض، الذق جنتلرینه وارجه اوکر نک، بواکی لسانک ادبیات و ادبیاسله اوغراش قق لازم کلدوردی. چونکه اوهر سطرده سکزینه اونته تصادف ایدیلن صفوق جناسلر، سجعلر، تصمیلر، او آثار ادبییه یارجه بوجهرلرینه بکرم ن زور کی تلیمیلر، تفسیرلرشفه درلو پایله میور، بونرلیمد بقه ایسه یازیلان شیئی کیمسه بکندره بیلمک قابل اوله میوردی.

ایک عربی شورشای ایدی که بوقدر کفالتلر، اهتمام ایله میدانه کتیریلن و آندن زیاده دقتلر، غیرتله نتیجه سنده آتیق براز اکلایشله بیان ازلرده قکره مقوت، طبعه لذت، حس و خیاله جودت و بره جک برمعانده بولتمیوردی.

خلق بوارلری اوقومقدن بیقش، یاخود اوقومقه هیچده آلیشه مایشتی؛ فقط مؤاخذه ایتمک، بونرلردن برشی اکلایه میورم؛ بکا اکلایه جم، فوق آله جم، استفاده ایدمک برشی یازکر... دیمک بردلو جسارت ایدمه میور و حتی طرفدارلری ایلهم اهنک اوله رق، امان نه کوزل شیر! دیمک تجود اولیو زدیسه ایشته بولم برزمانده ایدی که دهشتی برصدای اعتراض ایشیدلای، هیتلی بر ندای تحجید طوبلای، طوب باطلاش کی اطراف غفلتله سوله طولدیران بوصوت مهیب خالق نظر دقت و انتظاری کاملاً کندنیده جلب ایتمک برار اسکی بنای جسم ادبک بکجیلرشی، قیوجیلرشی دخی سراسیمه و حیران برحاله کتیردیکندن هرکس نه اوله جق؟، ده انتظار ایتمک باشلادی.

بوله ولولرله غریب برصورتده ظهور ایدن شمس عجمده نه بولده طوغق لازم کلدردی؟

آلایشه آشمش اولان فکرلری نمون ایتمک ایچون بالکر نشر ایدیله جک ضیای دلنشین کفایت ایتمه جک؛ و تکراره شکیلره غرق اولمش آتشین لوحه لر، منظر مرده کوسرتمک لازم کله جک ایدی. فی الحقیقه طلوغه انتظار ایدیلن کونشده اولم برحاله ظهور ایتدی؛ انظارلی منالک لطیف ضیالرینه غرق ایتمک برار الفاظک آتشین رنگرلی، دلنشین منظرلرینه ده جای ایدمه انجیلا ساز ایلیمش، بهارک ای یارلاق بر بفر لوحه سی ایچنده انتظاره نور افشان اولمغه باشلامشده؛ برصورتده که کورنلر حیران اولدی، برحاله مک ادبای قدیمک آجیلان افقوا تعریفی خلقتک انظار تعبیی اوکنده برشی سوبلمک مقتدر اولمده، اونده دن بریدن تعریفه بکزر بعض سطرده ایشیدلای ایسه ده عمومک جقاردنی آلتش صدای آرمشده محو اولوب کیتدی.

قدماک آثارنده اولیشدن چوق یارلاق، فقط دها طبیعی، دها معتددار صتمترله مزین، معاجده مکمل اثرلر اورتیه آندلجه خلق ایشته بزم ایستدیکمز بوایدی و دیدیلر؛ فقط بوچمدی حاصل ایدنلرک مقصدی بودکلای، بو آلاشلر، بوخایشلر او طمطراقی، ککمه لی، مرصع، مسجع سوزلر ایلمک هجومی قازانق، ایلمک موققی تأمین ایتمک ایچوندی.

گونئی بودکلایه لوحه طلوغ بواش بواش زائل اولدی، اورتده روحلری ایشیدن برضادن رشفه برشی قاننامه، هنوز تنور آیتش برلرده آغز یارلا به رق، ایدمک کشفه مجهولیت آلتدن قوتیریه رق کندی کندی برنی کوسرتمک، بکی بکی بدیلر کورونمک باشلادی. اوزمان قدر لسان ادبک تر جان اولدنی جید جید قکرکز، احسار ادبیاتک لایقظه ساده آجیق برصورتده تصور وایضاح ایدلایه اصل مجددرلک مقصدی نه اولدنی اکلایشیور، اصل ترمه وارلق ایستلیدیکنی هرکس کوربوردی.

نهایت اکلایشده، کورولدی که مجددرلر طرز قدماک اصلاح ایدلش برصورتی دیمک اولان او طمطراقی مسلکده دوام ایتمک ایستیمورلر، تکره، حصه، خیاله بکی برچرا، بکی برمظهر پیدا ایتمک، الفاظ و معنای بربرته معین ایلمک، تصور دیکره لفظ و معنای اربوب قاریشده رق ایکسندن دلفریب، نظربا برشی میدانه کتیرمک چالیشورلر.

بوفکر، بومقصد اکلانشادقند، آثار ابله اضاخ ابدلشدن صکره ادبیات جدیده اوج صورتده کورونکه باشلادی: بری اشیای طبیعییه اوزاقندن باقیور؛ سلاسل جبالک عظمتلی منظره لرلی، طوطی بحارک دهشتلی طالع لرلی تصویر بدیور، برصدور بوبریور، محو لر بریوریور، بیدر برادر دوشوریور، صکره ملی پارلاق بر کونشک ضایعه مستغرق ابدلرک براز اول بیلر کی اغلالان چهره طبیعی قهقهه لرله کولدریور... حاصلی دائما اوزاقندن کوریور؛ آدمی لر بر طالعک نیمسندن دیکرینه، دکزک بر ساحلندن دیکرینه آتیور؛ انسانندن بحث ایتک ایتنجیه فکرینه رسملر، دیول کلور؛ حیواناتی دوشونجه خاطرنه ارسلانلری، قاپلانلری کتیریوردی.

دیکری دائما اوزاق شیلری کوریور، اشیای طبیعیه آرمسده کوچوک، کوزه کورونمز درجده کوچوک لطافتلر، بدیهلر بولوب کوسترمیور؛ برقیطینلی تاشا ایشه طالع لره اوزرنده اوچوشان کوپوکری کوریور؛ یاغور دانه لرینک طبیعت سقونی ایشیدییوردی. کلکری قادلاش بر شوق طیار، اجرامی تور اجش برر اشکانه اصطبار صورتده کوسترمک ایستیوردی. دائما ترا کتله، پواش پواش سویلیور، فقط روحه تأثیر ایدیور؛ کزیشنه، مشاغلنه یا قلسر طولاشدیی برلده اوزاق، اهمیتلر اولری طولامقله اوزاشیور شت اولتیور؛ فقط تزهندن عودتده ابد طودنی کلدستلاناتی کورنجه «نظر بیا بیچکلری نره دن بولدی؟ بودق ریب دستنی نههارنه ترتیب ایده بیلدی؟» دبه انسیان متحیر قالیوردی.

اوجینسی بشقه، بشتون بشقه ایدی، لغتاری، معنای اولنده اوبوینجانی کی فولانیور، ایتدیکی شکل وصورته قویور؛ کلرلک قریادیه، صرف ونحوک شکایتنه قضا اهیبت وبریور، یالکز «سز یلمز سکز، پالک نه کوزل اوله جق!» دیکر... والحقیده کوزل اولیوردی.

«بدست قشرب الله بر جام»

«طورسون دیورم شو سیل ایم»

دبه قریاد ایتدیکی زمان صداسنی طبیعت قدر طوبوریوردی. نظری دائما سهارده طولاشیور؛ زمینه مضطر قالدینجه ایتیور؛ بولوطلر، آیار، کونسلر ابله

اوزاشیور؛ زمینه ایده جکی خطابلری بیله سادن عکس ایشدریکله متلذذ اولیور؛ دعا کی دائما بوکسلکه چالیشیور؛ هریشه بوکسلدن باقله محظوظیت بولیور؛ زمینه ایشه بیله بر بولوطه صاریلدهق ایتک ایستیوردی. بویهچ برینه بکزمیور؛ هر نمایشده برنجد، هر نچیدنده بر لطافت کوستیریوردی.

اوج مختلف صورتده نجی ایدن بواج قوت یالکز بر قطعه ده، بر مقصده اتحاد ایدیورلر کی اوده آثار ابدیه شو اوج وظیفه نجی تحمیل ایتکدن عبارت ایدی:

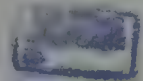
اوکر نک، کوسترمک، حس ایشدرمک.

فالحقیقه بقوای نتهنک میدانه کتیردیکی آثار اینجده هیچ بری کوریه میور. دیکه برشی اوکر تسمون، برشی کوسترمسون، برشی حس ایشدرمسون. اینجینسده انظار تهریش هیچ برقصور کوریه میور؛ لفظی معناسدن، معناسی کفایت کوزل بولیور؛ بناء علیه بواتر هرکس طرفندن مظهر قبول و تحسین اولیور، حیرته کوریایوردی.

ایکتینسده بعضلر کفته بکزر رحال کورد کلرندن شکایت ایدیورلر؛ جالوک آوحرک دقیق و رقیق معنائه اقیسه جق صورتده الفاظک انتخاب و پراخ زیاده جقت ایتکدن ایللی کلوردی که ضروری، مجبوری ایدی. اوجینسده ایله الفاظیحه مالاتزاق کوریور؛ بوندن شکایت ایدیور؛ دلیلی بوزیور، یوادم قواعد منری بریاد ایدیور... دبه قیامتلی قویایورلر؛ فقط بینه اولفاظک ره، اواعتلاره حیران اولقندن قوریه میورلر دی.

ایشته بوسوزله ظهور ایدن ادبیات جدیده بدایت ابداعنده ادبیات قدیمه به متایل برحالده کورونمشده فکرلده ایجه تأسس ایتکدن صکره لباس معرفتی اولان اوزمین اوایلردن صیریلدهق بیچکل یارقلرینه، هار بولوطلرینه، بسم نورلرینه یورونمش؛ هر درلو بدایی، هر بولده لطافتی ابله انظار اشیاقه نور افشان اولمغه و کینه کک کوزل لکنی آرتیرمه باشلامشدر.

شمدی شوق فیلباندن اکلایشیرک بوکونه قدر میدانه فوئیلان آثار هب ادبیات جدیده ک قوردقلری اساس اوزرنه مبتیدر. شوموک زانلارده بعض بیکلکر کوستریله بیلش ایشه بته اونلرک جیزکلری دائره خارجه جیقیه ماشدر.

هرشی که ادبیات کده قاعده تکامله شیعت امتی، کوندن کونه یکی یکی رنگلر
یکی یکی شکللر کوسرتمسی طبیعیدر . ادبای جدیده زمانه بینه قدر هیچ کورولمک
هیچ ایندیلمک صورتلرده بری طناز شاعری جلوه نما ایندیله؛ ادبیاتیمه قیمتلری
زائل اولم، اونوتلیمز نیجه اثرلر یادسکار ایندیله؛ فقط ادبیات کی بئون دنیای
حق بئون کاشانی احاطه ایندن برشتک هر درلو بدایعی، هر بولده الوان و اشکالی یالکتر
اوج درت کینیک آتارنده جمع ایده بلمک ممکنیدر؟ آنلر نه قدر غیر ایشله،
نه قدر بدایع کوسرتمش اولسار پنه کیده قالان بدیهلر، لطافتلر ناشای اولمزی؟
زمانه دهه یکی ادبای جدیده، دهه قدانلر کی ناملر ایلر توقیر و تحقیر ایدلمک
ایستیان کنج شاعرلرک، ادیبلرک اده صره میدان آندقلری اثرلرده کوریلن یکیلکله
ایسته اوخربنه صنعت بقایای قیمتلر ایدرکه بیتممش و بوندن صکرده الی ماشاالله
بنیمه حکدر .

شوالله بوکنج ادیبلری ادبیات جدیدک خارجنده راقق ایچون یکی یکی
اسمار ایلر تحریف ایتمکده نلزم، نه مناسبت کوریدیورلر ... بیلمه .

بونلر حقیقده درمیان ادیبان سوزلر ایکی مقصده راجع کورینور: بری بفتیر
حق تحقیر، دیکری لزومندن زیاده توقیر .
شواکی فکرک درجه اصابتی اکلامق ایچون هر بری آری آری تدقیق ایچم
مؤاخذلرک کوسرتمکلی شدت روامیدر؟ اولا بونی اکلام .
معارضلر دیورلرکه :

« یازدقلرکز اکلاشمیور ، اسکی ادیبلرک اثرلری اکلاشلاماقله تمییب ایدرکن
« اوشمانه کندیکن دهان یازدهملا اولدیکن . هله بعضی نظملر کزی نعوام نهده خواص
« اکلامه بدقلندن اوقودقه نه سولیه چکلری شاشیر سیورلر . مقصدکیز بزه معنا
« افهام ایتمک ایشه بواک مساعد برول اختیار ایدیکز . بوق ، بویه وکلده یالکتر
« سولیمک ایشه باری خبر ورک ، بیهوده مطالعه لری ایچون بولیم .
« سز ادیبان ترقی دکل تلق ایندیردیکز ، نوسیدک کالک ذهنلری بوزدیکز ؛
« خلق مستفید ایدمک صورتده اداره ادیبلوب طوران اقلامی بولرندن صایدیره رق

« معطل دینه چک برحاله کتیردیکز ، اوت ، معطل ... چونکه آرتق انلرکده
« یازدقلرندن برشی اکلاشمیور . »

بواعراضاتک بلکه هیسی مطبوعات تحقیقلرند کورلمه مشدر ، بر طساقی ده
آغزاردن اینشیدیلوب کایور .

فی الحقیقه یکی آثار ادیبه میاندن عد ادیبلی اثرلر ایچینده اکلاشمسی براز
مشکل کورین سوزلرده وارد ، فقط بونلرک عموماً معنا اولدقلرینه حکم ایدرسک
معانی کنده مندن دعواچی آغش اولمزی یز ؟

معلومدرکه ادبیاتده توریه و تلمیح کی ، کنایه و تمریض کی، هله استعاره و مجاز
مرسل کی بر طاق صناع واردرکه حل ایدیله بیلملری و قوف و اقتداره توقف ایدر،
بر طام سوزلرده صرف خیالات شاعرانه اوزربنه ایقنا آغش افاذر اولدیشندن
نه شاعر دکل اما هیچ اولرسه — فکر شاعرینه مالک اولدقله اکلاشله من .

مثلا جناب بکک شویتلرینه باقم :

ای کیزلر کوزلرک آهسته سرودی ،
ای صرحه لانه مرغان ،
ای باد خرامان !

آهسته اینجه کیمه تک ستره دودی
(باغسلرک اقدن سیلانه
باین جهان)

بر شجعتده بو سطرلرندی آوقویان ذات اگر صنایع ادیبه و اقصاء کلمه دینرمی که:
شاعر اولا کیزلر کوزلرک آهسته سرودینه صکره لانه صرغاکل صرحه منه ، صکره
باد خرامان خطاب ایدیرور ، ده صکره بونلرک هیسی اقدن باین جهان سیلان
ایدریریور . هابدی روزکار ایچون طوغوز اولسون ، بالانه صرغاکل صرحه منه،
کوزلرک سرودی فصل سیلان ایدم چک ؟ « خرامان » صالاه صالاه کیدیچی
دیگدر ؛ روزکار فصل خرامان اولور ؟ « باین جهان » دینلر شی نه در ؟ زده ددر ؟
« ستره دوده نه شکل تمییر اولیور ونه معنا افاده ایدیرور ...
منظومنی اشاعی طوغری اوقوسق ده بویه بیک درلو اعتراضات درمیان

اجری. هیه خدایه بک ، رفندم عودت ه سرلوحه یله یاردیی اوکو چو حک
أرفوق الماده نظر تنقیدنه عرض ایدیلجک اولسه ه بن برشی اکلامدم ! ه ده
فرید ایدرمی ، حالوکه بوسور بر طوغریمید ؟ طوغری ایسه کتب ادبیه دن
صنایی ، استماره لری قالدیرمق لازم گلزی ؟

استماره هر زمان ه یره دوشدبسه برمیوه درختی یابد ار اولسون ه مصراعنده
کوردلیدی کی آتیق وسهل الانتقال اولز ؛ یصاً بویه کلایه نیکله بوغاز ؛ نوهار
کی زمین افاده یی کالر ، چیچک لره اورترده کوروزر برحله کتیر . روزگار
دیجده ه مروحه لانه مرغان هجیر ، کبلی کبوترلر آهسته سرودی ه دیر ؛
بادی ه خرامانه ه کوستره . بونلری اکلامق ایچون صنعته وقوفک لزومی تسامیم
ایدله مک فصل قابل اولور ؟

بونلر نه ایسه نه... یار طاق خیالی سوزلرده واردرکه بیستون غریب کورینور ؛
مثلاً : « خوف سیاه ه ندیمک ؟ بویه تعبیری اولور ؟ قورقونک بیاضی ، سیاهی
نه زمان کورولش ؛ فقط شاعرلر بوی قوللانیلر . آلافرافه بر تعبیر دینلوب
کیلیورسون ، بژده بویه سوزلرمز چقدر ه از جمله ه قره سودا ، سودانک
قره سی آق اولورمی ؟ اولورسه خوفک نه دن اولسون ؟ قره بلا ، بخت سیاه ، ندیمک ؟
دها بویه نیجه تعبیرلرمز واردرکه هپ خیالات شاعرانه اوزرینه وئستلر . خزان
دیمک ایچون ه صراماش سولش بره سار ه دیر . شدتی آلاقی ایچون بلا
قرمق اسنادایدیر . بویه اسنادانده شاعرلری معذور کورمایدیر ؛ چونکه شاعرلر
هپس بویه سولر ؛ لسان شعر بویه در . بونلری ایستمن شره التفات ایچون ،
بن اساساً شعری سوم دیسون . کدمبره بریولدن کیمش اولور .

اسکی بکی شاعرلرمزک دیوانلری تدقیق اولورسه هیستده بویه سوزلره
مادی ایدایم . بالیر شورایی وارک ؛ تالنج شاعرلر استماره یی چوق استماع
ایدیورلر ؛ سوزی ده مالون ، ده خیالی برحاله ایدیلدیورلر ، کرچه بومولنلک
شعره پارلاق برلک وردیی انکار ایدیله مر سده بعضاً لزومدن زیاده ایلری به
کدیلدی و ایجاد ایدیلن سوزلر آهسته بک نفا گلر ، ترکیلر بولندی یی اخفا اولته من .
براز دها دقت و عتا اولسنده بویه بحق اعتراضی جالب اهله حق قصورلره عمل
براقلمه عییا نه فائب ایدیلر ؟

یافکر ، مثلاً بر شاعرمن « ساعات سمنفام ه سوزنی قوللاندی ؛ هرکی
اعتراض ایشدی ؛ بوندن مقصد گوش ساعتمیدر ؟ » کی تعریض ایدادی .
تجارده ردیگری بیه اوشاعره عالم برمنظومه منده ه آن سمنفام ه ویدی ؛ کیمسه
برنی سولیمدی . یوگاسب شوالیدی ک ساعت ، اقسام زماندن اولان مدت معمولیه به
اطلاق ایدیلدی کی تمین مدت ایچون قوللانیلان آله دخی تعبیر اولنور . بویه
بکی برتمیرک ، خصوصیه یی بر خیالک افاده منده بک زیاده دقت ، احتیاط کرکدر .
هرکس ساعتی قوللاندیلمز جیب ساعتی مناسنه اولرک « سمنفام ه ریک خیالیسنی
رفع ایله صرف مادی رمانا وریوریدی . حالوکه « آن سمنفام ه بویه برنهلکی به
معروض اولدیفندن لسان تعریضه دولاشمیدی .

فی الحقیقه بعض موقمار اولور که لسان اوراده اظهار بحج ایدر ؛ ادیب یاخود
شاعر فکری . حسی ، خیالی افاده ایدیه یلمک ایچون مطلقاً بکی گلر ، بکی
تعبیر قولانغه مجبور اولور ؛ حتی بعضاً قواعد حدودی بیه موقماً تجاوز
ایدیور . بونلر براز محدود اولمی . واحوال مخصوصیه منحصر بولمایدیر . بکی
تعبیرانک اکثرنده ایسه بوشطره رعایت اولندی کی بویه میور . یالکز توفیق فکرت
بک دائم موازنه ایله حرکت ایدیکدن شعرلری دیگر رفاقتنک آثاری قدر ملون
نوسنن اولته برار تعریضه اوغرامقندنده قورقیچ برحاله بولنور . « ترلفات
رقصه » کی ، « رجمن حیات درونی ایله » کی افاده لردن بری ؛ ایسته بوجهتله
کیمسک تعریضه اوغرامکون کال لذته اوقونوب کیدبور و کیدیکه تأمین موقت
ایدیور .

مع ماقیه سولیدیمز کی — بونلری ه علی العموم بو اثرلری مناسنر
کورتیکلر تعریضه اوغرامکون و خواصدن هرکس اکلا به یلجکی سورتده یازمایدیر ؛
دیمک طوغری دکلدیر ، ظن ایدرم . گات هرکس بیلدیکی شیلر اولورده مناسنی
به هرادم دیر اکلامر ، دررا تفصیل اسده — صالحه به هرکس
واقف اوله من .

توفیق فکرت بک بکی بر شعرنی دها مثال اولرک آلاقم :

ساکن برانشامک تنق افروانی
بیونارکی احقران ایله دست سیاه شب
دوغده برکونک یوک ، برظلم بر تعب
سوق ایقهده انقاره پای کمرانی .

مناظر ... دلی؟ اوله، « ساکن براقشامک ارغوانی جغای کجه نیک سیاه
الی احتراز ایله بیرلارنک » نه دیک؟ « برونک بوکی ارقشنه بوکنمش، آغر ایغنی
اقلاره طوغری سوق ایدن بورغون کرولکه » فصل غرب خیل؟ ایسته
منظومه ای اوقومته باشلاخه عوامک دیه چی بودر .

اگر « ساکن براقشامک اومفره بیلان قزلانی کجه عوایدن اقلره برقرانی
چوکهک باشلا . « درسک وحی یونده . براز دها ایضاح ایدرسک اوزمان
سویله کجک سوزی هرکس اکلا . فقط سوزلرمده اویارلاق ، اوشعیت
قالیری ؟ بویکی سوزی برشر آشنا اوقودنی زمان برنجینک مطاله مند
آله جنی لنی دیکرنک مطالعه یله اکتساب ایدم بیلیم ؟

مع مافیه شوده وادک بعض کره تلویات لزومندن زیاده اولیور وعباره لرده
براز قاریقجه بولنیورده نظرشاعرانه برستارمندن راستارمه ، برخالندن برخیه
کجه نیک متصل مشغول اولیور ، یورلیور : نهایته ایشنه چه قدر فکر صایدنی
کر یولردن قورتلوق ایچون اوغراشه اوغراشه یتاب دوشیور . هله بو حال حسی
منظومه لده اولورسه فکر وخیالک فضا لیتدن حسه نوبت کیور وهله نژده هیچ
ای اولیور .

برایغنی ترین ایدن کلفر ، چیچکار آرمنده انلیج براقاری ، انلیج دالاری ،
قوم دوشکی ساده بولر ، جنلر وحی یالکر تسویه وتنظیم بولیش طوبراقارده .
کورلیدرکه طبیعت ، شامت بولسون . هرطری ان زهار ایله قابلا رباق نظر شامسا
کورددیکی لوحه دلاراده روح طبیعتی بولمه چیچون اوقدر متلذذ اولز .

شعره

شمدی به قدر ویردیکز فضیلات ایله ، ماضلرک افاداتی علی قدر الاستطاعه
قسماً عا که به چاشدق ، شمدی برزده مدافلمی دیکلمه .

مدافلمده ماضلر قدر ایلمی به کیدیورل : « ادبیات ملکتکمزده شمدی
کورونمک باشلادی ، کنجلمزمن برنیک ظهور یله قیوس هارایحه مستغرق اولدی .
دیورل وحی : « بوندن اول یازیلان آثار ادبیه هبجدر ، اولودر ، حیات اولردن
بوکونکی آثاره انتقال ایشدی . لسان بوکونکی لساندر ، اسکی لسان ادب یله

هبجدر ! « دیمک قدر واریورلر ولساک بوکونکی حاله کله بیلیم ایچون کیدیورلی
دورلی ، اولنری میدانه کتیرن اصحاب ادواری هیچ خاطر لرنه کتیرمه مک
انصاف لرنده بولنیورلر .

ادبیات جدیدمک واضی ، مؤسس اولان ادبیاتی اونوتدیمز چی ، اولنری اولو
عد ایتدیمز چک اورتیه نه قولندلی ؟ واقعا بوآترلرده کندیلرنه مخصوص برنوع
بیکلیک بولندیقی انکار ایدیمز ، فقط بو قدر چی بریکلیک کوسترن هرادیب ،
هرشاعر صاحب مسلک عد ابدیه بیلیرسه دنایه کلش ادبایک ، شعرانک هبسی بر
مسلک ، بروادی مخصوص صاحی عد اولنقی لازم گلر می ؟ زیرا هبسنده کدینه
مخصوص بر ادا ، آز جوق بریکلیک بولنور ، ادای مخصوصی اولیانلر یک عادی
ایاداندیر .

بونلرده کوریلن یکیلکر — اگر تمیزمه یاکلیورسم — شو اشاعیده
تعمده لیده چکم خصوصانندن عبارتدر :

افادانک اولکلردن زیاده استعاره ، خیالاته بوغیه لوق دها ملون برصورتده
بولندیرلی ... جل معترضمک کثرت استعمالیه عبارتک اعوجاجلی برصورتده ، افاده
دیگرله دها قاریقجه وسوء استعمالیه ایدلیدکی حالده دها لطیف برشکلده ترتیب
ایدلی . موضوع شمتک صورت ظاهر مستند زیاد الک کزلی ، الک دقیق جتنلریه
ایضاح نظره چالیشلمی . بعض سوزلرک الفاظ وعباراندن زیاده هیئت عمومیستک
مستیدار برحاله بولندیرلی (که بعضلرک « سولیمه » دیمک ایستدکاری بو
اوله حق) . بکی بکی تغییر ، افادملرله ترجمه افکار وحسیانه چالیشلمی ...
نظمیه سوزلرک تنوع شیده برحاله افاده ایدلی .

بونلرک هبسی کنج ادبیلرملرک اختراع ایتدکاری شیلر اوله بدی کندیلرلی
بردور ادبی صاحی عد اتمکده تردد انجرا بیک ، فقط صایدیمز شیلرک برنجینندن
ماعداسنی اعظم ادبیلر دها اول ویک کوزل بر صورتده کوستر شیلر ایدی .
مقاله نیک حجتی مصاد اوله بدی برر بر امله ایضاح ایدرلرک .

ادبیات جدیده غرب ادبیاتندنه استفاضه ایدلمی ایجاد ایدلی . بر چیچر .
بلکه بر جاده آجیدی . فکر شاعرانه ی بایند ترقی اولان کوره نکلری قیردی .
افلام ادبیات سربست برحاله برافندی . بوسرستی حسن طبیعتدن ، وقوف

میچندن بشقه هیچ برقیه ابله نقید اجدی . بو بولده قبود و تکلفاندن آرادده قالان انکار ادب غریب یکی یکی استفاه لوده ابله ، بعضی یکی یکی منظره لوده کوستره اوده مؤسسه تبیتدن قورتلمش ، کنیدلرینه خاص برمسلك ، بروادی صاحبی می اولش اولور ؟ خصوصیه مؤسسه اوله اثرلر برافشالردر که کجج ادیبلر من هنوز اولره مقایسه اولره بیهلک بر اثر میدان کثیره ممشالردر .

سوزی چوق اوزاندم ، شو صورته کیمک ایترمه : ادیبانک شوطور غون زمانده قلم غیرت وهی الدن برافیهرق کمال وقوف وموقفته نشر آثاره همت ایدن وطوغری سولنلمک ایستیرسه برچوق صفحات ترقی ابرازلده خدمتدن کری قالیان نورسیدگان ادبا وشعرا می منامزقله ، ادیبانی افساد وارباب هوسی اضلال ابله اتهام ایلمک انصافسزلی ، قدرناشناسلی اولور . معترضلر بولرده قصور کورسبورلر سه کمال خیرخواهی ابله اخطار اچلی ، فقط اخطار ایدلهلک شیلرده ضمه موافق ، وقوفه مقارن بونخلیدر . لازم کایر سه بحث اچلی ، ممکن اولور سه الزام ایلملیدر . ناکه مقصد اولان خدمت حاصل ایدلهیلسون . یوقسه حذله اوزرلرینه کیدیلر سه ادبیات جدیده لک بیجا انقاسمه ، ترقیات ادیهلک توقفنه یاردم ایدلش اولور .

دیگر طرفندنده بعضی پیروان لک ایلری کیدیسورلر ، لزومندن زیاده تمساحده بولنیورلر ، یاقدهقری برالکترقی قناری قنوش اولوق اوزره قبول ایستیرمک — یاکشلی ییده رر مزیت اولورق کوسترمک ایستورلر . ایجه دوشوتور ترسه بوتک ای برمسلك اولمیدنی بوپورلده تسلیم ایدرل ظن ایلر .

بوکون میدان قونیلان آثار ادبیات جدیدمک صفحات ترقیتین برنی تشکیل ایدیسور ، بوندن بشقه برشی دکلدور . بو دور ادب اولک ، یالکز اونکدر ، آثار موجوده نظرأ یکی بر دور ادب اچلما مشدر . فرض حال اولورق اچلدینی قبول اینسهک بیه بوتک مقام دیاستی — ادعا ایدلهلیکی کی — یالکز برذات اشتغال اچمه مشدر و کورینور که ایده من .

دیش آدامنه ذاتاً نه حاجت وار ؟ باشلرنده هیمزک استاد عرفان و ادراکی اولان برذات عالیقدر بولنیور که بوتنرک یکی بروادی سالکری اولمیدلری . اسکی ادبیات جدیدمک یکی خادمتری اولدلهلیکی کوستریور .

سزای لک ، ع . نادر لک ، ح . نظم لک کی اثرلرنده صرف دور ادب صاحبه تبعیت ایدن ، اولوله ایجاد بدایمه چالیشان ذوانکده [ثروت قون] ده یازیلری بولنسی . موضوع بحثمز اولان ادبا ابله اتحاد وامتناع اجمعی بودعوای — میدان قونیلان آثارک یکی بر دور ادب تشکیل ایتدیکی — اثبات ایدلهلک دیگر بر دلیل دکلدور ؟

اورته سوی — حیران ۱۳۱۳ —

مخفی زاده

ظاهر

دفعه بر پیشین سحاب سیاه
 افق مرئی به ابتدای استیلا
 ایمنه بر باد نیز بر نا صفا
 ایلزندن صدای استنزا
 صاخرق کجی ، بحر و کساره
 دوشدی بر لرزه الم ، درحل
 اوچدی ردن ریمده روح ملال
 بر این ضعیف و آواره .
 صوکره ارضی ، هوایی ، دریایی
 ستر ایدوب رنگ موجه دار سحاب
 چیقدی فرتوت خدشه مایه شب ،
 دیشلری پرغزند حرص و غضب ،
 حفره چشمی پرظلام تراب ؛
 بال و ساقیه جمله اشیایی
 قاورآوب صیقلی ؛ برسکون مهیب
 ایلوی روح عالی ترهیب ...
 جمال بر شراره ایدوب ناکهان ظهور
 شق آیلدی زوای کشف سحابی ،
 بر نمره مکرره اضطراب ایله
 طولدی بتون بخار وزمین و هوا ، هله
 فرتوت شپ
 تیره تدی اختلاج ایله بر خنده غرور .
 ابتدکی اعوجاج صواعق هوایی چاک
 جو هواده بر سوری اشباح رعشه ناک
 دست مجانب اوزاتوب برق خاطفه

فصل

سکونت بال شقایله ایش ارضی در آغوش ؛
 زمین صامت ، دکن را که ، سما پر اختر خندان ؛
 نوابت جلوه مصوم طنزلیه جوشا جوش ،
 فقط خاموش ،
 شناوردی حرم بحر ایچنده بیستون عریان .
 بوچشکاه انواری ایدردی صانکه استکناه
 بتون سیارمل حیران .
 اوزون رفازه باریک ایچنده ، منصف برهاد
 ایدوب آهسته سیران سما حزن سفیدلیه ،
 اولیجه عسکی دریاده خرامان
 صاچاردی ایتسام نازیلی موجه لیله
 کف سودا .
 آتاجلر صمت استغراقه دوشمش ، صانکه حیرتدن
 نسیمک قلنامشدی تاب سیرانی .
 اوزاقندن بر قوشک ککایچه برقریاد پرانی
 چیتوب قمر سکونتدن
 ایدردی لیله بیضایه زمین بوسهل اهدا .

دمیته ، هرج و مرج ، گریزاندی دانا .
 جادوی لیل ایسه بنه لبرز اشها
 بر یوسه فیرلانبردی دمامد عواصفه ...
 چاریدبجه نازیانه آتش ، سحابه لر
 فریاد ایدر ، زمینه دوشردی شکسته بر .

- A - شاط سه ۱۳۱۲ -

ع . ناطم

عنامه

اطرافنده طویلر ، فنکلمنادی براییکی
 ایله آتشلر یوسکور ییور ، قارشوده کی تهرک
 آره سندن شمشک قدر سریع بر بولوط
 پارچسی قویور ، آتشقشان برکله یووار-
 لانه رق اوچیور ، بر سقوط دهانش ایله
 دوشیور ، برانقراق هواچک آفاق صارصیور
 ده صکره بر دیکری ، بر اوچیجیسی ، بر
 ددجیحیسی باشک اوستدن ، اطرافندن بی نهایت کله لر — بر قوه خارقه ایله جانلاران
 بوگون یوسنگستان پارچه پارچه قهوه رق ، آتشتار بولوطلر ایچنده جهنی بر پرواز
 ایله اوچدورکی بولوطلری برنلر اذدرلر — اویتیمز توکنمز سلسله احوال موت
 کیوردی ...

اوتلر بربلۆک ایله برطوب ایدیلر ، مهیب ، سیاه قیالره بر عفریت لیال شکنده
 یوکسکین تیرمک کنایندو ، بولوطلری پامال استحقار ایدن برنگه آتشدار شجاعته ،
 ضابطلرینک بر برقاره یاض شکنده بارلایان قلیچنک اوجنی تمقیب ایدیورلر ،
 اوتیه طیرمانق ، ایاقلری کفایت ایتزه دیشلریله ، طیرناقلریله اویاچین قیالری
 کیره کیره ، طیرمالایه طیرمالایه خطوات فرشته ظفره اذهار خوینن ایله منین بر
 شهرا علوی آچق ایسته یورلدی .

اووقت برحله فوق البشرله خلایطلری قولرینه صاردیلر ، برسد سدید سکن
 شکنده یوکسان بوئییه چیکنه یه رک ، چکیدیلر ...
 اطرافدن بر باروت سحابا ره می قانقده رق تهرک فوئنده ، شو حوضه جباله

صیغش و ادبش اطرافند طالع لاه طالع لاه بر بیاض قوشاق کی طور بیور ؛
نا کهان بر تپند بر کلهک پروازیه قافسان طبقه هواش اچینه صاصیلهرق
پالقایور؛ بونطاق صاحب رقاص آلتند بایره طیرمانان عسکرلر ، اوچوروملردن
بر گردباز دی حیات شکنده اوچان سواریلر ، وادیده سیاه قیالک دهان غوفندن
دو کولن طوقان آتسه قارشو کوسلری قاپارترق ایله لهن طابورلر ، بر مار
هوانی کی ایصلیق چالهرق هوانی قامچیلان قورشونلر ، اره صره جبال
محیطک این اضطراریله قارشیلشان آچی بورو سلسری ، دها صکره بوتون بو
حوضه مضیقندن بر موج طوقا ایله قیازه قیازه تپله مستولی بر سیلاب دهان
عظمتیه شیشه رک یوکلن غلفه تکیر آره سنده سیاه بر کتله ذی حیات هینتیه
ایری ، داغما ایری به کیدن طابورلرک ایاق سلسری : رباب. رباب. رباب. رباب...
عنان نا اوکده ایدی ، اطرافیه باقدی ، بونظره کی کوردی ؛ صکره هنوز
انکندم طیرمانقاری نیلک قوچه کوزلری دیکدی . او تپه چقه سار... شو
طوبی اوریاه قوبه یسه لر...

شمدی بو طوب اونلرک بر دلداز قیمتداری ، برنازین روحی ایدی .

عنان « هایدی !.. » دیدی ؛ خلاطرلر ، بازورلرک اطرافنده غییردای ؛
طوب ، بونوعوس نازان بر بلوک دلدادلک هوانی غیرندن تشکیله ایشیکلری
کردونه عشق اوزرندن بر خطوه استفا فروشانه دها آندی .
عنان نا اوکده ایدی ، هر خطویه باحق قبنسندن قویان بر صیغیه ژدیف
ایده رک « هایدی !.. » دیوردی ؛ اووقت برله باقرق ، طاشلره بایشه برقی .
طوبراقری قازیهرق ، سورونلرک ، دوشهرک ، یووالانقری لفظ اییری به داغما
اییری به کیدرک — اتوباری بیریشلمش ، قوللری ازشن ، اوموزلری چورومش ،
طیرناقاری قویش — طوبی سوروکه دیلر ؛ تپه چقییورلردی ، اون اون بش
حله دها ، تپه تمام چیقجه قنار ، طوبی اوریاه قوبه جقاردی ؛ او زمان بلکه شو
بر بلوک ، شومنی مینی طوب بر فرقه به راهبر نظفر اوله جقدی ..

عنان نا اوکده ایدی « آرتق شمدی بو کسکدرن منظرینی تمام کور بیوردی ؛
قارشوده کی تپلر ، بوتون اوشمن تحسنا کاهلری ، لباس سکیکی کفایت ایده ، یورمش
کی آهین مففرل کیه رک آتش پوسکورن بو میب ، فقط جین اژدرلر شو

از قاعده کندیسته یاقلاشمش کورونیوردی ؛ عنان قوللری اوزانسه بوتون بو
تپلری سینیه جلادته طوبلایهرق صیغیه جیق ، ازه جک . خرد و خاش ابدجک
صانیوردی .

شمدی دشمن اونلری هدف مقصد ایشیدی ؛ شمدی طوبلر بو بر بلوکی محو
انک اچون آتشی افزلری آجهرق بیلدرملر صاچیوردی . عنان برده زیر
منظرینه باقدی ؛ بوتون فرقه کویا باشنی قالدیرمش اونی سلاملا یور ، کوزلریله
سایرلر کوستره رک « ایلری به ! » دیور ظن ابدتی .

برده « هایدی !.. » دیدی ، طوب بر خطوه دها آندی ، آه ، بویه بر
قاج خطوه دها اولسه تپه بیشه جقاردی ...

نا کهان نا اورتلرینه ، اطوبلک کنارینه بر بولوط پارچسی دوشدی ؛ بر نایه
اچینه بو بولوطدن برضربه آلاو اچقدی ؛ عنان برمدت هیچ برشی کورمدهی .
صکس بر قاراق اچنده بر قاج دوشمن آدم کوردی ؛ بر آن اچنده دهشت حقیقی
اکلادی ؛ بوموقیتی اکلاقدن صکره دشمنک اوقطلنی دوکده دوام ایده جکی
کشف ابدتی . شمدی دقیقه غائب ابدجک زمان دکدی ؛ ریشان بر نظر نیاز
ایله آرغیناش برینه باقرق برده « هایدی !.. » دیدی ؛ برده آصیلدیلر ، فقط
عنانک قوللر سارقچ . نا بازونک اوستنده بر صوغوق شی طوبیوردی ؛ اووقت
چولریلدی ، خلاطرلر بلمه صاردی ، تکر بارغزردی ، برحله فوق الماده ایله آصیلدیلر ،
بوقه عنان بریده صاصیلدی ، « خلاطر قوبدی !.. » فریادی قوللاری پارچه لادی .
اووقت برندن قیلادی ، بر نایه رک بروم رقیب اچینه طوبی خلاطرلر
آریشلر ؛ بوقه سینه دلدلرک یووالانقسه باشلاشمش کوردی . بو طوب لایرندن
کیدرسه هرشی عو اوله جقدی ؛ او زمان آتیلدی ، یووالانقغه باشلان طوبه
صارلادی ، فقط ضبط ایده میوردی ، طوبلک آغرائی یتاب وجودنی سوروکه رک ،
کاه آلتنده کاه اوستنده قیالره چارهرق بر سقوط مددهش ایله عنانی اوچوروملره
چکیوردی .

عنان کندیستی غائب انجش ایدی ؛ شمدی هیچ برشی کورمده یور ، هیچ بر
شی بیامه یور . غیر قابل مقاومت بر قوتله دوشرکن بالکتر بر شی دوشونیوردی ؛
طوبی برافاق ...

کوزلری آچیق ، — گاه باروت دومانلارندن مرکب بولولارله محمول سهارلی
زیر نگاهنه سر بلمش ، گاه باطین اوچوروملری ، سینه حشرنده بیکلرجه انسانلر
قایانان وادیلری فوق منظرینه چقمش کوره رک — پووارلانوردی ؛ فقط بر زمان
کاسی که هیچ رشی کورمادی .

بردن هرشی سکوت ابتد ، هرشی افق موجودیتدن سیلدی ؛ نه او آنتار
نیلر ، نه اوقور شونلر بوسکورن طابورلر ... هیچ رشی ، هیچ برشی بوقدی ،
عثمان سیککنمک ، بوعدم موجودیت ایچندن چقمق ایچون شو کابوس عدی
بارجه لامق ایسته دی ، فقط بوکا دخی قوق قالمش ایدی ؛ شمدی بالکز بر بولوط ،
بوغی ، بوکالتیجی بر بولوط ایچنده ایدی که نفسدن منع ایدیوردی ؛ باغرمق
ایسته دی ، باغرمادی ؛ جگرلری صیفه رق بر بوشلق ایچنده بوتون هوئی
اریوب آقوردی ...

آرقه اشلری بیشه رک عثمانی ایکی قایا آره سنه صیفشمش بولقلری زمان
قوللری آچق ایستدیلر ، فقط قوللر آچیلمادی ...
عثمانک بالکز کوزلری آچیلدی ، « عثمان یارمیلیک » دیدیلر ، اکلامیوموشن
کی ارقه اشلرینک یوزینه باقدی ؛ ده سکره کوزلری اومطلقا چقمق ایسته دیکی
نیه دیکرک « طوب زمه ؟ » دبدی ؛ اووقت هپ کولدیلر ، طوب سالا
عثمانک قوللرینک آره سنده ایدی ...

عثمانک زاده ماله ضیا

فهره مضرب

مخاطب اول بگا ادر آسمان میرا !
مواجهه گله سنک شمرلر طوغار زیر .

بوشب سنکله منور شو جهته تاریک ،
سیم یوز منظره سودای ایله یور محریک .

کفتلنیرکی گاهی محاط ابر اولما ،
شوخته روحه ظلمتسای قبر اولما !

اقدقه سانکه بر اکلیل کوهسک شیمدی ،
فروغ آنک ایله پرشکوهسک شیمدی .

مسافران سگا اولماز درنگ بخش کسل ؛
آجیل فضا به ، اوچان روحلر قدر یوکسل !

عجب ناهل گور یورسک طوع شعره مدار
محیط ارضی طولاشدقه دارا مدار ؟

محالدر حرکت سنجه خارج از محله ؛
دوتر هجوم یوقانونه اتباع ایدرهک .

مدارلر سزه هپ آیری آیری دام اولمش ؛
سرک عتادلر گردش مدام اولمش ...

اوجهدیم آه شوفحسرای افلاکه ،
فلک آنهدی بی ماورای افلاکه !

بی یو منظره ایته زدی دوردن مپوت
روان اولماسه بالاجهنده لاهوت .

بولهدیم آه درازی عردن قرجه ،
نصیب اولهدی سفر اوله برجنن برجه !

سؤاللر بنه روحدن ایلمکده سدور ؛
نهدر فضالر ایچنده بوسیر دورادور ؟

سجابه نازده دوشون کاشانی برکده ،
نهدر بوسهی نسب نایذر هرذره ؟

یازار طورور کیهی مردم ، کیهی سوزده دوتر ؛
شوزهرمک بری زده ، سهیل زده دوتر ؟

مسافرده الهی نهدر او بعمدیت ؟
ناسل تصور اولونسون بوحن ایچون غایت ؟

دومالدر اول و آخر ، بودوده عقل ارمهز ؛
ازل دیتک نه دیتکدر ؛ حدوده عقل ارمهز .

ازل ، ابد .. بونی مشکل کلیر قبول ایله رده ؛
بوتون سرائر هستی وله فزای خرد .

ثبوت ! حیات ناصلشی ، بومعجزات نهدر ؛
نه آ کلامش حکما صانکه آتی بیگ ستهدر ؟

قولای اوفوبسده خاققت کینای معنی ،
یازیق ! که قارنک اولماز مالدن خیری .

یازیق ! — نقضه اولدقچه منحصر نبات —
قالیر نهفته ظواهر قدر لدنیات .

بلافتور بشر ذوق آلیز بوغیرندن ،
ل سوکنده سجدهلر ایلهر خدایه حیرندن .

دیرم عبادت ایچون هپ وجوده گلمشدر ؛
آله ایچون بوغولم سجوده گلمشدر .

نهدن کلیر بو طوروش ای قر مهائشه ؟
سنگه رنگی بر صفاشابه ستمه !

دماغ : بر کره ، بریک ، بر جهان ... برشی ؛
ثبوت ، فقط بوجهان دیدهدن نهان برشی !

که هر سجای فروزنده بوارقدر ؛
سجایی ، ارضی تجلیکه خوارقدر .

نیم باشمده اولور وولقاعله طوقانم ؛
شون ایله طولودر کائنات عرقانم .

خطاب ایدر طور ورم هر کجه ساواته ،
عتابلر طویارم قارشیلر بواواته .

حیقلر مواجهه مه بر سفید خله شب ،
کیرور بوشکل ایله بر حال پیره هانف غیب ؛

ایدر مقابله قصائی تذکرله ،
جوابسز قالیم عجزی تفکرله .

بقای حسن ایله مفروز ، ای لقای حسن !
بولوطلرک آراسندن نه خوش گوردنک سن .

سن ای قرکه ایدرسک بو ارض ایله دوران ،
سن ای قرکه بو منبدن ایله دنک فوران ،

من الازل شوجهانده عجب نه لر گوردنک ؟
نه سورلر ، نیجه ماملی منهلر گوردنک ؟

سپاه ، ارضه نگهبانسک اورطدن شیمدی ؛
نه منهلر گوریورسک او نقطدن شیمدی ؟

او محرک کده بنه دائر اولمالیدک سن ،
فقط « صفا » کچی بر شاعر اولمالیدک سن ! ..

— ۱۰ - مردان سنه ۱۳۱۳ -

اسراعیل صفا

نقیه خاله

آغستوس نهیانتک الک حار ، الک
آغیر ، فقط یادیلی کی طوران بر
افشایی ایدی ، ارن سکونک ایچ
طرفازنده ، بر بانک کوشه سنده کی
قریه نک آلتنده اوسنی اسکی بر کلیم
ایله اورتولو ، کراز دالارندن معمول
برقانه نک اوسنده باغداش قوروب

بر ایله جو بوغنی اینج ، دیگر ایله قرمنی بوسکولو عودا غنچی تسبیحی چکی نقیه
کانه نک موت طمار لیری چیقمش ، چیلی ، یوموشاق الی متادم وجهله علی الماده
اوبدم... / | | ر

— بخور و خلیاولو غم !

هر اقسام آوه عودنده بو ساحلورده قادینک الی یارم آغزله اوبدیکه بوجیه
سکندربی طرز و شکلی حکیمین بو دعا به مظهر اوله اوله ، آرق او قدر اهمیت
ورمه مک ، بعضاً نه دیدیکنی بیله ایشتمه مک باشلامشدم . ندیادن الی آنکی چکمش .
کیندیکه مشرق خراب عمر قانیسته رغماً عبقاسی اعمار چالیشان ، ساکت
ساکن ، سکانتک بر « نقیه خاله » هر کسکی نه درجه مشغول ایدرسه نیده اوفادر
مشغول ایلردی . لکن بیلم هر کسده اوبه میدر ؟ بن پک کوچک چوچقلر ،
برده پک اختیازلرله مکله دن لذتیا اولورم . برینک ماضیسی معدوم ، دیگرینک
استقبالی مفقود بوطلوع وغروب نوحه لری بکا پک خوش ، پک طیبی کایر : ..
کیندم ، نقیه خاله نک یانته اوطوردم . کنساری اوبلی ، یشیل نماز برینک

س چەت . ئۆگىرى - سەھەر - جەننەت قى . اوحىرى - حساۋىن - فەرمىزى
جەننەت . سەھەر - جەننەت . سەھەر - جەننەت . سەھەر - جەننەت . سەھەر - جەننەت .
دوداڧلەرنىڭ .. اقلەرى بىلە سارىيە مائىل سولۇق كوزلەرنىڭ اوستىدە ئايرى ئايرى
ايتۇپ قاتقان كوز قاقپەلەرنىڭ .. كەنە چوۋىغىنىڭ دوماق قوسۇر داتەرنى
ساۋوردىق مەجىزىنىڭ ئىشكار . اولان بوۋوشۇق . قاتىرىلىماڧلەرنىڭ .. جەننەت
سەھەر . سەھەر . جەننەت . ئۆگىرى - سەھەر - جەننەت . سەھەر - جەننەت .
جەننەت . سەھەر - جەننەت . سەھەر - جەننەت . سەھەر - جەننەت . سەھەر - جەننەت .

— نقيه خاله، ميبجاقلرله نعلليك؟ بروسه مي صيبجاق، استانبول :

قیه خاله بذرکم سود نمنک بړوک قیزی ایتش .
کډیې مورلی اولوب مهاجرندن سوکره برتون عربی بروسهده کیومش ،
اوراده ناهل ایتش ، اوراده چوجقربنی عسکره کوندمش بر مبارک بخیار
ایدی .

قیہ خالہ عسکرلی، عسکرلی پک سوردی، استانبولہ کلدکن صوکرہ
اک بیوک تیزی اکثر جملہ قباطنہ قدر کیمہرک بورادن عسکرلک عودق تیشاز
اتک ایدی، قرغولرک اوکدن کچر ایکن نوبخی، سلام علیکم اوغل! دیہ
مطابق آشنایک متصادی ایدی، بولده کوردیکی نزلرله کورسٹ بولده
لاوردی ایتک پک مراق اولدیندن افرستاری هیچ غیب ایتر، ایضا اولرله
عش آلیر، نوتون آلیر، وررابدی، جوق دفعهله خالک قالدیرم اوستدین
دکتر ایلی ایلیر، نون کی سونکی مسکرت ایله جریوب ایجبیمین
دیہ - قالدیروب رکناره قوبدیی واقم اولمشد.

— اوغلم سليمان قيشلەسى بورادن چوق اوزاقدير ...

سلیبی قیشلەسی طرفە باقارکى - چو بوغک دوامارى آرقەندن ایدىيوند
بر خياله قرارکە اولان - او نوري حەلوق قازە کوژرنيک اوزاقلارە ، يک
اوزاقلارە حەزىن برشيل کورکى کولەکه باناردىنى کورەم .
بومەشق تويلا ، ايرى برصارى پايازە کى قەاقە کومولش کونشک

اوجوق ضیائی، کثیف، ضعیف، اسیمرین پر روزگار ایله برابر قره‌نک پاری
صارارمش آسمه، یابانی کل دالاری آمەندن سوزولەرکه خاله‌نک بئیل تاز بزنی
خفیف نوازشلره اوئیوردی... کاشات مهیب رسکوت اینجده اغستوس
بوچکلرنیک اوزافدن اشیدیلن اوغولئیسيله باغک کوشەندهکی حوضک اینجیدن
قوبلەرکه فاصلەسز فریادی اطرافه سرپیلیور؛ اوزوم کوئوکلرینیک کندوزین
حرادت شمسدن ترس دوئمش صاریه مائل ییاراقاری اصول اول تیرویور؛
سس‌مز سس‌سز، سرین سرین اسغن اقشام روزکاری اطرافدکی اغاجلره،
جنتره، کچه صفالره باشین برطراوت، نازنین بر نازلماک ویریور؛ فضایه یک
ریق بر اقشام قوقوسی، یايلور؛ طونوق ماۋی اسمانک اوپەسنده بیرلسنده
باش بولوط پارچهلری حرکتتمز کی طوریوردی.

— خاله ، سلیمیه قیشله-نی نهیه صورتک ؟.

...! 75.25 —

بو «هیچ» شومبارك قادينك بوتون عمری، بوتون سرگذشت جانی، بوتون ماضی ایدی. رنگیز دوداقلارنك آرمندن بردای لطف بو آقامشك روحانی و روحیه قانی قانی مرق درگاه اجابت طوغرو پرواز ابدی. او ح؛ شوقیه پشده اوچ تهر والدیه بوتادین نعلوی، نه فرشتهی بر لطفه بوروندی. كوزلرینك اوجندن طیران ایدن بر ایستام نوار مفخرت، بر شعله شفقت اصیله بكا بر مستی جزین معنوی و پرمندی، باشمی پاته چوردم. دیوارك كنارنده كالین بر لاله لك آینه یاری باراقری قوروش، دوكش، توزلر اینجده ازباش، بر ییغی عیونش، بو كوشن رچچكك اوچقلی، اوتنه طرفده طوراعه طوغرو چوكش قورقو كراز اغاچك منظره سی، دها ایلریده كهنه، بواپمز بركلهكك خزان؛ باس آودی كوزمه المیشدی :

— مرحوملری یاد ایتدک دکلای...؟

بوزمه بر نکاه شفقت عطف ایدہ رک اس کی یاد لہریں کوسر تر اختیار بر غازی
کی حزن بر نشہ امہ باواشعہ «اوت» دیدی :

— بویله ریاز افشامی ایدی . حسینچکی صورمه کیتمشدم . رضابط دفتره یاقدن سوکره « یاقنده کله حک » ددی . سوکره حقووردم ، برنر یانه صوفولدی .

« حسین اغا بزم نائل اوله مدبتمز رتبه به نائل اولدی ... شهید اولدی ...
والده ! » دیدی . آغلادم . ذاتا بدمی بکا اونلر عمده ایکن « یاغازی ، یا شهید »
دیه سوت ووردیدی . نه اوکا ، نه حسنه ، نهده داماده تأسف ایدرم . آخرنده
بی بکلیجک شواوچ قربانیدن باشقه برشیم بوق . البته اونلر بکا شفاعت
ایده چکدر . کواکلو کیدن دامادمک شهادت خبری کلدیکی زمان قیزم نه قدر
اولسه نازه جاهل ، اولدیغندن خیالی تأسف ایندی . ناذانه ضعیف ایدی .. افلاح
اولمادی . اوچنچ آبی اوده مرحوم اولدی . نازهک ، بکی کللیک نه غریبدر
آبرلیدی کیجه نصله قوجسی کندی کنده :

بولق کوزل اولمازی

بارین حق دیوانده

کوکسی آل آل یارلی

نشانیکی یانکده ...

دیه برتری سویلمش . قیزجیز بتون خسته لغده کندنی غیب ایندیکی زمانلر
پورتکی تکرار ایدردی . شیمدی ، شیمدی ، بنده الحق اونلرک یوخیالاریله وقت
کیریمیلیوم . آرقق بونلر بتم ایچون درت قانادر ، دگی اولادم ؟ .. تم ! ذاتا
اوله جات اولجه بویه غزاده کساهلرندن سیلکده کیمتری اولی دگیلدر ؛
آرقداشلرینک سویلیشه باقلیرسه اوچیده آلتندن ، کوکسندن آورولش .. آم
حسینجیم .. نه نیکیت ، نه قهرمان ایدی ! بکا کیدرکن : « ننهجمک ! بی آرقمندن
اورولش دیه ایندیبرسه صاقین روحه اوقومه . سندن امدیمک سوت بکا حزام
اولسون ! » دیمدی . ذاتا اوچیده اولمک نیتله کیمشلاردی . حسنک شهید
اولدینی خبر آنجه اغلادینی کورن بابسی بکا دارلادی . کندی سجده شکرانه
قایلیمدی . اوزماندیری نه وقت کوله برقت . بر آجی کلسه کوزی قایلنجه
اونلر سکوزمک اوگنه یاره لیه کلیرلر ، کوله لره اللرمی ، یوزی اویرلر ...
انشاء سنده اولادرلرک غازیلکنی کوررسک .

— آمین خالهجم !

صکره کوکسندن نسخه کی اینجه برمشمده صابلی ، پوروشمش ، قات

برلری سیرامش بر کاغذ چقاره رق دوداقرینه کوتوردی « صارارمش کوزلرندن
آغیر آغیر دامالایان بر ایکی قطره یاشله ایصلاندی ؛ حسنک صوک مکتوبی دیه
بکا اوزاندی :

« حقیقی باباجم ، شفقل ننهجمک !

« اللریکزی او یوب جله به سالم وئال ایدرم . مزه برشی سویلیجمک ، دها
« طوغوسی دینچه بر مژده ورهجمک ، اما اجمیه جفسکزر ، اغلامیه جفسکزر .
« پلا ، ایستریسه کنه سویلمه . هانی سن بو قدر محاربه کوردم ، لیکن بردلو
« مراعه نائل اوله مادم .. دیمزی ایدک ؟ ایسته ، تمام حسن مراعه نائل اولدی ..
« شهید اولدی . اوچ کون اولکی محاربه ده برکیک کی چوبکک ، بر ارسلان
« کی ییکتیک کوسرزدکن صکره شهید اولدی . الله رحمت ایلسن ! دوشرکن
« یانیده ایدم ، حقکزی حلال انجکری رجا ایندی . رقرورشوله شقاغندن ، ایکی
« قورشوله کوکسندن باره لامش ، برکده صاغ الی کورتومشدی . کندی الله
« کومدم . طوراعه کیررکن ده چهره سی کولومسیوردی . او اجداد مزک
« یادکاری ، سنک هدیما اولان یانانده برابر دفن ایندم . قینی ده طاش
« ریته یاش اوچنه دیکدم . بیلیرسنگ که رحمتی بونجه سندر کیجه لری ییله
« یاغازه اوچیاقله یانلاردی ... آه باباجم ، دشمنه نه دشمنه صالدریق ، کورسیدک !
« کوزمک اوگنه سنک او محاربه باره ایندییک همومر کلیردی . اونلری بزه
« نه مکتلی ، طائی آکالاردک . یارلری نه سونجه کوسرزدک . امین اول باباجم ،
« قارتم سنک اولادلرک لایق اولجه صورتده شهید اولدی . دشمن ایلریدن
« قورق بولوط کی کلیرزدی . بز ایکی بولکدن عبارت ایدک . بیلدرم کی بر هجوم
« کوسرزدک . ایلک حله ده یوز باشیمزی غائب ایندک . چاوشمزه باره لایحه
« قوماندانی حسن آلدی . آه باباجم ، شویه اوزاقد بولوبده حسنک « یا الله !
« دیه باغیدینی وقت آنغزک التندکی طورافارک ، باشمک اوستده کی اولو
« افاجارک زانفر زانفر تزه دیککی کورمیدک شاشاردک ! تهلیت دشمنی تبهن
« بوسکورتدک . قوغلامشه باشلاق . اک اوکده چارقلری چوزلش ، فی
« دوشمش ، یاش آجیق ، یالین آقایی حسن قوشیوردی .. قوشیوردی ..
« قوش کی ، روزکار کی ، آلو کی قوشیوردی . بوسره ده دشمن بر دغه دها

«دو نمکی بخمره اجزیمی؟ ایسته اودقیقهده حسی برده کوردم. حر سندن، حدندن
 «نمایه جتی بیلیمور؟ آلتندن دوکولن قانلر ایلچنده قپ قیرمزی کسپان دیشلرله
 «تنکی چمکه چالیشور، تفکنک ناملوسنی ایصریپوردی، کوزلری کوکره مش
 «قاپلان کوزی کی دیشاری قیرلامشدی، اونی ناچار اوارده اراقق، دشمنی
 «تمامیله تارمار ایندکن سوکره پاشنه کادم، کلدیکی طویجه کوزلری آجدی.
 «سن هر زمان دیزمی ایلک که: بن شید اوغلیم، ان شاء الله شید بایلی اولمچم.
 «ایسته بابا دلاک قبول اولدی، او حسرتلی یارینه، شایده قاوشدی، هم غازی
 «اولدی، هم شید، ان شاء الله زده جنده اوکا قاوشوروز، ظن ایدرم که ایکی
 «کون سوکره یکی برهجوم دها اولمچ... باقی سنک ونتمک الیرکردن اویرم.
 «دعا کزه محتاج، بی صورانه سلام.

«بو مکتوبی آلا یزک ملازمی... بکه یازدیرم، کنسیدیسه سزی تبریک
 «ایدیور والیرکردن اوپور.»

اوغلکز
 حسین اوزباشی

صولر قادارمه باشلامشدی؛ کوش استابولک آرقمنه طوغرو غلریپ
 ایدیوردی. اوزافدن براسحق آره صره کسک کسکک اویوردی، کوزلرم
 سولاشمشدی، آفتاشمال ظل ضعیف حزنی التده-زیر نازنده قیتمل بروجویرک
 مبه عظامی مدفون بر مزار طاشنه بکزم-خالهک صولش چهره منه یاقدم
 هرکسز طوریپور، نوتونی توکمنک اوزره اولان جویروغنی ایلچوردی
 کاغدی بنه اولکی کی منتظماً بوکدم، اعاده ایتک ایستمد، «بکا رکزه دها
 اوفر-آ... نه اولور؟» دیدی، اوقویه مدم، حسینک، او برادرینک شهادتندن
 متحسرانه، محرومانه بحث ایدن ضعیف وجودلو، قوی قلبی غازی جوانلرک
 صورت شهادت کوزمک اوگنه کلدی...!

بوزک جوهرینک، بوزک تریه سنک، بوزک قلبنک، بوزک شجاعتنک برنومنه سی
 اولان یواکی دلیر دللورک، یواکی شیر تریتک، بو ایکی قهرمان بارقه طینتک،
 سدها ساده جه-بو ایکی عثمانینک خیال علویسی آرمهنده قالان اولیلریمیزی، حنالی

صاجلری، یاسمین چوبوغی، ضیف کوشنی نیم اورتن نیم حلالی کوملکی،
 قوردینی باغداشک آلتندن اوچلری کوزونک سیاه مسلیه - بونجه فدا کارلره
 مقابل - شوقدمه لیل حزینک اوچوق ظلالی آلتنده، پاکیزه، مصوم، صاف
 برسیلمیت دیندارانه ایله قارشیمده بکا کولومسین نقیه خالهک حال خدایندانه سی
 بیش ایتصارمده رلوحه بلند و بدیع تنکیل ایتدی. براسقراق عمیق هبت ایلچنده
 قائدم. اوزاقلردن، یوکسکلردن طوغرو طالفلانه طالفلانه کلن، ترک سسله
 تلاوت اولسان اقتسام اذانی بی اقباض ایتدی. قریه اوزرندن صولش کللر،
 یاسمنلر نسیم مسالک تاثیریه بو قادیبنک پاشنه، کوشنه، قوجاغه دوشیوردی.
 قالدیم، نقیه خالهک ایکی الاربی اویدیمک زمان حسنله حسینک، او ایکی شهید
 مبارکک والدمی کله شهادتی تکرار ایدیوردی.

بووقمهک اوزرندن اوچسنه کچشمشیدی، نقیه خاله برهقتندن بری آغیرجه
 خسته ایدی. برصباح ایرکن اویاندم، هیچ اونونه نم، برجه صباحر ایدی. اوک
 ایلچنده هرکسده برسکوت، برأس مهوت نمایان ایدی... «سزله عمر، خاله
 کچیدی! - «دیدیلم، بن بو آچی نتیجه بر قراج کوندر ایستیمیه ایستیمیه انتظار
 ایدیپوردیم، بوره که زهرکی بر حرارت، روحانی رخشیت چو کلدی، «الله رحمت
 ایلیمله دعاغی او آهینک اسرار خوف یأسک آلتنده ازیان کولگدن برسکوت
 کسلاان ایلچنده دوکلیپوردی.

خالهک تاپونک پاشنده قیرمزی یمیزی، اوزرنده اسکیجه برشایله جامعه طوغرو
 کیدیپوردی. جمعه نمازندن سوکره بوتون جباعیت جنازه نمازنده بولندی.
 بونمازی ادا ایدن جامعک قسم مهمی نفرات عسکره بنه متشکل ایدی.
 ایدیلن دعایه بوتون او مرحوممک چوجوقلرینک سلاح آرقداشاری «آمین»
 دیدیلم. آداب مستحسنه دینه مژدن اولدیلر اوزره بنه عسکرلردن مرکب برجم
 غفیر تاپونک قوللرین کیرهک تعقیب ایتدیلم. او محمل اخروی طالفلانه طالفلانه
 برناز روحانی ایله بوقوشدن ایلچوردی. قاده اجد مزارلره دفن اولتی اوزره
 اسکدره اصرار ایچون قباطنه کچیرلدی. جلاده کلنجه بزی برهوزغه صدامی

استقبال ایندی . ایکی اوج طایور عسکر ، بوعسکر والدمسنگ تابوتی اوگندن
— ماضینی بیلیرلریش کی — برحس غیبانی احترام ایله ، روحنه فاتحه
اوقوبه رق آغیر اغیر کچورلردی . بو ، برشید نهنسه تصادفک صولک برکافاتی
ایدی !

— ۱۷ تموز سنه ۱۳۸۴ —

احمد مکت

بر بیاض لرزه ، بر دومانلی اوجوش ،
اشقی غائب الیهین برقوش
کی قار
کچن ایام نوبهاری آزار ...
ای قلوبک سرود شیدامی ،
ای کبوترلرک نشیده لری ،
اوبهارک پو ایسته فردامی :
قایلادی تر درین سکونه بری
قارلر
که خوشانه دمبدم آغلار !

ای اوجارکن دوشوب اولن کلبک ،
بربیاض ریشه جناح ملک
کی قار
سی صولفون حدیقه لرده آزار ،
سن آچارکن چیچکلر اوستده
اوفاجق برچیچکلی یلپازه ،
نمشک اوستده شیمیدی ای مرده

باشلادی پارچه پارچه پروازه
قارلر

که سجادن دوشر ، دوشر آغلار !

اوچدیکز ، کیندیکز سز ای قوشلر ،
کوچوچک ، سرفید یا قوشلر
کچی قار

سزی دالدره ، لاله لرده آرار ،
کیندیکز ، کیندیکز سز ای مرغان ،
شیمدی بوش قالدی سرتسر یووالر ،
یووالده — بتم نی افغان ! —

صوک قالان مائی توبلری قووالار
قارلر

که هواده اوچار اوچار آغلار !

دستکده ای سهای شتا توده توده در
برک سمن ، جناح کبوتر ، سحاب تر ...

دوک ای سها — روان طبیعت غوده در ؛ —
خاک سیاهک اوسته صافی شکوفلر !

هرشاخسار شیمدی — نه باراق ، نه برجیچک ! —
بر توده غلال سهرنک ونا امید ...
ای دست آسمان شتا ، طورمه ، طورمه چک
هرشاخسارک اوسته رستره سفید !

کوکلردن امللر کچی ریزان اولیور قار ،
هرسوده خیالم کچی پویان اولیور قار .

برباد خنوشک برصافده اویوقلار
طرزنده طورور بر آرهلق ، سوکره اوچارلر .

صولدن صاغه ، صاغدن صوله لرزان وکرزان ،
گاه اوچهده توبلر کچی ، گاه اولهده ریزان ،

قارلر .. بتون الحانی مزامیر سکونک ،
قارلر .. بتون ازهارای ریاض ملکونک ...

دوک خاک سیاه اوسته ، ای دست سها دوک ،
ای دست سها ، دست کرم ، دست شتا دوک :

ازهار هبارک یرینه برف سفیدی ،
الحان طیورک یرینه صمت امیدى .. !

مناب شهاب المیمه

بوقه انسانیتك زقیات عمومی مدینه نسیله حال صباوت عد اولمیل اداوار
ماضیه — ولو موقتاً اولسون — ارجاع حیات ایتك كلفت عظیمه سینه قاتلیمه
هر كس مجبور ایدیلیمز .

مادامك بولندقلری میانه مدینته بر قیمت حقیقی حائر اولان اشعار قدیمه
بسه بوكون یالکز تاریخی وحكى بر نظر تقدیره مظهر اولقدن بشقه لیسافت
كوسره مور ؛ عمرلك تأثیرات مدنیسی ، خلقك زقیات فكریه ونهیجات
صمیمیهسی هیچ حكمنده طوئیهارق صرف اسكلری تقلید فكریه یازلدنی ایچون
نظر حكمته قارشى قیمت جدیدن دائماً محروم اولان بوكونكى طرز قدیم شمرلك
هردلو مزیدن معرا اوله جنى قولای اكلاشیلیر . اوج یش یاشنده بر چوجونى
حیرت و غمیونیه مستغرق ایدن براوونچاغى ، یكرى یكرى یش یاشنده ركمنجه اهدا
ایتمكدن نه نتیجه حاصل اولور ؟ اولو او اوونچاق هیچ برصورتله تقدیر ایدیلیمز ؛
اوند شاید بر كوزلك وارسه اكلاشیلهماز ، مكركه انسان موقتاً چوجوقلق
حسیاتنه عودت ایدیلیمز . ثانیاً بوله بر شینك اهداسى یا كندیسته هدیه ایدیلن
ذاته چوجوقلقدن بشقه بر صفت ویرلك ایستلمه مسندن ، یاخود هدیه ایدن ذاتك
اوندن بیجا بوكك برشى استحضارینه قدرتی اولماسندن منبت اوله جنى ایچون
اولكی حاله كوره حدى . ایكینجى حاله كوره استحضاقى دعوت ایدر . معرفتلى
شعرای اعجابى تقلیده انحصار ایدن قافیه سازلك اشعارى اودرلو هدهرلدنركه
انسانیتك شمعیدى سن جوانیسیله نیت قبول اغز ؛ اونك ایچون یالکز مقبول
اولتمه قافیه ساز ، احسانك دها بوكسكنی وجوده كتیركدهكى عجزینه دلالت
ایدهرك حقاوند احصابه جلدبك استحضاقى موجب اولور . بر احتضار مدید ايله
حالا بر حیات اولان وادی قدیمك بو مظهری — حقیله تقدیرك صعوبتندن
طولایى — مقلدیه اولان آثار قدیمیه ونهایت على الاطلاق شعره شمعیل ایدلشدن ...
ایسته زده شمرك اوغرا دینی «به استحضافت سى» بوقسه احباب سرفان شعرك
اساساً على اولان قیمت وضعتی انكار ایتك ایستمز لر .
ارنست زدهان دیووكه :

«اكر شاعر اولق بر نوع خصوصى لسان — لسان موزون — استعمالی
«اعتیاد ایدتمكدن عبارت ایسه شاعرلكی ایستمتیلر معذوردر ؛ فقط بوله

شعر غنایه

شعر ملكتمزده بعض ارباب فك دوچار استحضاقى اولور ؛ بوكا سببه ؟
باقكز بن فصل دوشونبورم : زمانكزك حسیات حقیقیهسی تبلیغ ایدن ،
مؤثرلريك شخصیت مغویهسى كوسترن یكى شعرلك لسائزده هنوز احتجاج
ایدیلجك قدر جوغلاماش ، شعرله اختصاص ایتنريك تبدیل افكارینه كفايت
ایدجك درجه به كاهمه مشدر . ديكلك ارباب جدیدك استحضاقى شعرلك ماهیت
قدیمه عائد اوله جق . حالوكه شعر قدیمه ، ماضیه بر هیئت اجتماعيك حقییات
ونهیجاتی مصور اولدنی ایچون ، حد داندنه شایان استحضاف اولقدن متعالیدر .
آنجق اشعار قدیمك تبلیغ ایتدیکى حسیات واحتراسان آكلامق اولنرك مولدى
اولان عصره ارجاع فكر ونظر ایتك ، اولنرى كندی میانه مدینلرنده كورمك
محاسنادر ؛ مدینت عصره ییچنده طوغش ، بومش بر فكر ایچون او زمانكى
مدینته رجعت ایسه یا احاطه كامله اقتدارینه ، یاخود اختصاص علائمه توقف
ایدر . جدی دیدیمك ذواندن برجونى بوكا مقصدركدلر ؛ بر طایفه ده بویوك
زحمى اختیار ایتك ایستمز . اعصار سابقك احوال مدنیسی اوله اولسه
سلسله تاریخ مدینت تدقیق وتمیق ایدن متخصصین علما ایچون مفید اولیلیر ؛

« اولیوبده شعر، روحک بیستون بشقه برصورنله متأثر اولمستدن و محاسن اشیا به
« قارشى ناقابل تریف برصدای مخصوص اظهار ایتستدن حصوله کایرسه شاعر
« اولیان انسان دکادر ! »

انستردنلک نظم اشعار ايله اشتغال ایدنلردن اولمیدنی ده دلالت ایدرکه بو
سوزدن مقصد موزون و مقفا سوز سوله منیره تعرض دکل، بلا استشاروح بشرده
خاصه شاعریت بولمیدنی اعدادر .

احتیاج نغزی دوشونهلم : برقسى صرف ادا مة حیات ایچوندکره بونده انسانک
حیوانات سائردهن فرقی یوقدر : برقسى ده بیستون روحه عائددرکه انسان بوراده
حیوانات سائردهن آریایلر . احتیاجات انسانیهک اس الاسامى حسنه یجدر . بواحتیاج
اوقدر مؤثر درکه کثرا بمدید حیات حسنه یله غلبه ایدر . زینت ایچون حتمک فدا
ایدلبدیکنی هر زمان کورویور . هومبولدک قولجه : هندک اولنهرق اهالیسی —
وجودلری بویاهرق نظر استحصائی جلب اتمک مقصدیله — بویا تدارک ایدمیهامک
ایچون هفته لجه خدمات شاقه به تحمل ایدرلر مش . بونلرک قادینلری بیستون عربان
کترمکدن چکنه زلر مشده وجودلری بویاهندن طیشاوی چیقمنی آداب معاشرته
منافی کوردرلر مش .

سپنسر دیورکه :

« آفریقا وحشیلری کچی دیوستندن یابلش ماتولری هوا آتیق اولمیدنی
« زمان متخربانه کیرلر ، یاغور باشلار باشلاماز هان ماتولری چقارلر
« کال دقله دوشورلر ، عربان وجودلری تأثیر بارانه ترک ایدرلر . نه حاجت
« زمانمده بيله انسانلرک چونی آخاب ایدمچکری قاشک موافق یجمن اولمستدن .
« زیاده کوزل اولسنی ، یلیدره چقلری البسهک راحتدن زیاده ظرافته خدمت
« ایستنی ایستمزلی ؟ »

کافه درجات مدینه ده حسنه مجاویت حسنک انسانه نه قدر مؤثر اولمیدنی
اکلامی ایچون تاریخک عادات اقوامدن یجت ایدن قسمی کوزدن کیرمک کفایت
ایدر .

کوزلک فکری کی کوزلک مثالی ده بزه طبیعتدن کلبور ، شوقدر که محاسن
طبیعی کورمک ، صکره اولنری تشیل ایتک آز جوق برمدینه محتاجدر ، بر

قویمک درجه مدینه دون اولورسه کوره یلبدیکی محاسن آز ، تمثیله موقیفی
غایت ناقص اولور .

هر قومک برافندنی آثار کوزلایکی نصل تقدر ونه درجه به قدر تمیل ایدمیهلبدیکی
کوستردیکی ایچون مقیاس مدینه یدر . محاسن طبیعی ثابت ، محاسن تمثیله متبدلدر .
بودن اکلاشیلرک : انسانیت محاسن طبیعی اولاحس ایدر ، اولی کندیستک
شخصیت قارشیدر ، صکره تصویر ایدر . ثملات محاسنک شخصه و خصوصیه
زمان و مکانه کوره تحوله سبب ایسته بودر : آثار صنعت ایسته بولک ایچون
مقیاس مدینه یدر .

صناع فنیسهک محاسنی مدینه یالکز مقیاس دکل ، مؤثره اولور . انسانیتدن
کوزلکه محبت حسی نزع ایدکر : آراق نهالی بناردن ، نه کوزل لوحلردن ،
نمحریتش هیکلردن ، نه لطیف بسته لردن ، نه روح استیاس منطوماندن اثر
قالیر ، هبسی بیر ، حتی بوضیاع صنایع عادی ، حیات روزمره یی ده هرچ و مرج
ایدجکی ایچون یاشامق لفظی آلامق و اولامق کله ربه مرادف اولیورر .

تقدر و تحریسی انسانیه سبب ارتقا اولان بکوزلک شعردر .

شعر کوحین مجرددرکه هرشیده ، هرحادنه بولور . عالی ، مزین ، ظریف
بناتل شکرک برر تمثیلدر . هرکوزل لوحه برشمری تضمین ایدر ، هرصنعتی هیکل
برشمر اولور ، لغات و موسیقیه آهنگدار برشمردر ، برانلک تحریات فنیسی بر
شمر مجهره یدر ، برمدقق کشف ایندیکی حقیقته بیوک برشمر مندجدر ، فن
شمردر ، علم شمردر ، فلسفه شمردر ، بون مختراعات فکر به ده ، بون معلومات
بیشتره دوشمنی و ایزدن مایطیل طبیعی شعر ايله مالامالدر ، حیات اجتماعیک آهنگی
برشمر یلیدر . خلاصه مادیایله ، حاداتیله ، قوانینله کائنات برشمر علودرکه
عصرلرک انظار تدقیق هنوز ایلک مصرانعی مشمول حیرت ایدمیهلشددر .

تخصیصاً شعر دینان منظومات او حسن مجردی اکلا دنی کی اکلا نان بر
روحک فریاددر .

یاد نامک کرکلی اذواق لطیفه ایلر بیز ایتدی ... ای شعر ، ای حسن انبری !
بن شک مسحورکم ! ..

سی و اقتصاد

اقتصاد ، بر علمدركه مرور زمان
و نتائج تجربه وادمان ايله ، قواعد ثابتيه
و دستورات صحيحه استناداً ترتيب و تدوين
اولميشدر .

اساسي جمعيت بشريه نيك منافع ماده-ني
اداره ايدن قوانين طبيعيه ني تحقيق و اثبات ،
ناي بشرك استحصال حوائج امرنده كي
مساعيسي لك زياده ثمره دار ايدن طريق

معرفتي آزاده ايله حصول رفاه و سعادت له دلالت ايمكدر .
بيگوزكه بني آدم مظهر فيض قدرت بر وجود ذي قوتدر ، فقط بوساحه
عبرايه احتياج ايله توأم كليم .
احتياج ، بشرك خواص ماده و معنويه سته اجرائي تحريك ايدن بر قوتدر .
بوجركن ، بشرك ملدي و معنوي خصائص تمايل و روانه سني اظهار ايدن سي
و غيرتدر ، سبب معرفتدر .

سي . قانون عالمدر ، دائره حكمي ذوي الارواح لك جمله سته شاملدر ، خصوصاً ،
انسان قدرت فاطره نيك كره زمينه احسان بيورديني دقائق طبيعت ، خزائن
زويندن حصه چين منفعت اولمه لك زياده مستعد و مستحقدر . بواستمداد و استحقاق
سي و اقدام ايله ، تناسباً و اصل كمال ترقيات اولور .

عصر من علماي اقتصاد بويونندن بري سي و علمي « خواص ماده و معنويه نيك ،
بر فائده استحصال ايجون ، مظهر فعاليت اولميشدر . » ديه تعريف ايتدنن سكده
مطالعات علميه سني شو صورت و زمين ايله تعريف و توضيح ايدر :

۱۳۱۳

ياواش ياواش يور يور يوردي واپور... هوا ثابت
كوزلدي آفتامه مخصوص اولان سكوت ايله ،
افكلره چوك يوردي غريب بر رقت ؛
ياواش ياواش باطير يوردي كوتش مهابت ايله .

قار چواري - كه دوغمشدي بر چناره -
شماع شمس ايله لبريز شوق و نشنه ايدني ؛
باقله فراق اولور يوردي ظلال اشجاره
كولومسيور كي طور مش لطافت ابدني ...

كوكرنه خلقه باقدم ، غريب صمت و سكوت ؛
واپور كوروليسي يوردي ، فقط فشايش آب ؛
آجلدي روح ملولمه بر حزين مهتاب .

ياواش ياواش كوچولوب شويله هيئت ناسوت
كوروندي پيش خيالنه باشقه بر عالم ...
اوپور يوردي علمي بر رشاشه مهم ...

ملهمانه سيب

حیات بشریه بر تریات حاضریه سوق و ایصال ایدن سبب و قوت ، سبی
و غیرتدر ، بی سبی و عمل هیچ برشی استحصال ، استعمال و محافظه اولنه ماز ،
اشخاص ، عیال ، هیأت بشریه جمعی سبی و عمل و اجابتیه قائمدر .
بو حکمته مبنی در که حکماند بری « چالیشیمان کیسه نیک یکه حق یوقدر ! »

دیش .

سبی و عمل افرادک ، هیأت اجتماعی تریه بدنی و روحیه سینه تأثیرات
مهمه اجرا ایدر . مظهر فعالیت اولان اعضای بدنی و خواص روحیه من قوت ،
صحت و سلامت اکتساب ایلر .
بر حکیمده « عیالت ، کافه فضائی عو و خراب ایدن بر نیک موثردر . »
دیش . بین اموام دخی « عطالت مادر سببنددر . » سوزی زیاندر بر قاعده
حکمتدر .

آزمایش آثار و امتحان اموام ابله ثابت اولش بر حقیقتدر که سبی و عمل
اصحابی جان سینه بدنی ، مساوی احوال ، احتیاج کی اوچ یوک فالقدن بری در .
بو اساسه مبنی علمای حقوقدن بری « عطالت زمین سینه تا آتمش ایلک
خطوه در ! » دیور .

سبی و عملک اوابنه بخش ایندیکی مکافات بوندن عبارت دکلددر .
زمان رها و سوسمزمده حس و حرکات بری تبدیل ، وقت احتیاجده فکر
اضطرار بری تخفیف ایلر بری تسلیه ایدن سبی و عملدر .
قساوی دومه سترک قولنج : « حس وحدت سبی و عمل ایلر کسب حلاوت
ایدر . چالیشان بر کیمه هیچ بر زمان تام بدیخت اولماز . »
مساعی و اعمال ، فائده و اجرت استحصال ایندیکی جهته ، عوامک تعمیرجه
ترنوک موضوعی اولان « یاره قزاق » کلامیه قسم اولنور .

بوندن بر عصر مقدم جنوه زری دیمشدر که : بر طایف خیالات برستان و دوقینه
جویان دون کیشوت کی سینه درجه انساب افکار و اذهان اشدکن سکره
استحصال ثروت اتمق مساعی عقیفه و حلیه ایلر ممکن اوله بله چکی کلادیلر .
مساعی و اعمال تأمین ثمرات و آمال اتمک ایچون انسان ارزو و منفعته موافق
اوله رق استحصال ایندیکی شیئی دیله دیکی کی تصرف ایدر بلعلیلدر .

بو حال هیأت اجتماعیجه نه مرتبه مظهر اعتبار اولورسه او درجه سعادت
اشتال اولور .

مطالبات مسروده سرمایهک معاوضته مظهر اولان کوچوک ، یوک امور صناعیه نیک
کافسته ، دها عمومی تعریف ایلر به نواع اعمال و تشیئات زراعیه ، صناعیه و تجاریه
شامل اولور . شبه یوقدر که ثمره سبی اکتطاف اولتان کافه مساعی هیأت اجتماعیه
ایچون ناقدر .

مساینک سرمایه ، سرمایهک مساعیه لزوم و بلا اشتراک چالشمقدن حاصل
اوله حق منافقک اتمیتی بوکون تعریف و ایضاح احتیاجندن بری در ؟

کوریایور که هر بری بشرک سبی و اقتدار سینه برر برهان چلی وقوم اولان
قاللر ، واپورلر ، شمنوفرلر قوپایندلری ، و سسالت جسمیه مالیه . صناعیه و تجاریه
شیکلری کی آثار عظیمه هب قوت اشتراک ایلر حیز آرای حصول اولمشدر .

عصر من اقتصاد بوندن ژوزف فارنر دیورک : بو فعالیت و اعمالده مشارکتی
کوروبده جمعیت بشریه بی جسم بر آری قواوته تشبیه اتمک اینستین خیالپرسانک
مطالبات سخفه لری قدر عالم عملده کوچک برشی اولمن .

ظاهر ندر که بو قیو اوند چالیشان آریلرک علی استحصال امر ندر کی مشارکتلری عینی
خواص ، یعنی استبداد ، بیخ مهارت ، عینی و ساطع ، عینی ذکا ، عینی سبی و حرکت ،
عینی میرماو ، عینی رغبت ، یعنی ثبات و عینی فکر تصرف ایلر وقوع بوساز .
چوند نسبی و یک طریقی بر اشقام حصوله کلیر ، بو اشقام افراد بشرک حال و موقعه
طبیعی بر عدم تساوی تولید ایدر . ایشته فعالیت بشریه نیک چرخ طبیعیت بر حرکت
ایدن تسلیات چیه من بجوده نقصان مساوا ایدر . شبه یوقدر که قیو اوند
هر آری کندی احتیاج و قوتنه کوره عمومک اضافه چالیشیر . ایشته بو حال اشتراکین
دینیلن رفقه ضاله نیک مذهب باطله اساسدر ، حالوکه انسان اشرف مخلوقات جهان ، مظهر
فیض بزدان ، صاحب عقل و فکرت پر وجود ذی قوتدر ، ذکاکی ، سبی و عملی .
سرمایه شکلنده استعمال ایندیکی و ساطلک کیفیت و لکیتی نیشته وده هیأت اجتماعی نیک
تکفل ایندیکی حق تصرف و اعمال درجه سینه اصول و قواعد و توفیق حرکت
ایدر ، کندی سبی ایچون چالیشیر .

قیو اوند بو چک حرکتی سبوق طبیعیه تابیدر . انسان کندی منافعات

و تنک مرتبه چوق فارانیق امل وارزوسنک سوبقه مرسته ، ذکی برخیلوق اولهرق دوشونور ، محاکه ایدر ، چالیشیر . انسانلر ایچون آریلری تقلید ایدمیلک امکائی تصور ایتک عقل وحکمه کوره بیوک برقصوردر ؛ چونکه خلای خلقت وحقیقتدر . بویه مخالف خلقت وحقیقت افکار وفرضیات ایله اداره امال ایدن اشتراکون ، اجتماعون زمره سنک وزکلیلری کیمسه صدای ارغنوندر ده دیکلمیور . بونلری قووانده زبور حمزه تشیه ایدیور . بوتشیه پک ملایم ، پک موافقدر ؛ چونکه ضرردن مستفید اولان بوجنس آریلردر .

الیوم بوغرب مخلوقلرک بین البشر بحجم بر تمثال شر اوله قلمری حقیقتدر ؛ آت ایچون عمالک تممدهده قوه عدلیه وجودلری اعصای ساعی در . بونلر کوندن سکوندن اکسالمکده وحد اولسون زمان حاضرده اسکیمی قدر سملری ایشیدله مکدهدر .

چلس کیم مملری اعضا ندن
ملکیت

✱ عثمانیلقده عسکرلک ✱

بهرمنیر اسلامینک بتون کاشانه نشارتدیکی شماع مدینت انسانیتی برچوق فضائل علویه ایله زمین ایلدیکی کی عسکرلک دینیان بوکون عموم ملتارجه لزومی اهمیتله تصدیق اولان اوقوه ممتازه — امر جلیل جهاده بی — عالم اسلامیده برحس دیندارانه ایله وجود بولمشر . دین مینده هرکس بلااستنا عسکر اولدینی جهته اسلامیت دینلیدیکی وقت عسکرلک ، عسکرلک دینلیدیکی وقت اسلامیت اکلاشیلیر ؛ بو ایکی لفظ قوم یکدیگرینک مترادفی ومفسریدر . ضبط مالک ، توسیع سلطنت ، تحکیم حکومت ، تقریر آسایش ، تسبیق اداره ومسالک تکمیل بوقوه مهمنه واسطه قاطعه سیله حاصل اوله یلیر .

خلفای راشدی تخیلیاً امویلرک ، صکره عباسیلرک بو انشاده فرجه بولان پالچله اسلام حکومتلرک تشکلات عضو اولنده کورولن فرق واهمیت عسکرلکه کوستردکلری اعتنا نهبتمه متجلی اولمش و فقط احوال عسکره او عصرلرده کرک عالم اسلامینده ، کرک خرستیاناق عالمده برنظام قوی تختده بولنماش ایدی .

فرانسز تاریخلرینک مقیدات فاخرملرندن اولهرق پدشکی شاراک بواهمینی تقدیر وعسکرلکی برنظام مخصوص ایله تقیید ایلدیکی مسطور اینه دهاجای دین مین خصوصنده برغیرت خدا پسندانه کوسترمش وطلوع شمشعه دارى جهان مدینه —

اسلامیه تباً — اسلامیت قدر ممتاز بر اتعاف شرف بخش ایامش اولان سلطنت
عنائیهده بواهیست فرانسه قرالی یدجی شارلدن بر عصارول ، یعنی عثمانلیارک
ایکنجی پادشاهی چشمکمان سلطان اورخان حضرتلری زماننده تقدیر ایدلشدرد که
تکون کاشاندن بوصصره قدر تسبیح عسکریه مخصوص قدی تواریخ عالم الده
ایکین عثمانلیاردن باشقه رفوقه اسنامائیک خلاف انصاف برکذب صریحی ارتکاب
دیمکدر .

قدیماً هر قومده بحاربه زمانی تحشید ایدیلن عساکر ادواب نفوذک جلب وجع
ایلدیکی قافلهاردن شکل ایدردی ، بونار ایشه الطبع نهلباس ونه،ماشنهج یکنسق
برحانده بولمه مازلردی . شوکت عثمانیه تعالی ایدیکجه هر طرفدن برچوقو جنگاوران
رایت اسلام آلتیه شتاب ایتکه باشلامش و بونلرک ساقی بالکر فی سبیل الله جهاد
اولیوب یغما کرلک فکر و آرزوسنک اکا یاردیمی اولدینی متبادر خاطر اولتجه
عسکر ایچون هتکام بحاربه منحرراً و طائف عسکریه بیه مشغول اولورق معیشت
یومیسنی دوشونمکه محل قالماسق اوزره بوی بر درهم معاش ویرلش و مجاهدین
ساح زماننده تکالیف امیریدن مصاف طوتمش اولدینی کی وقت حضرده
اهالیدن میدان بحاربهده افراد دشمندن تفریق ایچوندده افراد عنائیه بیلش
کلاه کیدرملشارلدر بوندن باشقه دائره حرکات عسکریه هر اوزنفره بر ادبانی ،
بوزنفره بر بولکبانی و بیکنفره بر یکبانی تمیزی صورته بالتسبیح عسکریه قیله کرده
آرام ایدرملک ، اختیار لایحه قدر عسکر قانق ، عسکر اولانلر تاهل ایتهمک
یارارلی کورولن واستحقاق تبین ایدنلرک تخصیصاتی تزیید ایدلک کی ودها سلوک
اصول و تدابیر معقوله و حکیمانایه نظامات عسکریه ابتدا و تأسیس ایتشدرد که مختص
شو انتظام و عدالتی کورن روملارده و باطلجه جوار حکومتلر اهالسنده عثمانلیقله
قارشی برحس محبت حصوله کاهلرک هر کس عثمانی رایت عدالتی آلتیه تجمع ایدر
واوچان شوکت و شفقته التجا ایدیلنلر مزایات و فضائل اسلامیه و عنائیه بی کوره
کوره کال مقنویت و منتلرندن قبول اسلام ایدردی .

فردوس آشیان قانونی سلطان ساجان خان زمان صوبه شتابت قدر نظامات عسکریه
تکمیل و تأید ایتکدن بر آن خالی قالماش و مثلاً دور فائده عسکر اوله جقلرک
نکلات جسمانی لایحه قدر دقت ایدر بولوب وجودلری بر فیض نام ایلله نما بولاش

افراد سچلمکه باشلامش ایدی . سلاطین عنائیه ک مزایات ذاتیه لری مقتضاسندن
اولورق کال عدل و شوکتله تأسیس ایدلکلری حکومت و سلطنته بالاخره خلافت
کبرا دخی توجه وجهه اعتبار ایتکه عسکرلک دها قدسی نظاملره تکمل ایامش
و تاعجی بنیان سلطنت عنائیه اولان شوکتاپ اقدمزک دور دلارلرنده کورولن
مجدد سایه منده یونان بحاربه اخیرهمی عثمانلیقلده عسکرلکک درجه کانی اثبات
ایلمشدر . عناصر عسکریه ک بوضوئرلرهمین اصولو نظام آلتیه آتسندنکی مقاصدن
بری ده افراد ایلله امیر آرسندن بر رابطه اطاعت تشکیل اولوب عسکرلکک اساس
ومایه الحیاتی اولان و اطاعته ایشه دیناً عثمانلیقلده بر مجبورت قویه معنویه بولندیتندن
عثمانی عسکرکی — اطاعت و صلابت دینیسنه مبنی — بوکون اک منتظم قیاس
ایدیلن مللار عسکرلنده بولمه بیجی بر مزیت مهمه حریه ایلله مجهزدر .

عثمانلیقلک بو عنوان شرفله متناسباً نماز قدرینه همت و عتابت ایدنلر او عنوان
جلیلک بادئ تسمیه می اولان ذات عالی نزادک اولاد و احفادی بولمقله ملوک
معالی سلوک عنائیه حضرتلرک چله می جناب حقلک خلافت کی بر صفت جلیله ایلله
مکافات ایدلکی قدسی وجودلر اولدینی بدیهدر .

بوسلله جلیله ک عسکره کوسرتدیک شفت و عاطفت هیچ ردولت حکمدارلرنده
گورلمش و بوموجود اقدسی جسم مللک حیاتی دینلمکه بحق جدیر اولان
خلیفه ناکلره و پادشاه فاروقیه اقدمن حضرتلری طرفدن یته شو یونان بحاربه
اخیره سنده لطفاً اظهار بی یوربان و بشون جهان مدینتک مظهر تقدیر و ستایشی
ایولان آلتیه غایت و رافله تأید ایتشدرد .

عثمانلیقل کی شرفی بر عنوانی سایه لطفده طاشیدیمقر بر حکمدار کریم
و رخصمه کمال تسمیه قنای جان ، و تعظیم و تقدیس ایلله ربط وجدان عسکرلک
خصائص کزیده سندن و ملتزمک ایجابات طبیعیه سندن اولوب بونی هر عثمانلیقلک
تصدیق ایچی و جانب دیننده معدوددر .

ایشته حیسات عسکریه شو قنطهلردن مقایسه ایدیلیرسه عثمانلیقلده عسکرلک
نه اولدینی تبین ایلر .

یاوران حضرتلر شهر یاریدن
سواری بیکبایشی
علی رضا

دکتر طرفدن صاف و همواره را کده شاف، نظیف، قومصال باتیولری، قره طرفدن متعدد اوزوم باغاریله چووان چشمه سی، چاوش پاشا [۹]، ولی اقدی چاری، چریجی چاری کبی هرری مشجر، سایه دار، نظارک آله یلدیکنه فیسیح بر زمین زمردن ایله مطرا، کتاب طیفی اوقومق نمشتدن آرز چوق نصیدار اولان بر اهل دل ایچون، بر تفسیه پسند ایچون، بر بدیهه جو ایچون، بر فریفته حاسن ایچون هیچتا مستتا، کرجکدن طرازیده و امپلیرا مسیرملری، و شمندوفر کی جت و چالاک، سریع السیر، بر واسطهٔ قلبه ک تراموایل قدر دینه جک صورنده صیق صیق ایاب و ذهابی جهتاریله ایم زمستانک غیری مواسمه ذوق اشناپانک موعد تالاقیسی اولدنی کی جادات هوا سی سبیلده بر چوق مرضاک و تخصیص شفا چووان متورمینک بناه یکنانه سی حکمی آکشد.

[۹] چاوش پاشا چغلیک قصبه یارم ساعت مسافه دوده براده ابلهٔ صیفهٔ غنایه دن اوتوب شندی به قدر مثله هیچ بر رده تصادف ایدیکم برشاتو وارد، شاتو غنایه صو اوزرنده میندی، بر مریح الشکل بر حوض فرض ایدیکرکه هر بر ضایق تقریباً اون مژو قدر اولسون، کذلک اک بوکمک وارون اون ایکی اوطاق بنا زمردن کارگیر بر بنا تصور ایدیکرکه حوضک تام و صطبره جسم کرلی اوزرنده قوروش بولونون، پناک قره ایله اولان مناسبتلک هر طرفدن و قطع اولدنی و یلکز شایو به مدخل اولان اوقاق بر قویو ایله قره آرسنده کی مردیچکیزک، شاتوئی قره ایله اوق نقطه دن — همه دالکر اوق نقطه دن — مناسبتده بولدی یلدیکنه ده شایو بر یلکز ایدیکر، ایدیکم بو بنای مستکین غیری زیارت ایچون کولکیزده بر اضباب سطل اولور.

حوضک صوی میاد را کده دن کلک، او، یای باشنده کی اوقاق پرچشده دن آتفرق بر طرفدن حوضی طولدرور، دیگر طرفنده فاضله جغتلی اروا ایدرک وادی به طوغری آتوپر کیچور.

صوتی عقی تقریباً ایکی قولاچ و حوضک وسیع ماراندکر درجده اولدیندن اوقاق بر زورقیهٔ سفیا، شاتوئک اطرائنده و سایه دار کرکرک اتشده — و ندیکده غوندرله «پوندوسویپر» ی آکدیرر صورنده — خوش کریشلر، عاشانه پرومادر اجرانسه صالح و واسطه تیره و تفرج اوله یلدیکر اکلاشیلور، ذوات عالیه دن برله ایدیکر قیسه بر جولان اتشده تصادفاً زیارت ایدیکم بوئر حیفک، بو بنای عجیب الشکلک هانکی دوره منسوب اولدنی، کم طرفدن بایر اولدنی بیتان خصوصتده کی میل جعجوعه بر درلو غلیه ایدیکرکدن راست کلدیکم یازلره نصب نظر ایدیم — نشاتوئک قیوسنده کی یازلر میانه، نهده حوضک یای باشنده کورولن اوقاق چشبه اوزرنده کی سطرل آرسنده تاریخه بکزر هیچ برشده تصادف ایدیم. عاقبت جغتلی قیوسی خارجنده و طریق عام اوزرنده کی چشمه ک یازلرنش کوز کدردم. ایشته اوراده ۹۷۹ زلفری کوج حال ایله سیه بیلدم.

معدنر احمد احسانه بک اندی.

معدنر بک اندی.

پشوايان آرياب عرفات آثار فنيه بر جسته مند
مشکل اولی اوزره ثروت نونیزجه نفری تهر ایدن
«نقطهٔ جنازه» نك بقينه يبرايه بخش ساحة انتشار
اوله جی، اداره خاهلرنده بولدين بر صروده بنده كرده
تشيرو بيورلش ایدی.

غايه مقصودی ایابی جنسه عمارت اولان و تشریف
ایله اولری ایچیه یی یازلر قاره لاش، مطبوعات عثمانیه
خیلیجه یووارلاش ایکن، یلاشره عیبرتی، نقصانی، بضاعه سترلکی فهم ایسی اوزرنه
زمانی صرف مطالعه و وقف ایچیش اولان و اکال نواض ایتدنکن مکره بنه اوصافه فیضارده
آره سره کورونمک سودانی بسکندنده خالی قالیان عرر عاجری سکندی اختصاص
دارنده برمه مجورینه تشویق و ملاحظه متعویمی — مرتبه ادیبی بلند اولدنی قدر —
مقدس اولان بویه براس شیوه مشارکته نزل قبول بوردیزک.

بنا بربان شرفلر بخش ایدن و حسن قبول اوزرنه هان قله صالرم ایسه یازده یغیر
انضاده ی چوق مشکلات چکیم؛ چونکه صرف طری برمه یازلسه — نه لایه اولدنی
کی — واقفا یزده مانوس، فقط بوفه آتما اولمالارجه غرایب اتقا اولان بخش تیزارت
امکانده مجوریت کوریه کچندن، نه لایه صرف طب طرفدن یازلسه، برابر آکا بیکله اولان
نژنده غرایب اتقا اولندن قوروتولمجه، ارباب ادیب برمه یازلی ایسه شو زمان تکمل
و تزییده نظم یز خرچن اولدنی جهته موضوع فی اوقاق فقط و فقط و کجالت غیر بربانیزدن
عاری بولنی اوزره بوگون — بحث و حیات کی و احبالیعتنا ایکی نقطه به ثانی ایتاریله —
هیئت طبع مزجه جاب نظر جنوس اولش اوقاق لازم کان مهم رمه ده عقده تعهد عا کات
ایکل منام کورلش و اینده اوزرنده اجاله خانه ترجیح ایلشدر:

— مقری کونی و متورملر —

مکتب صرهلندن آریلوبده هیئت طبع میانه ادخال بیورلدقن مسکوره
آرامگاه مقری کونی اولشدر.

شیر شیرمنی محیط مواقع مسیفه دلارادن بری اولان مقری کونی

حقیقت! مقری کوئی وضعیت جغرافیسی، تشکلات ارضیسی اعتباریله جیدالهاو برقصه دلشین اولوب چونکه جهات اربهنسندن برجهتی ساحل، دیگر جهتلری ایسه تالاک وشواعتدن، حتی الک اوقاق برکتیندن یله عاری اولهوق آجیق اولندنن مرهانیکی جهتن بر روزگار وزان اولسه مطلقا بوریا تصادف ایدر ودوران دیاج بوراده ایستدلیکنندن زیاده حکم سور.

تشکلات ارضیسه کلهج: مقری کوئی تشکیل ایدن اراضیتک طبقه سطحیسی کیما اصطلاحده غیر صافه، حامض سلیسیوم، دینان قومدن و تقریباً یادم آرشون عقیدهکی طبقه ایسه و فحیت کلس و تمیر اولسان کیرج مرکابندن تشکیل اولندنن طبقه مذکور و غضار و دینان ومیاهک هفته لجه، آیلرجه رکودتن الک زیاده اوریشلی بولتان کیل طبقه لرنه نسبت قبول آتیهجک درجهده انلرک سطح ارضده توقفنه مانع وبالمکس درون ارضه نفوذینه نهایت درجهده مساعددر.

موجز ویسط وقفط مفید اولان بومولماندن ایسه مقری کوبنده بر طرفدن

دیک اولیوردی که ۳۳۶ سنهک برنا قارشپهنسند بولنیورد. بونک اوزرینه اوقاق برقصه کیریشدم. واقعا تاریخ، سلطان محمد خان رابع دودنه ایکی دفعه میدت قیوداتی یکمیش جایش زاده محمد پاشا نامنده برذاتی شیر و پرور افسنده مختارالیک بومسندتی اعزاز سی ۱۰۶۳ و ۱۰۶۸ سنه لرنه تصادف ایدنیور، صکره تلفظدی قرابتی مینی سیلوتسلی آراشدیورد. تاریخ، درت سیلوش شیر و پرورکه بولنلرین بری اوان قدیم خاندان ملوکنه منسوب وانی شاهنامه فردوسیده مذکور اولوب یزه جهت عالیتی یوقدر، ایکیکی لکده سانش پاشا درکه بولنله ۱۰۶۸ و ۱۰۹۸ سنه لرنه حرز ییش واندلری کوسرلیور.

اصل ۹۷۹ تاریخ ایله مناسبتده اولان ذات و خرواقی اصل اولان سیلوش پاشا درکه مختارالیه ۹۷۵ دن بده ایدمهک تاریخ وفاتی اولان ۱۰۱۰ سنه لرنه قدرک — عهد سلطان محمد خان نالنده دیگر — اوج دفعه مسند صدارتی اعزاز ایتقددر. مفید بر زلفک کیم بیایر نهدلو امبارانی سینه سنده موتاتی برکوت ایله حرجان کی صافلا یان دقاین دیوار زدن، بیور یامالغزلندن بر حرفی بیله خارجه سیدریبان بونوده سنک وآهن و ایتنده منکوتانک، طیشسندده کبوتران آهسته پراک خرامان اولنلرنه قارشی سانکه اوده آجی آجی، منانی، نکته لی تیشلر فرلاتیور ...

کریک! اوریسی بونون اووونکلرک یواسی، کوکریجنرک موالسی اولشد.

[لحظه]

دوران دیاج دیگر طرفدن عدم رکودت میاه خصوصاری، دلکما اولدنی قدر جیدالهاو اولان بوقصیهک رغبت عمومییه مظهریتی نصل تأمین آتش اولدنی نتیجه مهممی استنتاج اولنور.

رسوری یاغورلر یاغوبده سواقه کیریمیهجک برحاله کلدیک حالده یاغورلر توقتی متناقب برجهتن وزان اولان روزکارک، یاخود بلوطلرک صیریلی عقبنده کوشندن وارد اولان شعات ضایه کما تأییلره بر ساعت صکره مقری کوبنده یاغور یاغدینه دلالت ایدمهجک اماره قالدنی بورا سکنندن عیجا هاکیسنک نظر حیرت وشکراتی جلب ایتامشد؟

ایشته بولنر و بوجهدن اولهوق د مقیاس رطوبت و تمیر اولنان آتله ایدیلن اوقاق تفک تجربهجکلر مقری کوبنک وضعیت جغرافییه و تشکلات ارضیسی اعتباریله مرشدین اول یاسالهاو برقصه جیات آخا اولسی لازم کلدیکنی عیلهده اولدنی شایه کافی کوردلیکنندن تأیید مدعا نهجده بوندن زیاده سوزده لزوم کوراز.

حال بویه اولنجه شتالک غیری موسمده متورملرک مقری کوبنه التجا ایتلری طبیی دکلیدر؟ سؤالی وارد اولورکه روح مقالهده ایشته بونقطه اوزرینه مبتنیدر.

بوقصیه مرمره دکرینک بر کنارشده تأسیس اولنش اولهوق بوراده هر روزکارکن زیاده جنوب روزکارلرنیک حکم سنورهجکری بادی امرده متبادر خطایر اوله ییش ایدیه اون ایکی سنه دیری اقامت ایتدیکم جهته هر دلو احواله، باخصوص احوال جویمه ایجه و قوف پیدا ایدیه ییش اولدیفندن؛ بوقصیهده هر روزکارکن زیاده شال روزکاری علی السویه حکم فرماددر، دریمه حقیقه قریب بر سوز سوبلیش اولوم، شالیدن وزان اولان روزکارلر هر کسجه سرت اولق اوزره یاد اولنوب ارباب فتنه بودرشتی برحال ظاهری، حالوکه آتک اصل خاصه حکمیسی هواضی ترکیب ایدن غازلرکن الک مهمی اولان و «مولدالطوضه» تمیر اولنان غازی شال روزکارلرنیک متکاف برحاله حاوی اولسندن متولددر.

بو حقیقت قیه بویهجه قبول اولنجه مقری کوبنه تبدیل هوا ایچون کن

بر متورمك بكمي درت ساعت ظرفنده نفس ابدجكي مولد الحوضه مك مقدارى كنديسند - مولد الحوضه مى دها آژ متكاف اولان بر هوايه نسبتله - دها زياده احتراق حصوله كنيره چكنى ، يعنى توبتر زياده لشهرك اشتها كسيه چكنى ، و بوبه لكه قلت وجوديه سندن آژ زمان ظرفنده چوق ضايع ابدجكي تأمل و قبول ايتك مطلقا طبيب اولمغه وابسته ميدر ؟

فلهذا بر متورم ، خسته لغنه دها مناسب بر هوا نفس ابدى بلكه آتئى آى دها معمر اولوق محتمل ايكن شو قربان نسبتله كوره نلى قدر بر مدت دها يشايه بيلهرك نهايت باعودت نصيب اوله دن مقرى كوينده ، يا خود هواى ابي گدليكندن بحث ايله اوراي ترك ايدرك ماوى قديمده و آژ بر زمان ظرفنده فنا پذير اولوب كيتديكى كوره كوره دائره مشهودات كسب وسعت امتش والان ده ايتكده بولشدر .

قوانين طبيعه شوبه جه مستنا اولوق اوزره دنيا ده نه قدر قواعد موضوعه وار - ايسه جله سنده شاذلر اكسيك اولديقدن مطالعه مرك عكسى ادعا ابدجك خسته لر و يا خسته صاحبارى بولوق احتمالي ده بوق ذكدر ، فقط شوراسى مشهودات سريره اوزرينه مؤسس وقاعده عموميه اولوق اوزره مسلم بر بده ات فيه دركه :

« مقرى كوي ورميلره ابي كيوور . »

آنره ياره ايتى برلر سطح مجردن لاقل ايني بيك « اوچ بيك مقور

ارتفاعده بولغان جبال وشواق مرتفه زورولنده كي يالار در .

اورالده مطلوب اولان صفوت وحيات هوا ايله برلكده عيني حميده دها آژ مولد الحوضه غازى بوله جقارندن احتراق بالطبع تناقص ايتدر ؟ ايتك نتيجته طبيعى اوله رق توبتر كسيلر ، اشتها آجيلر ، وجود سمن بيذا ابدره حاصل ورملى علاج صاف طبيعى ، دواى تأثير ساز الهى ابي اوراده بولور ويا دنياه كسب شفا وفاقث دخى ابدى ميلير .

طشهر مرلده بولنديقم زمانلرده كي مشهودات عمليه بو مركزده اولدينى كي بوگون اروپا دانشوران اطبا سنكده عمومآ نوتجيات ووصاىي بو سوزلرى مؤيد ومصدقدر .

از آن جله فرانسه تاريخ طبيسته آرايش و بره جك سرآمدانن پروفسور

« زاقو » كين آيلر ظرفنده « ورمك مدق » سرنامسيه نشر ايشديكى مهم بر سرريات درسند متورم اردن بعضلرينك اوچ آى ايجق يشايه يابوب وفات ايشدكلرينك وبعضلرينك بكمي يدى سته معمر اولش بولنده قارينك اسباب حكميه سى بر آژ بوقارنده بسط ويسان ايشديكم شرائطه اولكيلرك عدم رعائى ، ايكنجيلرك ايسه بالمكس تماميله اعتنا ورغيتى اولدينى كنديسه مخصوص اولان اوز اداى فلسف ، اواسلوب بلند ايله افطار حقايق چويان طبع عرض وارائه ايلمشدر . پك اعلا ! مقرى كونه هيچ خسته كوندرلسون مى ؟ بو سؤاله و بريله جك جواب يته تفصيلات سالفه دن استنباط اولنه جقددر .

اوت ! مقرى كوينده ابي اوله جق ويا خود تكميل ابي اولمازسه بيله ام واضعرا باري آزاله جق خسته لر واددر .

بونلره - اعتقادجه - امراض عضويه قليه نامى آلتندى بالمعوم قاب خسته لقارى ، داهبر وانتفاخ الرئه كي ضيق صدرى داعى اولان امراض ، امراض بينويه نام عموميه آلتند بولان علل واسقامدن داه سكر ينى شكر علقى ، داه زلال ينى ادرارده بمورطه آتئى بولوق خسته لاني ، رومانيزم لرك انولنى ، ميانيقار ، امراض عصبية متووع ، ضعف و فقرالدم ، و چويان چشمه مى صونيك هر طوزدن زياده كيرج طولوزلنى حاوى اولسى حسييله بوسودن منبئده ايجمليك/اوزره توسع معينه ، مزمن عادى اسهالر ، مزمن قانلى اسهالر ، كيكلرك نكو و نفاستده ايترا تصادق اولنان تأخرات وتوقفات وامثالى امراض مبتلارى دركه بولندون بعضلرى ام واضعرا بارنده سكوت ، بعضلارى ده احوال عموميه بارنده آيلر تناسل و يا فنيته كوردر . بونوع امراض مبتلارندن كيمي مقرى كونيك يوست وحيات هواسيله مسيرلرندن ويا بولرندن ، كيمي ده صويندن مستفيد اوله رق باذنه الكرم شفاياب اوله بيليردر . بوقسه ، رأى عاجزانه چي :

« ابي اوله ميان متورم لرك صوك پناهلرى مزار ايسه هنوز حياتده ايكن ايلك مزارلرى مقرى كوييدر ! »

دينيله بيلير .

خسته تانين - ۱۰ ايلول سه ۱۳۱۳ -

دوتور باقرلى

ياقهر

سنگ ليك صانيرم ، — اي بټون حياءِ من

دهام زاولان! —

بكا پر بوسه غرام آلود

اوزاتوب لائنه قرار كدن

بيان حسرت ايدره.

اودم كه قرص قر بر شيباي روح افروز

ايجنده مست حظوظ،

طوغوب آغوش ليله ، نامحدود،

لب دري شعله يارندن

دوكر نېسملر .

—

اودمده بن تك و تنه ، مكدر وني لب ،

پتون سالري ، اورمانلري ، شب ناري

ايدرده استجواب

حسكه پاش باشه يالكرن كچن دقيقه لري

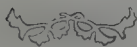
آرام ، آهوت ، بومشجره نك

تك و تنه طلال زارنده ،

كواوزا قدن آقوب كيدن دره نك

صوت بلور اكسارنده !

م. ص. ع. ع. ع.

• بووادامور • ده

سنگ سسك كي بر عكس ناز روح نواز ،

بر انكاس نياز ،

كجه نك سینه ظلالندن

سوزولوب طاغله ، سجايله

ترانه لر سرر ..

اودم كه بلبل شيدا صنوبران ترك ،

شوماني كولكلرك،

شب اعماق پر خيالندن

ككوش روح ليلال بي خبره

نشیده لر سويلر .

—

عوالم عویبه طوغرو پرکشی انیساط اولهرق بوکسلوب کیتدی . شیددی او عالمه
یتیم ، فی کس قالدی ...

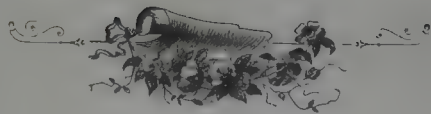
چوجوق .. دنیایی هوسات طفلانه سنه بازیجه کاه ظن ایدن او معصوم فی خیر
بوغولی نسل اکلاسن ؟ هر شیشه خندملره باقان اوصی صاف — اوزرینه سیاه
بال الهی آیان — بویاس تلافی ناپذیری برنیم فی معای صابونله اوقشامق ایستدی ؛
فقط بایاسنک غیوئی امتداد ایستدیکه یاوروجنرک بورکنده بر حس غریب پیدسا
اولیوردی . اولنک ارتق کله، یه چکنده اوتدن بریدن ایشتدیمی ، بیلیم ... بیچاره
معصوم ! بوکون آسه که نیچون آعالادینی صورارکی سنک بو بونک نیدن بوگشتدی ؛
سنک کوزلرک نیچون یاشاره شدی ... ؟

والدهسی .. او ، شهادتک مرتبه علوتی بیلیور ، بو مرتبه یی احرار ایدنلرک
بختیار ، یک بختیار اولدینی اکلاوردی ، او کندایسنده دوشوغیه چکدی ؛
یا چوجوخی ... ؟ ایسته بواندیشه یک بیوک ، یک مدھش ! آئی .. ظلام مجهولینه
بورون او هیولای صامت ، قوللری کرمش ، پیشکاه مفکره سنه دیکاه شدی .
دوشونمک ایستدیکه فکر و خیالی او آغوش جامده دوشیور ، وجود ضعیف بر
رعشه سرد ایله نزلل ایدیوردی . بوئدن صکره چوجوخی نصل ایله چک ، نصل
کیریمه چک ، نصل او قوده چق ؛ او هر شیدن عیروم ، هر شیدن عاجز ؛ ببتون

یتیم ، ببتون بدبختی اوله چق ؟ امان یاری ... !
سیاه متعوج ، سیاه بلوطلر آردمندن بدن بره سیچاره یق مهتر ، پریشان ،
سوداوی بخندلر نشر ایدن قره بکزر بر طریف نازنین ... حسن و شیباب کی
جازیا ، عصمت قدر ، صمیمیت قدر سو بلی برخیا بیچاره والده یک نظر کاهنده کی
طلعتدن صیریلدی ، چیقیدی ، چوجوخی قوجالادی . لایرنده طولاشان ایستام
لطف ایله جیننه طائی بر بوسه عبت قوندردی ... کوزلرنده اوچان معنای
مخالصله او قادیخیزده حزن برنشته امید اهدا ایستدی .

زوایی قادن نیرتک برصدای یکا ایله دیدی که :
— تکر ایدرم سزه .. بو تیکم بایاشنه قاووشدنیف زمان اسمکزی صورارسه
نه دهیم ؟
— شفقت ... !

ع . نالیم

شفقت

— آتته چکم جنت زرسیدر ؟

— نه یایه چفسک یارورم ؟

— بایام جتده ایش . بنده اورایه کیده چکم .

— .....

— نیچون آغلیورسک آتته چکم ؛

بو عجاره بر طول قادیله بریتیم آرسنده جریان ایدیور ... یوقادینک صکم
اولدینی بیلیمکه نه لزوم وار ؟ قوجه سیله چوجوخی قوجاقلاش بر محبت ؛
زوجنک حباتی تلذذه ، یاوروسنک عمری تمعیده حصر امل ایش برقلب ... ؛
بر محبت که قوجه سنک اوموزلرینه بوکئن متاع میشتی تأثیر فسونکاریله شیرینکائی
قناعته تبدیل ایدر ؛ برقلبک رفیق حیانتک ، حصول عربنیک چیمالرنده دائمی
برخون آل مسعودیت جریان ایدرمک ایچون متصل چارینیر . چوجوخی طایفه
نه حاجت ؟ بش آئی یاشنده یاروروجق ... کوزلرنده شوخی صباوت ملتمع ،
دوداقلرنده صمیمیت معصومانه مبسم ؛ کوچوچک وجودی غشوه معصومیه
افلاک سحر قدر روح استیناس ؛ قوللری آچوبده قوشدینی زمان عبت
قادلاش ظن اولئور ، زمین بوسه لایله آتانی ، بابائی دائما هار حیاه ارجاع
ایدر ... بو عالمه بختیار .

زوج عجاره ده — مطلق کوکشدن اوله چق — مهلک بریاره آلدی . روحی

چو جوقلری آلوب اطرافنه یوک آنته

دیوردی اسنیرک :

— نرده ماویشم سودنه ؟ ..

— مامالی سویلیه جکسک، پوپک خاتم بویکجه ؟

نرده ایشلرم یئدی ایشته ایرکنجه ...

چو جوق .. اوطاژ پرئشه، رکشای شتاب،

کشاده بولدی اوکنده بر آشیان خراب .

ورردی نشئه جنت بویاورو غاٹله به

چکرده خاتم هربب اوکونکی غاٹله به .

بوئشله، صاریشین، مای کوزلو یاورو ، لاک

زواللی - وئنه - سندن یارین جدا دوشه جک .

نه مشکلات ایله سوددن کسیدلی اون کوندر !

اونک کوکایچی البت بوخاله اوزکوندر ! ..

قادیندن اوده کیرلر یک زیاده نمونندی :

فقط بو آریشندن قادین ده محزوندی .

سجوشه صبی آرائیره کوبنده غایه جکی ،

اوک هار حیائنده نک آجان چچکی !

نه خالدهدر عجبای شیمیدی .. آجی، غریبای ؟

سزای سینه اولان غنچه می پریشانی ؟

اولوردی بوبله تفکرله مضطرب کریان :

زمان زمان یورکندن قویاردی برخلجان .

قادیغیز بویکجه هم کدرلی ، هم نمون :

کوننده کرئه شادی، نظری محزون ...

زواللی، اوده کیرلرله حالالشوب کیچه دن،

وداع ادوب کیده چکدر یارین صیاح ارکن .

— ادوب مزاحمتور سزای یک افسیدی به —

عاب جک

چولوق چو جوق، بئون شوخاتی برکنیش اوطله نک

هوای سردی تسخین ایدن کوچک صوه نک

باشنده سویلشورلردی برناشاط و سرور ،

زمینه قطره فشانده سحاب مقنور ،

ظلام اینجده صوقاق ، نازیانه باران

ایدردی ضربه سردیله جاملری لرزان .

سدرده والد عشق، پائنده مخدومی ..

چتیر یئیر قوشوردی لسان معصومی :

کوننده کوزلکی، قیرینی بوججه می برده .

دیکیش دیکوب اوطوردن دیکیمی بندرده ،

— نه آغليورسك، آسودنه، چوقويسك سنده؟

كلير قيز ككله برابر قاليرسكز بنده ...

— اوت خانجقم، ايسترسكز صحيح اوراي
 كيدنجه عايشي بن بولاييم هان بورايه .
 سزك ايجون كيجه كوندز دعا ايدر طوروم !
 بن ياتمه قاليرسه سغيل اولور ياوروم .
 زوالينك، دها دنياه گلدن، پدري
 شهيد دوشوب زى ياقشدى آرياني خبري !
 بن قيرم حمار اندر، كوزلجه خدمت ايدر .
 كلين ايدرسكز الله يتشديرسه اكر .
 بيروب ايجر، كينير سابه كزده بر اوكلوز .
 اكر قباح ايدرسه آزارلايك، دوكلوز ...
 فقط حيايى بن ايلرم قدا يوله ،
 صاقين طوقونمكز ياورومك سقط قولنه !

بيوك امله — ۱۳ حريران ۱۳۱۲

سيرت

عثمانلارده محبت وطنيه

كوبده كوكاليلر طويلايوردى .
 عثمانده بونلره برابر كيشمك ايستيوردي .
 بو قهرمانك بر اناجندن بشقه كيسه سي
 بوقدى، اماسي بونى حالا، بن جهان باغنده
 بر دانه جك فيلزم ! ديه چاغير بر بوندن
 بر ساست آرقاي ايستمزدى . ذرا بوختيار
 قاديغيزك دنياده بر كوونديكي بوتك اوغلى
 ايدى .

عثمان روس محاربه سنده شهيد دوشن
 يالاسنه زياده سيله بكزردى . يوسيله

اولمى كه اخيار انا اوغلكلر بوينه باقدينى زمان البته كوزلري ياشايردى . بونى
 كيم سيلر باقدير نوردى !

عثمانده .. اوده اماسي زياده سيله سور .. لكن وطنى دها چوق سوديكندن
 بوكلخدمت بوقده اولمى اماسك اينده قالمقه ترجيح ايدردى .

ايشته بيرسا - كوك بريمداغچنده كوكاليلر طويلايوردى . او كيجه صباحه
 قدر كوزلرني قبريقه مقتدر آوله ميان عثمان .. او وطنه پور قهرمان قورقه قورقه
 اماسك اينه كيتدى . لارنى طوتوب كمال حرمت ومجته دوداقلرينه كوتوردكن
 سكره نه به قرار وريدكىي سوردى . چونكه اول قونوشدقلى زمان اماسي بوندن
 آيرلغه پكده راضى اوليور كي ايدى . قاديغيز ديدى كه :

— سوبله مشدما .. ايسترسك كيت .. اما بن رضام بوقدر .

عقبنده قادنك چهره سي قا حاليه جاتلدى .

عثمان ما بوس دوشونمكه باشلادى . كوكانه حاكم اولان بويكي اتادن — چونكه

غنا و طی بد بک غریب را با جابردی ... ه بکسی اوست طوب هانکینست
بولند بولنه چنی بو دقیقه سیله میوردی . باقی ایک .. چکسی الله اوزون
اوزون دوشوندن سکره امانه دوندی .. شولری سولیدی :

— آنه ! پامک .. سنک .. سزک بالارکزک .. الحاصل بتون اجدامزک
اواجی بوطوراق دکلدر ؟ . کندیسنه اوقدر اغلافلک بام بو طورانی دشمنه
چیکتمهک ایچون قلیچ سالارکن شهید اولادیمی ؟ هم سن دیورسک که بن
پامه بکزمتم . بک اعلا ! . لکن پامه بالکز یوزم بکزهش بن نه اکلارم ؟
آدم .. صامده بکزه می . او وطنی ایچون شهید اولش بن یچون اولام ؟

انسی هیجانله جواب ویدی :

— اولیه اما اوکا سنی براندی ده کندی . سن نه رافه چکسک ؟ .

— بنی ؟ .. بن ده سکا قوجه برآد رافه چم : شمدی به قدر سکا بالکز شهید
قاریسی دیورلردی . بندن سکره شهید انسی ده دیه چکر .. بوآر بر شیمیدر ؟
برده آنه ! بن بابی کوردم . ایستمز میسک که بن ده شهید اوله پده اوکا جتده
قاووشیم ؟ .

اختیار والده بوارککجه لاقهر دیری سوه سوه .. سویته سویته دیکله بوپ
غریب بر نظرله اوغلتک یوزنه باقوردی . کوزلی رگل یاشاره رق دیلیک :

— بنم ار اوغلی ار .. عسکر اوغلی عسکر غناچم . شکر اعز سنی اولیم ..
شمدی اکلامه که سن او بابایه اولاد امانه لایق بریکت انشک .. برضوتلر
اول .. بنم مرام سنی بخره ایدی . هادی اوغلم کیت . بیکته ارطغرلک باراغنه
بالک کی خدمت ایت ... دشمنن اصلا بوژ چورمه . عثمانلیک شانی کوکسندن
اورقلدر . بنی هیچ دوشمنه . بالکز اوز اناک اولان وطنی دوشون . کیت
یکتم کیتا . الله بولکی آجیق ایتسون .. ریم سلانلر ورسون ! . کورمه سنی :
باغازی .. یاشید ! ..

ایشیدوبده اینامیه چی کن بوسوزلر اوزرنه نجان امانک بوشه سارلدی ..
اویمه بشلادی . سوخندن چلدریم درجه سه کشدی . او بریده دلیقانلیدن
دها سوخی اولارق بونک اتندن اویدی . آرلیدلر .

ایکی ساعت سکره کویک براز ایلر یستنده کی طار .. طاشاق بولدن کندیسی
کی برقاچ قهرمان ایله قصبه طوغری ایلر لکن غنا :

» عسکر جنک آوز .. هفاتی بر
» بجه می ارسلان .. قلیچ قانی بر
» حنط وطن غرنه پتانی بر
» سباجی اوله بوشنه آچهر
» بر شرف اوغرلده اولور .. قاجهر !

» اولدی کرکلی بره نام ظفر
» مقصدنر کجه کوتلر سف
» اردوده سولر بوی هر بر نف
» سباجی اوله بوشنه آچهر
» بر شرف اوغرلده اولور .. قاجهر !

» عزم ایدلم سهری قورمه
» دشمنه قارش کرکلب طورمه
» هادی بیکلر کیدلم اورمه
» سباجی اوله بوشنه آچهر
» هرز وطن اوغرلده اولور .. قاجهر !

زکسی کال شوق ایله ریم ایدیور .. سوکی نتمی ده ابتدا وطنک .. نایا
کوغلتک سلامتقدعا ایدره که قولیمنده حزن حزن اغلا بوردی ....

بیوک ایله — ۳۰ حران ۱۳۱۳

شاه اکرم

اونی کیم بویله غلہ سویلتور ؟
 کیم بیلیر ، کیم بیلیر تلو سویل
 تارک لمن انکساریله
 هانکی متروکه بویله اکلنور ،
 هانکی ماتم بوسله سویلتور ؟
 بونوازشلی ، نازلی ، بوش لغمت ،
 بورکاکت ، بولکنت الحان ،
 بو زردلو موسیق فغان ،
 کاه اولور ایجه ، نازنین برس
 لیل ایچنده سوروکلنیر ، ایگلر
 اونی ظلمت ، سکوت ایله ، دیگر ..
 کاه اولور بر فغان تیز هوس
 بتون اعصاب کاشانی کرر
 قاب خوابیده جهان تتر ..
 سوکره بر شقه بکا اولورق
 دوشر آغوش لیل ناریکه ،
 چالیشهر روح صحتی محرکه ..
 سوکره تکریمآ آلاولوب سوله رق
 اوقدر پست اولورکه اوکسورک
 عتی لهرسک تنه اولوب کیده جک ..
 سوکره پانین ، کسک سکوت ایله
 موسیق سکونی اوقشایه جق
 بر این خفی قالیر آحق ..
 کیم بیلیر ، کیم بیلیر تلو سویل
 بوسورکسز ، هوسلی زمزمه لر ،
 بوسوب طورمه ، سوکره سویلمه لر ،
 بونوازشلی ، نازلی ، بوش لغمت ،
 بورکاکت ، بولکنت الحان ،
 بو زردلو موسیق فغان ،
 بویاریم جله لر ، یاریم گلات
 بلکه لیل خوشه یالواریور ،
 بلکه برنوف تسلیت آریور ،
 صکاه مستانه بر شطارتله
 باد برکونی ایلیور تقلید ،
 اوچیور جوهر خیال و امید ..
 صکاه بر معشایه حالتله
 ایکیلیور مختصر ، زیون و خراب
 اولیور جان باب طیوره جواب ..
 تا اوزاقدرده ایشته بر بیانو :
 اونی ی شیه برقادین چالیور ،
 موسیقیدن جواب یاس آلیور ..
 دیگله ای روح ایشته آغالیان او ...
 مناب شراب العیبه

بقطات لیلہ

کل بواقتماده سربسر ، کوزلم ،
 اهتزازات لیلی دیکلیم :
 تا اوزاقدرده ایشته بر بیانو
 نازله یارماقارک تماسیله
 آغلاپور بر خزان هوا سیله ...
 دیگله ای یارم ایشته آغالیان او
 کیجه نک قمر پرسکوننده ،
 ظلمت ابیکم دروننده .
 کاه اونک اهتزاز پستبله
 متوحش ، حزین ، رفیق و نواز سر سنر
 طاعیلیر جوهر برسرود هزار ..
 کاه اونک ارتعاش مستبله
 طولاشیر کاشانی ناغوبی
 بر عمومی شہیق تنہائی ...
 اونی کیم دست رعشه داربله
 چالیور ، پرده پرده ایکلتور ؟

ایندی پریش ، طورافه دیز چوکش ، دیلمه کله بیان سور قرآنیی آغر آغر
اوقومش .. سوکرده اونره قارشقم ، اونرله همحال سعادت اولمق ایچون
مولایه پک چوق یالوارشدم ...

برجاذبه منویه ایله باغلامش کی بردلو اورادن آیرلمق ایسته یور ، هر نوع
شایدن معرا ، صاف وایدی اولان شو سعادت میهم برتأثرله مطلقا ارزو ایدیوردم .
دوشونیوردم : بو آرقداشلرده نیم کی سودکارندن آیرلش ، بوراله سوینه
سوینه جان آغملردی .

شیمدی کوزمک اوکندن التده کی ایکنه یی دقتسزجه اداره ایدره کوزاری
قارشیتسده کی خریطه یه دیکلمش طالعین نظری برقادینه الدن قاجیردینی طوبی
بوزی قویون پاتوب قانابه ک آلتندن چقارمه به جالبشان برچوجوق کیبور ، سوکره
اونک قوجامان برطوب طوانن منی منی اللری اوزانه رق :

— آتیه ، بوسکیدی .. بک بلام آقشام یکیسنی کنیره جکی ؟
ذیه صوردینی ایشیدیر کی اولیوردم . مغلوب تأثر اولماق ایچون کندمی
اولایه رق درخاطر اتمک ایستمدیم بواقراک احتیالات میتنبهسی ایسته بانی
باشمده طوریدیوردم ...

بني اوتاردن ایلک دفعه آریلیوردم . «آقشامه طوغرو بلکه یه اغرام ..»
دیرک غایت سستی وسیع بروداع ایله قایدن فیلامشدم . اوغل ، اودها
اوووردی . اولاندیرده کوچ حال ایله محافظه چالیدین مانی الدن قاجیریم
قورقوسیه قاپسنگ اوکندن کچرکی ایقارمک اوچنه باصدق سس سس
سردیونری ایشمد . شیمیدی قاچ کون اولیور ، البت بی صورمشدر .. عجبا
هیچ تیغله قیدیکلری کی رانیوه «بالک کبه یه کیدی :» دییه آوونیدیر ؟
آه ! بوچوقلر بووظیفه ک اوتکندن ، هپسندن مقدس اولدینی آکلاسلر

بوتکله دها آئی آوونازلری ..

برقایه طایاند ، اوخیالات لطیفنی کوزومک اوکندن قاجیرماق ایستیور ،
برطرفنده یواکی سعادتن هانیکسی ترجیح لازم کلهجکی دوشونیوردم .
برلیق نقدر تمادی ایته صراحت آود ، موت ؛ سوکرده ، نقطه متباده یه
اوتیکله برلشجک ، محدود ، نتیجه سی مشکوک برعر طبیی ... اوتکی شانلی ،
آسوده برحیات جاودانی ...

میلوناده کرکه

میلونادن چیبوردیم ... صوک محاربه .

بک تاریخ عسکرینه ایدی برشان ایله
برجله مظفریت اشغال ایدجک اولان
بوکسیدک دیک وسموج یوقوشلردن
طیرمانیوردم . اون اوقه یی باردوشم
آلتده ، بورادن حرباً کیمک شرفی
قارمان سلاح آرقداشلرمک طوب
دانه لرله یالچین قایلده آجیدقاری
رخنلردن ، قرحه کیبرزه سردکاری
قووانلردن ، بو مقصدنی آناو غلبه دنی
انتشار ایدن بوی مباحات ایله ستمیت
وشادکام ایارلیور ، بالکر آره هیره

توقله بوکک ، بولولردن دها بوکک طوران برتیه به برلکر احتیم تحلف
ایدیوردم .

بوتیه ک اوزیده الک بولک ، الک معزز وظیفه انسانلری کورمش ییتیرمش ،
قانی نشان اتمه خاری سنه جلاذتیه طاقش ، بوخاک بستی تکرار آتاق باصمی
آراق برذل صایرق موجودیت مادیلری شورا جقده ترک آتجن شهیدی اخوانک
مسکن ایدیلری برقات دها بوکسلیور ، سمت راسمزدکی قوس قزحده بولره
رنکین برطاق ظفر تشکیل ایدیوردی .

اوح ... یانلریه کیندیک زمان علوی ، روحانی برحوتله ازبه رک سلاحی

بودوشو بخار. براتپاء عصي ايله، دوشمكه اشلادېنم رخاودنې قورنارمىدى.
اوكدە بشپل بر اووه اوزاينور، ناپنده يگيشېرك پياض مارمولى پر نقطه
سفيد امل كي فرق ايدييوردي.

— پوشرف، ديدم، اوكدە كي شو سيبلى وادېده بولەمازى .. آرتى ..
تيهه صوك برنظر احترام عطفندن صوكره — سلاحي اوموزلېرق زېمانستيق
آديم حركت ايندم، ارقداشلم ايلارلەشاردى.

بش ساعتېرى مشمس بر سلك — پولجاردن برى اتلاف ايدن —
نعملسوز حرارتى التده كيديور، هر آدم باشنده قتلكتن تضاعفى حس اينديكم
يار دوشم آره-سندە اوج اوقهلق طولو مظرم آرتق بك آغز كليوردي. قاچ
دفعه لى مشيت عسكريمەدن آليقيدىنى ايچون بوبار احتياجي بوچندن چقاروب
آتمق ايستمش .. هله دفعه-سندە قايشلېرى بيله چوزمشكن ايلارلە صوسزلنك
بشون بشون طاشكنداز اولەجنى، خياري بولده براقه بيله جكى دوشونەرك يە
باغلاش ايدم.

آرتق زمين استيايله آياق باصمش .. دشمن اراضيسندە ايلرليور، عبي
.. عى ايله اسواكي تيمسك طرونه كيدن سيرنلندن اينبوردم.

قزاقل بولندە برقاچ طابور، مكاريلېلېر بار، اوج كيلو مترولق متحرڪ له
اگى برنجير كي پورسيور .. اوونك اوتە-سندە برينسندە بر سيبه ليك شكلات
كورون قطعات عسكريمك سلاح پارليلىرى اوزاقدن كوزلى قاماشدريوردي،
صاغ طرفدە بالى صيرى مجلا برقادن مشكل بكاره كوچوك پراغ، صول
طرفدە اوتوز فرق مترو درينكندە ريار واردى. بده ايكمسك آرمسندە
آچلمش مقوس بولدن كيجورك — بوقاربندن آيتان قورشونلرە كوكس وپوروك،
برجانبازك بيله بورومكده درد ابدەجى شو پايئقەدن ايلارلەك قالارلە طيرماق،
آياقە طورمق حال ايكن صيرتدە طاش طاشېرق ايلريسي تەيد ايچون سېرل
باتق فصل بر خارقە مناسن وجلاندە متوقف اولدىنى — دوشونور .. بوئيدن
يوازلا نەجق بومروق قدر برطاشك درجە نخرېنى عكا همە دى اونوتيوردم.
يا بواچوروم !! كوچك بر احتياطسزلق اشافي قدر بوارالانويورمك
ايچون كافى دگليدى .. اطرافدە، مهاجرلر حركات تەهيل ايدە بيله جك آدم بوي،

كومه كومه جاليلرى دشمن ياقەدن فرار ايتشدى، تك توك آتش بئاياسيله صان
بيشئلرندن رقطه عسكريمك بورادە كيجەلېكى اسكاشليبوردي، كره برقوقو
چواردە دها باشقە شپاردە بولنديشە دلالت ايديبوردي.

هر كم اولورسە اولسون، اكر بور انسان لاشى ايسه بروظيفه ترتب
ايليوردي، فقط آرقداش لازمدى. برينسە تصادف اميديله اطرافى آراشدر-
ييوركن بك يقيندن كي كن برچوان كيشتمسندن اميدلەرك صاحبي كورمك
ايچون ايكيلم. حوضەك اذ درن بريندە آياقارلېر بوكو اولدىنى چادرلر ايلارى
دولاشمش بر چوانك قورنلغە چاليدىنى، برينسەكە ياني باشندە ايكيلمش،
سجده ايدركي بر وضعت آتش .. آلتى قوبه جق تيز بر بر بولاميوركي
متصل باشق نحرېك اينديكى كوردم.

چوانندن، باشندە كي قرمنى فسدن برعنائى نفري اولدىنى آكلاشيان
بوتكم نمازى قيايوردي .. رايكى دقيقە بلكم؛ اوحالا وضعيتى دكيشدرييور ..
چوانى دە متاديا اوغراش-يور، چفته آينور، دكيشيوردي. مطلق بر شى وار،
ديدم.

آوزايد، همەدە سرعتلە، انك لزومى حس ايتشدم. صاغ الله نكهي، صول
المادە سرعت مشيتك منحصيلى بكنق برحركتە متصل ياني طوقانلامه حاضرلانان
روولور كوماروبى قاواراچق بر پايئقەدن كندېنى صالحيوردم. آره صره باشى
چورەرك اوكا باقيوردم، ايكى اللى بره طياماش، سازلر آره-سندە باشق صوقفه
چايشيوردي ...

آرتق آتاشغ ايتشديم، پانه صوقولدم:

— آرقداش نه يايورسك؟

ديدم، بر يئاق عطشله باشق قالدېردق بر مدت كوزلرە باقدى. صوكره
سونوك نظرنلرئك معطوف قالدېنى مطرهم طوغرو تترين قولنى اوزاتەرق صيم
صيق بومولش، كيدلئش النك يالكر برارماغيله اشارت ايندى وناكەنى براميد
حبات ايله كولومسەمكه چاليشەرق ضيف، اينديله جك قدر ضعيف سيله:

— صو ...
ديه بيلدى.

باشی قالدردنی زمان دوداقلرندکی چامور بولاشقارندن سازمك آرمسته نه آرادینتی ذاتاً آكلامشدم .

بویه اوزون مدت صومز قالوبده دوشنلره بردن ره صو وبرمك مضر اولدینتی خطر ایدم . اوكا ندریجاً . الله حیات لازمدی .
نفرچكز . بر سرعت برقه ايله فك مدن گن شو مطالهك ايجاب ایتدیكى ترددن نویمد اولهرق بروضع مسترحاه ايله الی . اوموزنه طوغرو میل ایدن باشنه قوبدی :

— اوف .... یاتورم ....

دیدی . آرق احناطله حرکته میدان قالمامشیدی . مطهرمی هان اغزیننه باقلاشدردم : « یواش ! » دیدم . اولهجه بر ایکی بودوم ایچردکدن صوکره او طاوراندی ؛ ایکی ایلهمطهرمی صاریلهرق چکدی ؛ آرق مطره اولك اولمش ، ایتدیکی کی تصرف ایدمك ایدی . بن یالکز مطهرمی المدن آلبرک آووچندن دوشوردیکی برفنکی بردن آلهرق كناره چكلمشدم .

اوزندمکی كدمه لرندن ، افای حیات ایچون حاضرلانا شو قورشونك ، مدار حیات اولق اوزره چكهنوب امیلدیکنی آكلادم . دیمك اولبوركه بوچاره تسکین حرارت ایچون عسکرلک صوك مراجعت ایتدیکی اصولده تجربه اغشیدی ... او منصل ایچور ، بنده بیقارندن ، بونندن صیزان صولره لایسلانان آچقی کوکنك شدنه قاروب ایتدیکی ، یان طرفدن فرسز کوزلرجه یواش یواش عودت ایدن شعله حیاتی سیر ایدرکن شمس آود سهاك جگر سوز حرارتی ایتدی . آتی ساعد بری وزمه بارکران اولان مصرمك بولهجه بوشاشنه سو بویور . بی بورای ایتدیرن قوتی تقدیس ایدیوردم !!

غیرتلاغنك عدم رکنه یاقینجه صونی یوقونقمیزین معدهسه بوشاندیغشكم اولنوردی . یالکز آره صره طورییور ، کنیش برتفصله صدرنی شیشیردکدن حیرکه تکرار ایچمکه باشلیوردی .

اوج ، بوکوره لهجک شیدی ؛ .. شیمیدی فرسز کوزلری « دیا فرام » ی یواش یواش اچیلان بر « اوزنه قیف » کی جسته جسته بیویور ، بیودنجه بارلیوردی . آره صره بر رعشه عصبیه ايله بتون وجودی تریبیوردی ؛ او وقت باقی طوغرو . لهرق برکنیش نفس دها آلیوردی .

قورقمیه باشلامشدم .. بلکه اوكا كلهيلهك مضرتدن زیاده صوبك یتمی تی قورقوتیوردی :

— برداملهده نیم ایچون ..

شیمیدی آقزیمك قورومه ، دیمك یاشمه به باشلادینی حس ایدیوردم . المی اوزاندم : « اونباشی ، آرقق بیشر ... » دیدم . دها زیاده صاریلدی ؛ باشی جووردی ...

نهایت صو یتمشیدی . مطهرمك كنارندن صیزان صوك قطره لر دی سیلكرلك بوزینه داملاندی . بوشالیدنه امین دگش کی برمدت باش آشانی طوهرق بره قوبدی . صوکره سیلكنهرك قالدی . سرخوش کی آدیم آقمده « وازنه » فی بوله میور ؛ زورله قارشیده طوهرق بی شدن آشانی به سوزووردی . رشیار سوبلمك ایتدیورمشد خاطرینه گلیورمش کی برزمان باقدی ؛ صوکره کندی بوش مطهرمی کوسترمك :

— آرقداش .. صوم یتمشیدی ... الله سندن رضای اولسون !!

سوزلری یواش ، متقاطع برسهله دوداقلرندن دودکی وحالا تنمكه اولان جیوونك طوغرو مهر آیتلریله اوزاقلاشدی .
بن آرق قوغونی ، لاشتی اونومش .. آرقداشارمه یتشمك . برصو ایچه . سهاك ایچون بحله ایدیوردم .

سازلرک راز اویشده ، برقیانك كنارنده اوجی بوسكوللو چاریقیله برفازون آتینی ستر قوتودی ؛ بورادن کیلر البت رافار ، دیدم . باشی ایتدیكم بوله قالدردم . برلز ایتده . چادر یوگلو مكارینك بولاردن چكرك طاشاقدن طیرمانان برفز ایدیور . دها بوقازیده ، او یالچین قایارک تپستنده قراکه شهدا لمعات شمس ايله نورلر صاچیوردی ...

شمس رسهاك جگر سوز حرارتی آتنده آفر چیزمهرمك منتظم خطوله لریله بوله دوزلشدم . اوکده کی سیسلی شیل اوومده لك لطیف لغعات موسیقیه دن دها روح نواز اولان طوب سسلری عكس انداز اولیور .. ایه نه طوب دوماناری هار . لوطلری نظیر ایدیوردی ...

— ۹ حر : ۱۳۱۲ —

رشدی نجست

.....

کورنیور ، زره به کیتی عسکر یونان ؟
خرافه بندی عجب نام لشکر یونان ؟
نصل اوقوم حکم اتحاد و پردی قرار ..
قبول ایدرمی بونی عقل منکر یونان ؟

ایچنده یوقسده آنا زهره و صبح ،
دگیدر شمس عسکر بزم تاریخ ؟
بزم هلال سرك مشرقی به فائقدر !
نه اولدی کوردیکیز ایشته نتیجه ضربه !
کیریمی شیر زیانلرله گریه لر حربه ؟
اونچر به یونان اتشیایه سساققدر !

حضور فکرت ایله ، چهره مبشر ایله ،
شب درازده تعقیب صبح محشر ایله ،
بوردر ایکن یوعسا کر بحجم زاهره دن
شکوت ایثارت وحدت دلیل هیثمز ...
چیقوب خطای اخوت ریاح ساهره دن
عیال سلولور ستموج ساده رایتز .

رمیه رعشه رسان ، آمانه گوشنواز ،
تهدر خوج غغیرک قویاردینی آواز ؟
چیقان اوشجره دن بلك الله الله ! در ،
افقارنده آنک روحلر قیلار پرواز ...
دیلسه متحد اولسون بتون مهادلر ،
مکونات موحدر ، ای مجاهدلر !

موحدین کرامت ظفر ندازی در ،
بوس ملکتری بالای عرش اعلا دن

اردوی هایونده برشاعر [۲]

تهدر شومشجر ابدان ، شو کوهسار حدید ؟
بوردر کنار و میانده گاه کاه بید
لهیدن درملر ، خا ککدن بولوطرله ،
اورر سای اساطیره ضربه تهدید !

ایچنده نور حقیقت ، اورجهان ظلام ؛
دوثر اشارت ایدمجه خلیفه اسلام ،

طورر ، کیدر .. بوقیامت انک «واکی» در .

طورر گذرگه صیته چین وهند سلام ،
ایدر بوسیتی هرملرله قافلر اعلام ،

شو برجلر او بیوک هیئتک کواکی در .

[۲] عطفوناق عبداللحق حامد بک افندی حدیثی بک سر کرده دن اهدا بیورد قلمی نشونده
برگزیده استاداندر که تأخر و رویدادین ایچنی یوقورمه به درج ایدله بیادی .

قیلار زمینه توجهله جهه سای سجود !
اولور محیط بوصورته زیر وبلا دن
تکرر ایلهرک تام خالق ذی جود ،
اورعد و برق مهابت نفر صداری در !

تفك وطوبه خصمك كالور اوآنده سكوت .
اوآنده عالم اسلامه عالم ملكوت
اولوب قرين ، ايدر آغوش اتحادی كشد !
اولوب نامی بزم عندمزده مظلومر ؛
يشيل صارقلی شو علوی جبال ماعدر ؛
شريك مذهبيز سرو وكاين وشهاد .

اوت ، عساكر شاهانه در بوعسكرلر
كه دين ودولت ايچون جان وروب آورلرله .
- هجوم ! - امری آلنجه اوشير يكرلر
نه طاع مقاومت ايلر ، نه برج واستحكام .
بزم جناح بودر كورد يك شو عشريناس ،
سز ككده قاجور ايشته بر آلاي نسناس !

بودر مهلكي ايسال سمت درماه
اكر مرام ايسه جداً ، شوآنده توبه كنان
بنون الاهلرك ، بشاركه ای يونان
دخالت ايت كورم نم تخت آل عثمانه .
اكر بو وجهله اولماز سه كز بو كورن ثابته ،
يارين بنم نظرمده اولور سكر غائب .

عبداللهی امام

.....

دکترده

سوده لماندن چقارکن

— تملرکیم، نهده ، بازار ، ۲ کانون اول ۱۳۰۱ —

— مژده ، مژده ... کی قاقیور ،
اسکله دن یوورالانه یوورالانه اینیور ،
بر طرف دن ده « مژده » دیه قاقیور یوردی ،
ساعت بدی ویا سکر وارمیدی ییلم ،
بوکیچه ، بوکیچه قدر (غرام شباب) ک
تصحیح لریله اوغراشیوردم ، غلادو -
ره او قدر سکون ایچنده ایدی که
کندمک سوده کور فزنده روز کارک

کینه سالان بر واورده اولدیغی اونو تورق حکایه مددی قهرمانک سودای
مصوره ییله بر ایل قلمشدم . یوقاریدن این بواقیدنک کورولتسیله اطرافده بر
حرکت اولدی ، او بومامشاردن بضاری عدم اطمینانی مشعر بر صدا چقاردیلر .
یافته تسلیکتین حرافت ساردیغی علم هیئه دائر او هفته گلش یکی برکتانی ترجمه ایله
اوغراشان — برسی اظهار اسف ابتدی ، او هیچ بوخبری سومبوردی : سفر
انساننده کرک موظف اولهمنز ، کرک دکترک موجب اولهجنی راحتسزلی اونی
(هرشعل) ایله ، (که یلر) ایله محاضره دن منع ایله چکیدی . بکا کتجه ، بن
(محمد سلیم) ده یوسایه یورمان ، شلادیم حاده بلکه بکرمی دهه کرار
دوزلندیکم حکایه بدن فک نفس ایدمک روایدن اواینرکی اطرافده باقدم .

هرکس او یوبوردی ، یالکر شوراده ، ماضه باشنده ، ضیاسز برلامه نك آلتنده
ایکی کشی اویشمز توکنمز قالین جلدلی تاریخی اوقوبورلر ، کوشده آلاپاندا یه

عموداً مربوط بر اعمه دیکه دیکه من مومک اعمه بریده سیه اچ سون دونه رانی اگ اوروسلی روماتی دور ایدن دوت کشی بر سکوتم متوکانه ايله اوقوبانی دیکایورلردی. سکسان مهندسدن یالکز بونلر او بویوردی ؛ بو کفایتمز ضیالارک اچقی ایلمک طیفه لر نی یالادنی ظلمت لارک بریکدیکی کوشه لارده بتون بویوک و مستطیل غلادوره بی دائراً مادار احاطه ایدن ایکی قاتی رازه لارک اعصابی ظلامتده تنفس لارک ادای موژونی ، بعلی وک آتک ، ترمه تیوردی ، دافقین ، مستریج اوقونک آرمسند اوتدن بریدن بوکلن میریلیر اوقونک آچدینی ورطه عدم اچتده بوغولور ظن اولورودی .

— مژده ، مژده ... کچی قالیبور .

بو یکی کلک ندای بشراتی او یوانلره بر حرکت وردی ، حتی بعض رازه لردن اوقونک بوغدینی کوزلره باقچه چالیشان چهره لر بیه کوروندی ؛ کوشدن بوجادن بر ایکی آلاچی سس ایشیدلی ؛ « آهه ... قاه ... هاشال ... » هیچ برسی لماندن حرکت ایده جکزه ایتاعق ایشیموردی . بو تعلیم کیسنگ کلدیکی ونقل ایدلریمز کوندن بری همزک ال سولکی اعلمز بودگیلیدی ؟ امین اوقی ایچون شبهه ایدیوردق ، فقط آرقداشمز تأمین ایشدی ؛ والله جنم . له هم ایشلرسه ایتاماسونلر ، شیمیدی کچی قاراب ایدیم ایشانیزلر ؛ اذلق ایشین بوقاری چقبوب نوبچی ضابطدن تحقیق ایدمیلر ... بو دانه دتیه سس و نهه لازم ، چقدن صوکره ... دیه میرلاندی ؛ بریکی هیچ آلدیرمیزب آکلامتده دوام ایشدی ؛ نا ، ایشته شوراده ، رؤفک قارشیمده طوخیاق دفتینک شکلری بایوروش ، آرق اوقوسو کشی ، بوقاری چقمشله ایتده تافش ک اویچ ل چفته ماینه اولونور ، نوبچی چاوشنه صورمش ، « ترسانده قرمزی فیار وار ، دیمشدر ، وفلک کیدوب کلدکدن صوکره آکلامشک کچی صباحه قالیبوروش ، قوماندان امر ویرمش ، حتی وینج قازانی یله هان قارباب ایدمش ...

بوآنشده بعضاری ، الک مرافیلر ، قاراکلقده تلاشله کیتورلردی ، کیدوب آکلامق مرافقه کولک کچی حرکت ایلدنلردن بری نهایت شتاب ایشدی ، صوکره اوده عینی سوزلره کلدی ، اوزمان انیت غلبه ایشدی ، هیئت کشانی قیامش اولان آرقداشم شیمیدی شکایت ایدیوردی ؛ وینج بنه یزی خراب ایدجک ...

چونکه کلهجک ونقل ایدیلجک ارزاق بزم غلادوره ک آتده کی ایتیاره آله جفندن وینجک اولدیر ییجی غالدیر غولدرلری صباحه قدر سورجکدی .

برطرقدن او یانانلر اوتیه بری په داغدیرلی او یوانلری عزیزلکارله او یاندریورلر شاقه لر ، یینار ، شپه لر چارپیشه رق بیک لطیفه آرمسند بر خواب سسلرک کاه نشملی ، کاه غضوب اهزازلری طوبیورلردی . برآز صوکره هرکس او یانیش ، غلادوره کوندوزله مخصوص ولوله اصوات و قهقهات ايله طاشمه باشلامش ایدی ، بوسلرک حاصل ایتدیک ی آتک اوقوغلی اورادن بورادن قالغان بریدا ، بر اسم ، برشم ايله بیرتیلوردی . بوقاری کیدوب کلنلر هنوز کلقامش ارقداشلر .

ینک اطرافده حلقه لر تشکیل ایدیورلردی .

یواش یواش سیغاره دواملری دائماً صیابک کفایتمز لکمن اوش طوران غلادوره په برسیس بریکدیرمه باشلاوردی . درکن سوزن آلا ی اوتیه ، کورونلی آرمسند نصیه اونوشده اولدیرباش برسه راست کاهمشدی .

بوزولایلیک دها برشیدن خیری یوقدی ، وینج بردن بره غار ... عر ... عر دیه ایشینجه کوزلری آچوب « نه اولوروز ، یا هو ؟ » دیه صودی ، پاندیکی رازه دهر یختت بچورن طاقم بر قهقهه بوقاردی ، آلا ی باشلادی ... یا هو ، مجله په نه لزوم واردی ؟ دها اوبومالی ... یاشنه بریکدیلر ، اوقدر خرابلادیلرک بکری دقچه صوکره اچک نه اولدینجی آکلامه بیددی .

بتون یوشیایلیک اوستنده وینج غار .. غارلری کورلیوردی ...

کوروپ اوسته چقدینج زمان دهر آلتیش ، غربو ایتیشقه ایدیایوردی ؛ آغز آغز صکرایوردق ، هنوز کچه ایدی ؛ فقط خفیف بر ظلمت ، اوقدر خفیف ولرزانه اشکال ، ملاصفا ک اوزرمزه بیقیسه جق کچی برکلهش تپه سنک ارقسمند هنوز بیاضالان صاحب بوقاریدن دوکولن اوار عجززه سی آلتنده ، کوندوزله کجه ک مشکویت بوشن لوانی اچتده ، نه مشهود ، نه مسنور ایدی ، ترسانه یزوان ، پشه لرک باری ، باری ، صوکره نشیاب آرمسند بیاض اولر ، صوکره طوزله ، دها صوکره جواره کی متفرق کوبلر ،

هرشی وجودند شبه ایدله چک بر مریث همه ايله فرق اولونه یلوردی. دکر سناک رنک آیسيله ظلامک نور سیاهندن متشکل رابجلائی خواب آلود ايله سر بلمشدی.

آرقداشلر هب کوروپه بریکمشلردی، بعضلری باش قاصاراسنده دمرک غریوا ایدلایشنه داشلاردی، راقچی حساب قماراسنده خریطه یه باقیووردی. زرمی قورومت، غایوط، [اسکندر] ایل [مقدمه خیر]، کیزلرینه ایکز فلزلی چکشلر، زرم کینک سالامنه آغز آغز مقابله ایدیورلردی. [اسکندر] لک امای اذان اولووردی، مهیب طاعنلر آرمسده لوش برسکوته استغراق آتشی بولمالک بکاه سسی بوادان صدای ایدی. ساحله نوبیلرک بطی روشلری آتقی حس اولووردی.

درایولمک اوستده، کونشک طوغه چی برده پرواز رنک قر واردی؛ و، بوکسک سواحک دوکینکی للال ايله آلوده بوکورفک فوقده پک مائی، پک صاف وراق برسا ایدی. یالکز ایکی نایه، ری شعریائی، برده بر دکرکی که طایمورم، یالکز بولار خفیف خفیف کوز فبرین ضالریله بریوک قطرلر الماس کی مشتع، معاق برایشی کبی مائی وزین، تزه شیورلردی.

سوده آله سنک اوستده قنده دن عودت ایدن [قواد] یاپورینکله زلمه او بجر محیط سیاحک دومانلری کوروپووردی. بردن بره تکرار آتک زبیل دمنری دعوت ایدی. سوارلک قومدارلری آتشدنکه ناسلادی. کبی کاه ایلری، کاه سناغه، کاه کری، کاه اسکله یه سالووردی. نایه یل و اولرلرله قوماندانی تکرارک درت ضربه زبیل خیر ویدی، وهرکس واردیا باشنه... بن برنجی بوسته ایدم. یوسف بر دیگر آرقداشلرله بار قیچ قاصاراسنده کی یاراکته به ماوردی. یاراکته آتدنی زمان سوده آله می بورده ده ایدی. ساعت ایکی اون کیوردی...

شیمدی درت آیدر. نایه یلایان عودتن بریدر، سوده دن برره قیلماند. نغمدن الشدین منظره پک پی. فرموره. شیمدی. سوده... جریمت اون بش آبی حبس ایدن بوکورفک، اوزون تالم ساعتلمده بکا بریمان. بر

کورفک، برقصه دکل هیئت مجموعه سیله قبل النساء، ادوار خلقتده تخریر آتشی مفرت رجواندی که کوچک قوبلریله، برذرلیله، شبه جزیره لرله بن اوکا قوللر، اوموزلر، قولاقلر، کوزلر، ایاقلر، نهایت بروجود تکیل ایدرم... اونده بروح تصور آنکه اوقدر آلیشمشدم که بوسکوت وعدم تحریر کی عصبی ایدره کفر ایدردی. نیچون صوصور، قیلماندیوردی؛ اوح، بووحشی، بووحشی حیوان... بو، برتشدن عبارت باشی قالدیرنه، برطاع اولان صیرتی اویسانه، بربرون اولان ایاقلریله قیلماندنه، برتبه جزیره اولان قوروغی صالاسده اولهجه ایلریله سیدی... اوفوق الحلقه مهابت مفتاسه سیله بی، بوسقیلر و مسکین حیاطله، برذرده ایچری برذرده بیله اولمیرک نابود ایتسیدی... فقط رانجیدی، چکیلرک المزم، دوکوله چک یاشلرم، آچله جق یاره لم واردی؛ اوانک ایچون آتیدی...

آتشدیمدی سوده کورفکی بوته لر آرمسده قورانه رق، هر فیور ایتسده برجزه وجودی صافلانه رق غاب اولبور، مالاقسانک هیولای غولانه سیله، درمیانونک اشکالیه هموجود اولورجه نه تاس ایدیور؛ صوکره، بردن بره هینک قوقته، طاعنرک آرقسده طلوع ایدن کونشک ایلک شعاعانیله برنور قارلی تیار نامتاهی برتدرات شمشه ساحمی عرض ایدیوردی... اوح، بوک کوزلیدی، ارقدده، ناسواحک آرمسده قاتلر سوده ک مخور ظلامنده مقعوم کوزلرک سکوت ایدیوردی؛ اوراسی هنوز نه کیچه نه صباح دینه بیله چک مهم بر اوقوده ایدی. بوراده، اکوزده بردن بره آجیلان ساحه خضرای دریا بزم ده کورمیکیمز کونشک سوتی امواج ضادارینه ساکن و خندان دالغلری یلیور؛ آرقده، بوکته مهیه حجر و تراب فوقده، مائی سایه عرض بوش ایدن برفوش برتبه، بوکسک، بوکسک، بقرارلی طایغ شمسک جوشش انواریه صیر. صیقلام، بوظلام و ظلالک فوقده، مشمع بر بنشانت رنکارک ايله مخور و شمس کورو نیوردی.

شیمدی درایانو برنی چکیلدی. کری قالدی؛ صاغ طرفزده بیاض دومانلر آرمسده غاب اولان یسیدیل، منحنط برساحل اوزایه رق تا رسمو بروشنه نهایت بولیوردی؛ وانی احاطه ایدن کربکله مهم طاعنری اوزایو بیاض و مخور

افکند، ناصو نهوادیله چک مہمیزلرنده غالب اوله رق، اسکه طرفزده آفر و تیرینک
بوکک، قایلق بروی ده کر بدک بزی دوت آیدریقان ایکی مہیب قوی کی آچیله رق
د کزله، بوشمس ومائی د کزله، آجیق د کزله پول و بریورایدی.

صوکره کوشن ردنبره عیان اولدی. آرقده، قالی تینک چاخنه التجا ایتین
دیگر برتبهک آلام و غموی برسیس ییغنی آرمندن جبالادی، چقیدی، سیلر
یرتیلوب، داغیلوب سریلدیلر. بولنده قازلی واردی، فقط اونکی کی باشند
باشه دکل. اوراستنده بوراستنده، و اوقدر پریشان که دیکرینه غبطه ایدییور
نظن ایتدم.

آرتق طاشان، چوشان خیالر، آرتق بوسریست چیرانکاهدده اوچوشه رق،
دالهلانهرق بزه بر یکی افق کوسرتدی: اوراسی رنگلی، بوراسی بولوطلو ...
شیمدی، مور رسمو برویله آرقده توالی ایدن دورا دور تپلر تحیم ایتدی.
بو طرفده د کزک رکود و انجلاسی باغین برتسلیمت عاشقانه ایله غمور ایدی.

بو آرقده قالان هیولای احجار متسلله دن بویض و خندان د کزله، بومائی
و متبسم اقلره دوغر و کیتدیکه کینک حرکتی تمجیل ایچون نه یایه جغی شاشیرییوردم:
سانکه بو بوکک تپلرک انکار ی آرمندده سقانان سوده ده کیمش حیاتم یقیشهرلک
بنه املازمی، شمس امیدلرمی خسته ایدم چک ... اوج، افکار، افکار، بومائی
کو بوکلو اقلر ... نهایت، د کز، غمور و سرمست د کز! ...

محمد رؤف

بر بوسه مصمم

(۱)

ستر ایلمشدی روی سبانی سحاب نار
یاد وزانه قارش قنادر آچوب، کیجه
مغرور انبساط ایدی، لکن اولوردی کاه
مہم بر اضطرار ایله رنجیده کیزلیجه.
چو هوا ده بربری موجہ سیاه
ولی ایلینجه چهره شب ده بلاضطرار
پرچین اولور طوردری، سقوط کف سواد
بر ظلمت کشفه صاحب بعض پرله
لرزان ایدردی لیلی بیله، کیزی کوشلر
آرامگاه خشیت ایدی، میل امتداد
ایلمسه نور نظره دوشردی شکسته بر.
بز کوچه اتکا ایدوب آجشدی مشجره
آغوش رعشه ما کنی، بر زهر پختد ایله
هر شینه رنگ خدشه ورن لیل هاله ...

چاک ایلدی بر لحظه ده دیچور سبانی
نازنده، پراکنده، مطرا
بر لوصه بیضا،

تیره تدی بلوط ده اوچان رنگ سیاهی .

آفاق صیاحی کی بخور ،

بر خنده منور .

اطرافه یابلدی کچهرک بعد فضایی . -

اهواج ظلانده شناور ،

بر نشئه اسمر .

مضای حزینور و شوق آور ماهی

اشیای بتون ایلدی اهدا

بر بوسه شیدا !

- ۲ -

فیقای بی نهایه نورد زمان اولان

بر پیر منطفی املک چشم نابی

آنی به منطفدی فقط خاطراتی ،

ماضینی کورردی او آتیده : هر زمان

مستقبل ضیا ایله آغشته ظلدی

تکرار ایدوب خیاله گیمش حیاتی

ایلدی ، اضطراب ایله . پرچین افعال

روی سفید ریشی . وجهده کره قام

برظل اوچاردی ایشه بیله میل ایتسام ،

هرحالی کوسرردی ایلمانه بر کلال ...

ازهار بهساری کی پر روح طراوت ،

مجلای صفا خنده آله ،

بر طفل دوساله ،

پیشانی صافده طورور نور صباحت .

چشمان کبودنده نمایان

بر شعله بران .

بکزر کوچوک قولاری ده بال سفیده

کیم رفرفه نازینه توأم

بر نفسمه خرم .

بوس ایلدی قوشوب جدیی سرمست شطارت ،

خندانلی لینده اقم آکین

بر غنچه رنگین .

بر لحظه ، اوشیخوخت افسرده امیدده ،

دیجور غمی ایلدی معدوم

بر بوسه معصوم !

ع . ناظم

ل ر ت

دیگله شوریدی . ده اوزاقده کول دکنده بر پس جبل افقه بردای مهبیت
چکشدی . هیچ بر بولوط ، بالکز اوتده بریده کیلی برازدومان ، یلی آدیقله
قارناله کیرن واپورک دومانی بیله بوسله میور ، بوورغون کونک تنفسه بکزر بر
سس ، بر شهقه خلص ، بر دین فصای ، آبدوس طرفدن کان اینک سورولرینک
مولول بوگودیتلی ، بالی دردن حیجان کسک برعوعوه ، اوتده ، چالقاتیده صو
طولورن قادنارک مناقشهندن آره صره ایشیدیلک بیلن برکه ، شوراده ، کراز
آغانجک اوزرنده یالکز سوله بن برقوش ، ایشته شو قوجه صحرادکی اثر حیات...
فقط بوفیس یاورما کنج قیزه علاقه بخش اولامیوردی . او ، بوناره بوش بر نظرقه
باقیور ، سوکیلی روماننک بوشماق ماروکن جلیدی برالیه بلا اختیار بوکیور ،
طالعین و عجزون ، سکوت ایدیوردی . صوکره دلایلی ، بورغاز اطلسندن
قورتلان واپورک باض ایزلی تعقیب ایدرکی کورون بوشترک کوزلرک اوزون
کیریکلرنده ، مهتر و محترز ، کوچوک برطامله کوردی . بونی ری دهه تعقیب
ایندی ، آرتق چوغالدیلر ، شیمیدی ، سمسز ، یاقلر اوزرنده یاغیورلردی .
اووقت ضابط حیرتله قاریشیق بر اضطراب ایله کنج قیزک آتشین ، رطیبانی
قورقورق طوئدی :

— سنجیه —

دیگی ، چوکره ، بوشکوت وۇلم اورتسنده کندی سندن چکییورکی ، صو-
صدی ، بونی ، آره لرنده باجیچی بولیوردی . نهایت آووجنک اینجده بر تسلیمت
توبه ایله طوران الی اوقشابهق علاوه ایندی :

— سنجیه آتلی بوسک .

کندی بده آغلامق اوزره ایدی . فقط هیجانی کنج قیزه بللی انجه مک
ایستور ، مترجم کوزوکک چالشیوردی . سنجیه و اخطار اوزرنه آرتق
استرازی ترک ایندی . هیچقره هیچقره آغلامغه باشلادی ، بر دیره قولاری
ضابط بوشه صادی ، کونشک صوک قیریزی بوسله ملور ، برتم ، صولوق
بوزی قادیردی . برادای استرحام ایله :

— اوج ، نائل ... کیمه !

دیدی . بوکوز باشلاریله پردلی الاکوزلرده پارلایان ، بوسسترجم قیرمزی

طیال

باغیچک قوملو بولی اوزرنده
کندیسنه یاقلاشان بر آتق سسی
ایشیدیلک ، بر تفکر حزین اینجده
« تمیسه » نك صوک صحیفه لری
قاریشدران کنج قیز ، رومانی
دیزلرنه بر افرق اوکنده توقف
ایدن کولکبه کوزلری قالدیردی .
بو ، آلمان بیقلره محبت حلب
ایدن مای کوزلو بر ارکان حبیب
بوز باشیسی ایدی . کنج قیزک
یتیم نظرلنده بولدی شمله استفاده

شن کوسترک چالشیدی بر تمیسه : « کیدیوز » جواغیر ویدی و یاغی
بوپوک بر آتلیک سابه سنده کیغته قیر قانا به اوستوردی . کنج قیز برشی سوله-
میوردی . شیمیدی کوزلری یاقلرینک آتنده بیبلان منظره چوریمشکی .
شیل باغلر ، قورو چارلر ، بر بر ساری تارلار ، طوط آچارلرله بوجھرا ،
قارنک حایریمشکی حیره قدر . حیدان و بخر فریب ، ندریخ آلبالیوردی .
باغلرک کنارینه چوریلش سیاه چالار آره سنده — آتشتافوس آرقه سنده لدوس
آقشامرینک احتشام زری اینجده غائب اولوق اوزره بولونان کونشک بارلاندی —
نوزلو بول انجه بر قورده له کی طولاشیور ، اینیور ، بوسکیور ، آتغاید اوماوی
دکر ، بوجیجانی باز کونشک بار سیمیه یتیم ، آملرک ظل کتیقله هم آغوش ،

دوداقرده تیره من آرزو ، نقابل مقاومت ، محرق بر آرزو اوقدر محبت انگیز ،
بوکندينه ساريلان قولار اوقدر جاذب ايدى که نال بوتون عطش حياتى سوندورمک ،
بوتون سادت حياتى بر آند ايجاک ايتيورکى نهالکه او نه کشاده ، منتظر
دوداقرده دوداقرى اوزاندى ، وويلک بوسه عجبده بلکه بش اون تايه ، بلکه
بش اون عصر ، مسعود و متلى ، کنديلر دن ، عشق لردن باشقه هر شيه لايقد
قاديلر ، کنج آدم تکميل عجبى سولهش ، کنج قيز تکميل املارنى کوسترشدى .
فقط کيشمهک قابليدى ؟ .. شيمدى نال ، برارچه سکونت بولان کنج
نزه بوى آکلامه چاب شورى . اعلان حرب کنديسى حدوده ، ملکيتى مدافعه به
دعوت ايدرکى او ، بومفسر وطبعى ايجاد امتناع ايدم بامر مى : .. کيشمه
سيله نهاده واردى ، البته سنيجه ، بويه محافظه وطنى کنديسک صبحاى قولارى
آرسمنده قافله فدا ايدم چک قدر حيمز ، قلبسز بر قورقاعه نترله ياقه چقدر .
اوت ، کيده چک ، او ملکيتک متجاوز دشمنه سدره اولاجى ، بومبارک طور اراک
بر ذرمنه تعرض جرأت ايدنارى ازم چک ؛ بر نشان شجاعته ، نا کوکنده برياره
ايه ، غالب و مغرور ، دعوت ايدم چک ؛ ايشتا اوقت سنيجه حته هيچ اونا تايه چنى
برسينه اچ چقى ، اوقت سنيجه کوره چک دشمنه اوقدر قهر آور اولان
بوکوس کنديسى ايجون ندرجه محب ، ندرجه نوازشکار و مطيع درم بوشانلى
آغوش پرافتخار طابقمى مرحبى ، بوقه عاجز ، مسکين بر مخلوق کي حريدن
قاجه رق ، بوتون حيات ناموسکاران دن نمرى ايدم رک استابوله قالان بر نشاناييت
حقير و ذليل بوژنى کورمکى ؟

سنيجه ، دوام ايدم چک جوشش هيله تيره من بورغيسان عيلى ضابطنگ -
سوزلرني آدق ، چکله ميوردى ، کوکنده ياره سوزنى ايشيدم چک نالنجى طويلرک
قشکرک طعمه بر خونى اولش کي نظر نده رسم ايدى ، بووحنى منظره کي تورممهک
ايجون لارنى بوژنه قايدى . هيچقره هيچقره تکرار ايدميوردى ؛
— کيشمه ... کيشمه !

صوکرمياواش ياواش قانع اولدى . محبتک خود برستکلورى آرمنده کنج قيز
آگليوردى که اوکنديس ايجون حياتى فدا ايدم بيه چک قبله فدا اولونايه چقى دها
علوى ، دها مقدس برحس ، برعنائى حيتى ، بروطن عجبى وار ، وبونى قصاصه .

ميور ، نشانيسندمکي بونجايت حسيان دن قلنده برغرور حس ايدميوردى .
کيشمک قرار گر اولدق دن صورکه نهدر امتداد ايدم چک مشکوک اولان بو
مصارفته نصل تحمل ايدم چکلرى دوشونمک باشلاديلر ، کنج آدم محمدرنى ،
اضطرابلرني کتم ايدم دهى . کنج قيز ، تکميل هوښه استيلا ايدن برطام منحوس
محساست قبل الوقه عيى قورقه قورقه سولهيدى ، ال اله آغلاشديلر ؛ هرکون ،
هر ساعت مکتوبلاشمه بيلار وريدلر ؛ برلرني اولنجيه قدر ، قيامت قدر
نومه چکلر نه عهدلر ايديلر . کنج قيز کتانه رنگلى صاچلر دن بر قاج دانه قويايدى .
کندى ايله نشانيسنک قاي اوزر نه قويدى :

— بونلر ، ديدى ، بونلر سن شيمديکي عهدکده ثبات ايدم چک ، قلبک نيم
ايجون چيرنقدن فراغت ايجمده سنى قوروشلردن ، کلهلردن محافظه ايدم چکلر .
فقط سنيجه برجهتى سولهيمکي اونوندى . ياکندى قاي عهدنده طورمازسه
ندا اولاجقدى ...

نالک عزيمتدن صورکه کنج قيزى درين برياس وقور ضبط ايجشدى . برابر
ر اولطورى پک سوزکلرى تحته قايه اوزرنده غروبى ، بويه چکک مدبدب ، محتشم
غروبى سيز ايدرگن ياواش ياواش غالب اولان کوش اواک ؛ نچون ناللى برانکده ؟
ردها کورمه بيه چک ... عنائى بوالميوردى . ابتدائى کنج ضابطن صيق
صيق مکتوب کايوردى ، سنيجه ايجون بولاردن زياده انيس محرميت ايدم چک
برقى تصور اولونمازدى ، اوقويه اوقويه هيسى ايزرله ميشدى . کندى ده سوزنده
ر يکت يلد يئوزنه هرکون باز ميوردى . فقط موقع حربه موامعاتي مشدر صوک
مکتوبى متعاقب نالک مکتوب بلرى سپرکشمک باشلايدى . بوقاصله رده کنج قيز
نه دنا بلر کچيريور ، نه قورقونج رڤيلر کورويوردى . براز صورکه بوتون بوتون
آرقه سى کيليدى ، هرکون يکي بر انتظار ايجنده کچيدى ، سنيجه آرقق وقوعات
حربيه خريله اوزرنده حياه بکزر برماق آشيذله تعقيب ايدميور ؛ علاولدى ،
تبليغاتلارى بيه چک کي اوقويور ؛ نشانيسنه ، نالنه عائد برخير نسايت بولاق
ايسميوردى . فقط فضل هيج برنى اوکر نه ميوردى . آرقق وشمش غاريلر
اواکاتان ايجنده بوزبورکي کليور ؛ زربه باقه ، ماوى دکرده ، شوکوزل سحراده

هپ یأس و ماتم تیره شیور ظن ایدییوردی. بعض کجه لر توواتنی اهل ایدییکی صاحباری آردسند صبحاقی رنسیک نوازشرنی حس ایدرسه سونلره مخصوص بر اعتقاد قوی ایله بونک روح نائل اولدینسه حکم ایدر. رغنی لاهوق ایچنده اوروق ایله ملاقات ایچمکه تسل بولایلمکه چالیشیردی. آرق نالک شهید اولدینسه عالمده حکم ایشاردی. قاج کرمل تلفراف چکمشار، جواب آلاماشلردی؛ قاج کرمل باب سرعسکری به مراجعت ایشار. مبهم خبرلردن باشقه برشی اوکرده ممشاردی.

سینجه تکمیل سیاهلر اکسا ایدتی. هرکس یاندن قاجیور، طالعین و معصوم، یالکز باشه طولاشیوردی. بو یالکز تفکرلرده روح نائل کدینسی زیانده قصور ایشیور؛ کلیور، نشانیلک وجودیه حلول ایدییور، رنک معنوی ایله برله شیور. لردی، آرق سینجه بوخیاله ایشاش. آلیشمسدی. ذاتا چوجوقلقدن بری سینجهک، خیاله مغلوبی کوزه جارباردی. بوشاق ربیطه، مقاومتسز، عزیمسز بر اختیاره مالکدی. فصل بردست قوی به تصادف ایدرسه اولک ورده چی تمغای شخصیتی اکساب ایده چکدی. دها پک چوجوق ایکن پدری غالب ایش اولدینشدن والدینسک الله بو دست قوی تربیتی بولاماش، ضعیف و معقول بویومسدی. اوکا چوک ایکن - بتم و بیکی اولدینی جهنمه کتیلرلرک ایلند - بپرون - تیره زاده سی، نائل، نشانلاشار، بونی سوچهک دیتیلرله ایسته اوده نالی سومسدی. نشانیلک حربه کده چکی طوخیه ضعیف طبیعی برارجه

سارصلمش. قوت بولورکی اولمشدی. فقط سوکره، کیکردیکی افتراق ایش. کولری بویکی اولبان زندگی اخلاقی کاملاً هو ایشمسی. ایسته توپوشاق طبیعت، کنج صابک آرق امین اولدقلسری شهادتندن طوبدینی اضطراری ده بویه نها کر تیلر، استراق آمیز تفکرلر آردسند تخفیف ایش ایدی. لباس مانمیه بر موعد نالقی کیدییور کی ترین ایدرهک غروب شمسی متعاقب ککونک باجه منه جیقار، پیش نگاهندهک اشیاده قارا کفله نموجه باشلاجه او بونلرک ایچده نالی کورر، اونکه قوتوشور، منلی اولوردی. واوله ایچندهک یالکز قالدینی شو قوجه مان طبیعتک سینسند بویه ربعب وقاکار بوتنده، آرق اورلرده یالکزاق حس ایتمکده دها زیاده لذت، دها زیاده حلاوت طویاردی.

رهفته سوکره بونکدرلرله شررک کلدی. یارنده اکیل تحصیل ایدن خاله زاده سی استابوله عودت ایش، کیمسه سزلکی مناسبیه اوده یاقهجه ایشمسی. بو سینجه ایچون پک ائی اولدی. نالیدن بحث ایده بیهلجک بر رفیق بولمشدی. فقط محاوره ایلرله دیکه نائل اونوتولیوردی. خاله زاده سی اوکا یارس وقایشدن آچار، تحف تحف سرکشتلر دیکه تیر، اکلندرردی. حتی سینجهک قهقهه لرله کولدیکی بیه ایشیدیلیدی. بربرلرله پک چاقوق ایصیدیلر. نهاده خاله زاده سی، سوزه باشلاجه، سینجه بولالافت لالک اهنکه مقتون اولشکی، متبسم و دقتی، دیکلردی. بویه فقرمل، حکایه لر، تودیع اسرارلر زیاده لشدیکه محرمیلرده آرتیور، آرملاق هپ برابر او طوروب قوتوشمق ایسته نیوردی. روح نائل ده بوصمیت متزایدینی اخلاک ایچون زیارلر بی تعطیل ایشمسی. آرده صبرده، یکس، سیاه برحباب زالده سینجه نالک تبسم زهرناکی کورورکی اولور، بحث ایده حقدنه پردیکی عهدی درخاطر ایدر. محبوب و مکرر، دوشونوردی. فقط نهادهک حیات و ربیعی حضوری بوسیله اندیشه لری درعقب طاغیتیردی. برآی سوکره، عینی قایه اوزرنده، عینی کونشک غروی قارشیسند نهادهک بربرلرله اعلان عشق ایدلرکن سینجه، اوخوین شاعلر آردسند نالک کریمه خویشی ککورش. شاهد بحثلری اولان اشباح محیطه دن بوکسان آوارده عتاب و اشکالی ایشمش، یکی عشقنک لذت روحوازی بومعجز خاطره لرله زین ایشمسی.

اساساً تحف الیه اولان سینجهک نالیدن مفارقتی، سوکره صابک شهید اولدینسه قاضی شیدان ایشی اوزرنه بوتون بوتون ضعیف بوب صولمسی، اولدینک اوزرنه چشم دقتی مردم کشاده بولوان پیچاده والدینسی پک دوشوندردی. بر طرفدن کندی چوجونکی بویوندیک همیره زاده سنک، - اوج، بوهیکلر الله، حمایت اتدند کدینسند آربان سولکی همیره چکنک مبرز یادگارینک - وقوع شهادتندن ما یوس و نومید اولورکن کندی یاوروسنکده شدت یأس ایله اوکا التحق ایدم چکندن قورقور، آرق بو اجمیه تحمل ایدمه بچکی آکلیوردی. نهادهک یارسیندن عودی، سینجهی مشغول ایدمیدیک ایچون پک زیاده بادی مؤنوی اولمشدی. ایکی کنج بربرلرله آلیشدی، و محرمانه محاورلردن طالع

فقهه‌ها بود که بزرگ فزیزت قورونیدی کوردرک محموط اولور . فقط چاره‌ناک
خاطر میله مشفق تیره آغلاردی . نهاده سنجک ماشق‌لری حزن رتیمه
نلقی ایتدی . بر آری سوکره نکاح ایچون سوز کسلیرکن باشی مغمومانه صالحه‌رق
ایچندن : « زوالی نائل ! » دیوردی .

آرتق دوگون ایچون ندرکانه اشتغال اولونور ، استعجال ایدیلوردی .
دوگون یاقه‌جده اجرا ایدیلرک ، سوکره زوج وزوجه هان روسیه کیده‌جک .
ایدی . دراندیش والده نالک حیات مشترک‌سیله مشوع اولان بورلده سنجک
مسمود اولامایچندن ، هرکون بریکی خاطره‌ایله مذهب اولاجندن قورقشدی .
فقط سنجحه آرتق مرادلی تسملر ، قانکره کورمور ، عتاب آمیز سسلر
ایستیموردی . نهاده نظرانده بولدنی شماع عجتله قلبنده سمادت چیچکلری
اجیلور ، سند بولدنی آهک دلیذرله قولاق‌لندن عبت امله‌لری اوچوشیوردی .
حباتی ، شوهرکون کندیسنه کولن همراکې برنور ، سمادت شو متوج دریاکې
ناستای بولیوردی .

نکاحه ایکی هفته قالمشدی ، بر آقام اوستی قارتالان کلن پوسته‌چی کوشک
بوروشوق ، کبرلی رظرف رفاقی . بو ، ناندندی ، یادرلی ایلام بولمه باشلا
دیفندن یکرسی کونه قدر استانبوله کله‌یه‌جکی یازیوردی . وکتوب یکرسی یش
کونلک ایدی .

نالک خبر عودتی ، کوشکده کلرک شوق‌لری بر دیره کسر ایتدی . اولور
آرتق ضابطک شهادته آیشمشلر ، یونی پک ضعیی بولمه باشلامشدری . ایسته
شیمدی بو اولورکی فکله بووک بر قباحث ایدیلوردی . سنجحه بونی ایستیمور
کندیبی شدت هیجانندن پایله‌جق ظن ایتدی ، کوزلرک قارارتیسی ایچنده ،
کوکسندنه نشانله عودت ایدن اوکوزل ارکان حرب ضابطی متیم چهره‌سیله
کوردی . بوچهره ، بوخجه آلام و مزاحم مکافتنه قاروشمق ایستورکی ، عجول
وطا‌کار ایدی . او وقت سنجحه ، یکی عشقک هیجانلری آرمسند اونوندن یی اسکی
وعدرلی ، عهدلری هپ درخاطر ایتدی . بونلر آرتق قلدر اهواز کتیره‌میوردی .
اوشیمدی بوس بوتون یکی عشقک ایدی . نمایتایدی ، قالی‌بالارد بونی کندیسنه
سوله‌لری : نالک علوجنای معلوم دگی ایدی ، بوله بر آدمی آلدنقدن ایسه‌ها

کلدیکی کون کندیسنه - بوله بردی که آرتق او نه رسی - سیور . فقط سنجحه
سوله‌یه‌جکی شیک اوچسور ضابط اوژرنده دشمن قورشونلرندن زیاده‌عزب بر تأثیر ،
بلکده بر تأثیر مونی کوستره‌سیله‌جکی دوشوخه ، بوصفوت قابی ابراز ایچون قوت
بولامایجنی آکلادی ، مزد و مأیوس ، نالک عودتی اضطرابلر ایچنده بکله‌مکه
باشلادی .

یش سکون سوکره نائل کلدی . فقط بو ، او آلمان بیقلی ، کنج ، یاقشقی
ارکان حرب ضابطی دکلدی ، شیمدی قولوقلرده ایکی دککله بورون ، دوداغک
اوستنده تازه بریاره ایزی بولوان ، برقم بییی دوکولش ، صولوق ، ضعیف بر
خسته ، برطوپال ایدی .

سنجحه ، اوقات برصدای حیرت واستکرامی ضبط ایدمندی . تیره‌سک محبتلی
قوللری آرمسند آغلاین نائل ذاتا قورقیدنی ، بکله‌یکی بوحرکی فرق ایتش .
آز وقت کنج قیزله آره‌لری ناصل طولماز بر اوچورومک آیریدنی حس ایلمش .

ایدی . سنجحه ایسه کندیسنی طویلالمش ، تیره‌یه‌رک ، کورمه‌مک ایچون کوزلری
قابله‌رق آلتی نالک اوزاعشدی . محترز دوداقرک بولایه راقیدنی نالک ، صیجاق
بوشه‌یچاره معلولک اضطرابت قلبه‌سنی افاده‌نه ، معجز رفصاحته مالکدی !
رتنیمه سنجک رقیق قلبنده شدتی بر صرحت اوایدی . بوخسته کندیسینک بوتون
بوتون پاینجیسی اولسه اونی تسلیت ایتک ، اوکا معاویاتی بیلدرمه‌مکه جایشه
وظایف ایتایندندی . حالبوکه نالک پاینجی دکل ، چوچوقلندن بری نشانلیسی ،
سوکلیسی ، بحرری ایدی . عسکری ایچون کیشش ، وجودنی فدا ایتشدی . فقط
یوخلی ایتنه کندیسنه ، سنجحه‌نه کتیرمشدی . بولانده اوندن تشر ایتک
نه منفور برما‌چیرسک ، ورپلمش عهدلری بوزمق نه‌غو اوتماز بر خود اندیشک
اولاجقدی . بالعکس اوکا باقی ، اونی تسلیت ایتک ، سومک . اوت شدتی
رعشق ایله سومک لازمدی ، بو ، رونطیفه وجدانه ایدی .

نالک وودندن بر هفت کیدی . نکاح ، دوگون لاقیردنی اونونلشدی .
هینسک قلی اوژرنه مذهب بر سکونک آغیر یچمی شدله یادیوردی . هله سنجحه
قلیه وجداتی ییندکی مجادلدن پک مضطرب اولوبوردی . نهاد ، سینی پک ای
سیله‌مکی حالد برصبتقی حس ایدیلور ، بوردنره مواسات ایدن ضابطک بونده

يك بابايجي اولادينه حكم ايله قصاقويوردى . نائل ، اوهرچ برشى سولههكك جسات ايدميور ، سنجه ايله يالكر قاقلدن چيكنويوردى . هينكك ده برى برلرته سولههكك يك چوق شيرى واركي بر دورلو جسات ادوبده بوسكوت مخوف قيراميورلدى . نهايت سنجكك والدهسى بو حالك دوام ايدمههيككى ، هر حالده برقرار ققطى ورمك اعجاب ايتديكى آكلاردى . سنجكك نهاى سويكى ، نائلك اترق سولههكك رحلى قاقلدن كورسيوردى . بو حالده نه ياييليردى ؟ سنجكك ناله ورمك ، اوح ، بو . حياتله عاتى زويچ ديككى ! بوكا قلب مادراسى شندله اعتراض ايدسيوردى . لكن نائلده كنديسك اولغندن باشقه رشيميدى ؟ يا اوكا فصل سن اترق لئاذت حيايدن اميدكى كس دينهككى ؟ اختيار تيزه ، او يتيم چوقوقده ناكوجوكلكدن برى كوردنك دوشوخچلى حالى ، زناكت حسبانى ، شدت نأرى دوشوندى ، زواللى نائل ، البت اوده شيمدى كندى حالى عاكه ايدسيور . تكميل آمال شبايدن واز كچمك لازم كلدنك آكلويوردى . مشق تيره . بونى همشرمزاده سنك او برمك مفهوم اينجه دينلشن ماوى كوزلرند برهفتهن برى اوفويوردى . شو حالده اوافق بر جسات كافى ايدى . نائل برگه ايله هر شيق آكله بيلير ، الزم اولدني كورنجه رفا كارلقدن اجتناب ايتزدى . يالكر ايلك لافردى . سولههكك مشكل ايدى .

نائل ، تيزه سن بوانديشند ده قورناردى . بر كچه ، يكدن صوكره پورغونلق بهانهيله اولطهسته چيكنيكى زمان ارق سندن تيزه سنكده كلدنك كورمئدى . اولطهه ايكنى يالكر بولونجه ، تيزه سى بو زواللى خسته به اودهجنى خربه تلت چيكنهك ، بونى ممكن اولدى قدر تخفيف ايجون ماليج سوزلر ارايو . بولاميوردى . آجى برسكوت اينجه برى برلرته باقسيورلدى . نهايت ياشنه اوطوردى . صاجارى اوقشاهرق : « نائل ! ديدى .

بوسوز ، برهفتهن برى آرملرندكى احتراز منجمدى ارچكه كفابت ايتدى . برى برمك آغوشنه آتديلر ، آغلاشديلر . هيچ برشى سولههكدن هر شيق سولههشاردى . نهايت نائل جساتكه سوزه باشلادى :

— اووت تيزه ، ديدى ، بن اترق عايلر بر وجودم . بوزيه باقمايهجق درجهده چركنم . بوخته لعلك اطرافه سنجه بن بر محكوم يك اغلامق ايسته ييم . او ، بونى بدخت ايتك اولور ... ذاننا نهاد ...

هيچاسدن بوغوليوردى ، سوري تكميل ايدمهدى ، به آغلاشدير . صوكره سى برسكوت قلب اينجه برى برلرند آريلديلر ، اختيار تيزه . نائل كنديسى مشكل رياضاتدن قورناردنكك مشدار ، اوئده كوردنك عذاب صامتدن مئدهش ، نمون و محزون ، اولطه ن چيقدى .

اترق هر شى بوله كيرميليوردى . فقط سنجكك بو علوجاننى قبول ايتمهكده كى اصراى بن ايشى قارشيدردى : بن ، دييوردى ، اولجهه قدر نائل سومكه يين ايتدم . باشقه سنك اولامام ...

ايشته نائل بو كچه بچرمك كشارنه قولونخ چكش ، كچ و قناره قدر سنجكك اوجواننى دوشونمكه ايدى . درين رظلمت اينجه پارلايان اجرامك متجسس نظرلرندن باشقه زواللى مولوك بويىدارى اضطرابنه برشاهد بوقدى . چوتون طبيعت او بويوردى . بو خويبيده عالم اينجه رقب ، يالكر ، متروك . برم رقب اوياتيق ، هم يك اوياتيق . بوتون ماضيستى دوشونويوردى . نائل چوقوقلقدن قينك ايلك نشانهجنى اولق اوزره سنجكك خاطرهنى بولويوردى . صوكره بوتون حياينه اوطاره كيندككه آرتيور ، تكميل حياتى طولر بويوردى . بومان گلشدنك بوعلوى تحيلر وجود بولاجق ، سنجه كنديسك اولاجق ظن اينجيدى . فقط بوانميد نامى برئاس شيدك تفقيب تاخر ايتمهشدى .

نائل ، حسنه خاندن چيقوبده برآمده حالنه باقچه ، كندينه فرسز نظريه كولومب بويوچر كين خسته ، بوعليل بوزينه قارشى استقاللى برغف قاهرله بر برا سولهه بچرمئدى : بو طوغره سوزلرند طويدينى آجى فصل بر آجى ايدى كه اوكا خسته خاندنك تحيلياتى سودهكك قدر عذاب ورمه بويوردى ؟ ياقچهه ورودى متعاقب حالى ده زياده تعميق ايتش ، نائل سنجكك سادته فدا ايتك لازم كلهيككى آكلامشدى . فقط ايتشه شيمدى سنجهه فداكارلى ردا دييور ، اترق محال بولدقاربك حقيقت اولاييهيككى كوسترييوردى . بونى دوشونيك نائل عظمت نفسى طغيان ايدسيوردى . او بر صدقه ، بر صدقه محبت قبول ايدمهزدى . سنجكك الا كوزلرند اترق رفاقه محبت آرانمايهجنى ايلك الاقانلرند فرق ايتديكى اوحس استكراه آكلانماشميدى ؟ اوكا شيمدى ، برچوقق آلتاييار كي . مرجه بر تيم مفل كوسترييوردى . فقط ، آلدايى اولدني بيلين اوتيسم ييله

نه روحخوار ایدی که بولوت طور اقله قالان علیل علاقه‌سندن قورنولار ق سناک
نامتاهی اجرای اچنده طولاشمق ایسته بن روح ناله ارض اوزرنده حال
سورولکنکی آرزو ایتدی یوردی . آه . بونیم . و بخت جدی . صیممی
اولسیدی کیم . بیز نائل نه مسعود اولاجقدی ! .. ایسته بوراستی دوشوندک
زوالی خسته مغاب ایتدیکنی دها زیاده آجیباله تقدیر ایدیوردی . شیمیدی
مایلایدی ؟ قبولی ایتی . ردی .

رس . و سگون نام اچنده قوملک چیتدایشی . یواش یواش کلن آیاق
مسیری نائل تخیلاندن تحریک ایتدی . تیرمندی . شیمیدی بوقوق بر محاوره
اشدیوردی . هادک سی :

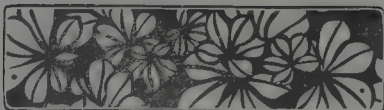
— خار . سنجه . دیوردی . خار سومیورسک : سوسهک ... اونکه اولنک
ایترمیدک :

نائل بوغیجی برانتظارله سنجهک جوانی بکلوردی . کنج قیز دیدی . که :
— اوج . هاد . . اوی سومکی ؟ او طولی ...

نائل ده ریبدی . ایتهکه مقتدر اولامادی . آتش کی . قوروغوزندن مؤلم
رجحنی . سینه . خنصره . بکرمین بر خیراتی چیقدی . اولدی بده یوش قالدی .

شمدی . بجهک تکبیری قبول اچین نالیدی . اولقه‌مکده اصرار ایدیوردی .
حتی اوزون اوزادی به دوشوندیکنی . سنجه حقدکی . حسنک طفالته بر تخیل
عبارت اولدیفته قاعت حاصل ایتدیکنی . بولک ایچون . نائل کی چیتدیر ایتده
اوج . . . حرب ایدیلیمه چکی سوبلیدی . سوبب اراق مناسب کی
کورولدی . یارب قالمش دوگون تربیاتی سرعته اکال اولدی . واون کون صوکره
... اجه . ایه نهدک رسم زفافلری یاقه‌چنده اجرا ایدیلدی .

اوکیجه . سنجه ایه نهاد . ملاطفات عاشقانه اچنده میدارایکن . کوشکک
آرقه طرفدکی اوله‌سنده نائل رسگون تلمین اچنده خواب ایدینی او یوردی .

ایدی بیکه

اوجار کیدی کوزل الیرک قوروسره ده
چیقاردی — رفرقه شیوه‌کارنه توأم —
هوا به نشئه شوخ و بیاض اچنده نف
که بوس ایدرده نشیب و فرازی یرنده
اولوردی سکره جوارکده پرکشا . کوله‌رک :
فصل اوجارنه چیچکرده بر سورو کلک .
فصل سنک بوطنین لیلیف آوازک
پر شاه پاش نفی اولنجه . هپ اونف
دولکیدی پرله شوریده . بنه‌لب . خرم
هواکه قالدی همان موجه موجه اعجازک ...
خاطرکده می کوزلم ؟

غنوده روح لطافت . شکسته تاب نگه .
عزیرق موجه آهنگ ایدم . ووردی دمام
اونقمار بکا بر بوسه سفید غرام .
سنک اوصوت بلند ورقیقکی ناگه
طوغیه غیب ایدرک اعتباری . دوحال

تقرب اجتناب ایدم زدگه : نفل حیران ،
شکسته هیجان ، بی قرار ، لرزه کنان ،
سایه طوغرو سرودگه آجدی روحم بال ...
خاطرکده می کوزلم ؟

نیم بوحال پریشانی کورنجیه ، سنگ
— براز صولوقجه طودران — و خارکده برحمت
بلیردی ، پنه ، خفی بر تبسم پرآن
— مال لرزش قلیک ، مال پر وقت —
کوزل دوداقلرکی اویدی ، غالباً اوزمان
دیکشدی زمزمه اهتزازیده سسک ...
خاطرکده می کوزلم ؟

تبسمک بی غرق ایندی وجد سودایه ؛
جسارت ایلیه مردم ، فقط پووجد ایله بن
بالاضطرار اوله جقدم زمینه زانو زن ؛
نکاه ناز رحیمکله اوقشادک بی سن ،
بجال صبر وسکون کلدی قلب شیدایه ...
خاطرکده می کوزلم ؟

بی یاد ایلیورمیک ؟ بیامم .
سنی بردقه کوردیکم اوکیجه
ایندی بر حیاتندر بجه ؛
آلهماز خاطرکده رنک عدم .

«برای ایلمیکه باد سحر
او آتشی سسک ، خفیف خفیف ،
ایلیور سمع روحی تطلیف ؛
اولیور فکره سکون آور .

پنه برکل کورنجیه ، کوکله
تیتور طانی طانی برهیجان ؛
بکا رنک حجاب نازی هان
باشلیور ابتسامکی یاده .

ایلیور برکوزل سنا ، هرگاه ،
لطف معنای چشمکی تفریر ؛
عمر آتشی ایلیور تنور
بکا بخش حیات ایدن اونکاه .

مختیارم که بن خیالکله
یاشارم هرزمان برارجه ؛
استها نایذر اولان اوکیجه
بی مست ایلیور مالکله .

— ۲۳۳ —

ع . تاظم

بتون طاووک توخچی چهره سنده برشمس افیتک اشعه ملایمه سی، بوندن باشقده بر مؤثر کولکه، بولوط کی برنی واردی، کندی کندیه :

— امان یاری، بو طاووک شدت هومنه قارش هانکی جهان یاقده قالمه یلاره؟ دیوردم . چونکه بکا اولار یورودنجه بر صارصیلور صکی کلپوردی ؛ طوغروسی بن قورقشدم ...

صوکره اویشل یولک باشنده بتون ضابطلر بر کره حاقیردی : بیوک طاوور طوردی . بتون غلبه لاق طوردی، هرکس طوردی . آه، اوزمان بن نه اوله جغنی آکلاش کی محزون اولدم، خایر، بو طورمنی ایستیموردم ؛ بوری سسری، ترامپه کورولتورن آره سنده یورکن بن یواش یواش هریشی اونو تشمدم ؛ یوروملی، دها یوروملی ایلک، بن ضیف باجاقارمده بوکون هر زماندن زیاده قوت حس ایدیوردم ؛ هیچ یورولیوردم ... فقط طوردق، چونکه بتون ضابطلر بر کره حاقیردی، چونکه بیوک طاوور، بتون غلبه لاق، هرکس طوردی . اووقت برنی اولدی : بیوک طاوور، بتون غلبه لاق بری برنه قاریشدی . آبانی صلیق قیتر صاقالی، بیاض قوشاقلی آدمار عسکرلی قوللرک آره سنده الیور، صیقور، اویور، بردها اویور، آلتندن، یاققارندن، چگسندن .

یوزنیک ساسنگه بر قشتمندن اویور، صوکره بیاض قوشاغندن قورمنی متدبانی جقار یوردم کندی کوزلری قورولا یوردی، اوتهده برنر یاری جیبلایق بر کوبلو، چو چوغنی قوللایور، دها اوتهده برکوی دلقانلیسی روانیشیک کولکسندن آریله یوردی . یولرکب بالار، قاردرلر، اولادلری، قوجاقلاشیورلر، تکرار قوجاقلاشیورلری، کوزلرینک اطرافده قورمنی برطولونوق، سسلرته شیشکین برلرزه واردی .... بریده اوست دوداغی کولکلی پک کچ بر، لازم — شهمز مکتبدن اوسته جقمش، طاووره گشدی — برقا اوسته او طورمش بومرونی شاقاغنده، طالغندی، صانکه رؤیاده را کد برحوضه یاقوردی . اولک اوراده قوجاقلاهیجق، اویه جک، صابرله جق هیچ کیمسه سی یوقدی، اوراده یوقدی، فقط اوزاقده ... بیلم بچون، بن اوزمان اوراده یالکز طوران کنجه آیمیشدم، اگر اوتامسیدم مطلقا کیده جک، اوکا برشیلر سولیه جکدم .

بنم عزیز قاردرلرم .

بکرمی بیل قدر کیدی ... یوقدر زماک برده برده کشیده ایتدیکی طبقات لسان آره سنده قالان بر دماغ صیدن سزه بر حکا که لسلت چقارمده جف .

بر یوم مخصوص، بروم مستی ایدی : او، رنه سنگ اشارات رسمیه سی، برسپیل ضیا کی بازولرینه دوکولنی پارلاق ایلترلی، — سیم وزدن یاسلمش برهاله افتخار ائتمده اسمر بر ماه ظفر کی — کوروندی، دست عصیمی قبضه بید ... کنیش توکسی بره وای هجوم ایله علو، ناصیه برنی لمان مثاله، نزاری کال امینله طابورینه متعطفدی، قیر آتک بی آهینی بی صحرانه اشدیشیور فدر بربری قویار یوردی .

او، قولده اوج برمه نبرده صلاحیت و برن بانک دزمان هور، اوروش برکنج صایط .. او، سسلدی .

تأثیر بادایله آل موجله یالان، تأثیر بادایله فیصلدایان سجاغک ینه سایه سی آلتنده برشرک قلب ولوله دارندن جی یوردی، بریشل یوله متوجهدی، بیوک برطاوور اونی تعقیب ایدیور، بتون برغلبه لاق طاووری تصدیج ایدیوردی ... صانوردم که یورلرک خطوه لری تشویق ایدن آهنگ معدنیی دکانلری، اولری بتون اوچاروسوی، اوشیری، طانغلی، هرشی یورونه جک، چونکه او مطرده ترانه بن قلبده برپارینی حاصل ائمشدی .

سياه اوموزلره قورمنی فسلر آره سنده کسکین سونکولر یارلدا یوردی .

صانپورد که او کندی کندینه سیاه برشیر دوشنیور : مثلا استانبوله برقیور
والده برعلیل پدر برکنج همیره ...

بلام زوالی بلام بی قوجاغه آلدی :

— یارامازلی آیه : آنه کی اوزمه ... یاق صوکره طاریلیم ...

دیوردی : بی اوپور ، او قشوردی ، بن کیندیکه محزون اولیور ، هیچ
جواب ورمیور ، اوکه باقیورد ، آه ، نیچون اونک یوزنه باقیورد ! ... او
داما برشیر سویلیور ، نصیحتار ، وعدلر ایدیوردی ، بن عادتا :

— اگر سن کیمزسهک هیچ یارامازلی ایتیم ، اوصلو او طوروم ...

دیه عین اچک ، اونی آلیقوئی ایچون برهانه بولقی ایسیوردی : چوجوق ...
صوکره هرکس بر حلقه شکنده طوبالاندی : اورتهده بیاض صاقالی ، بشیل
صارقیل براندی واردی ، افندی کوزلری قبادی ، اللرنی قالدیدی : هرکس :
« آمین ! .. دیوردی ، آمین طاغاره قدر کیدیور ، صوکره طباغاردن عودت
ایدرکی اولیوردی ، بن هیچ برشی آکلا به میوردی : فقط بو آکلامزلی بی
هرکله برلکده : « آمین ! .. » دیمکن منع ایده میوردی : بن کوچک اللرمده
سپاه قارشی آچیلمشدی ... بالکر اونده اوجر اوجر چاتیلش طورلن سوککوز
دیگیلور ، سکوت ایدیوردی ...

بردیره حلقه طاغیدی ، برقارشلقی دها اولدی . اوزمان بلام بی بردها

بردها ، بردها ایدی « دیدی که :

— آرق آک چوجونی ، کوتورک ...

اوزمان ایچنده ، ناقلمک ایچنده برشیک قیرلینی حش ایتیم ، او قیریلان
شی شیشیور ، بتون کوکسی طولدورمیور ، بوغازیه طوغرو برطیقانلقی کبی
کلیور ، طاشیق ایسیوردی ، محزون ، پک محزوندم ...

بیلیم ندن ، اوه کیرمک ایچون استیجال ایدیوردی : عادتا قوشیور ، بی
المن طونان اوشاخی چکیور ، سورو کلیوردیم ... اوزاقده ، نا اوزاقده پوری سسیری
ترامپه طولورلنه قاریشوردی . کندی کندیه : « کیندیور ، کیندیور ... »
دیوردیم ...

تازه برقادین اینیور ، چیقپور ، کزنیور ، طاشیق چاشیرلی طوبیلور ،
آجیق قلش بر صندلی قاپور ، ماصهک چکمه سنی اعاده ایدیور ، چکمه چک
آناختارنی چوریریور ، طوره میور ، طولاشیور ، برسفرنیک خانه سنده ترک
استیدی یادکار بریشانی اصلاحه چالشیور .. بتون بوحرکات انسانده سسبزجه
اغلاوردی : بو بنم والدهمدی ،

قاردم — اوزمان اوچ باشنده بری خبر — قوجه باغیمک چامورلو برکوشه .
سندن بورغون کلش ، متحیر ، یاقیوردی ، کم بیلر ؛ بلکهده کینک هر آقامه کی
عدتی بکلوردی ...

اونه کی ، همیره ، دها اوچ آی بشیکنده ایلک تبسملری کندی کندیه
تعلم ایدیوردی ...

خدمتی قیز ، آشجی قادی ، هبی اوراده ایدیلر ، بالکر برکشی کسیدکی ...
بروصوق قدر عقلمه برقیفه دوشوندم : کیدن یایمدی ، بلایم بنم ایچون
برمشکا ، برسر ، برحای ایدی ، بن بر سبت کی اونک قولنه آساییر ، قورقدقچه
اونک کوکمه صاقالایر ، بتون شکایاتی اوکسویار ، دامتا اوندن استمداد ایدردم .
شیمدی او کیمشقی ، بن بونارک هپسندن محروم قاشدم ... کیمشدی ، « بنه
کله چک ، ... » دیورلردی : فقط یاکه میه چک اولورسه ...

— اونمان ایچنده ، ناقلمک ایچنده قیریلان شیک نازک بر او بوجاقندن ، کوزل
بریکدن دها پک چوق سوکی برشی اولدینی آکلادم : کوکسمده شیشوب
طوران شی بردیره ، فوینل وطنیان ایتدی ، برطوفان شهیق ایله دوشدم ...
اوزمان آغلام ، اوزمان پک چوق آغلام ... او قدر آغلامک سسبزجه آغلایان
والدهمدی صودردم ، شیمدی والدهمدی بی قوجاغه آلمشدی ، حایقیدیوردی :

— آه بابی ، اولامه خستلق کله چک ... آمان بابی ، هیچ برشیر اولادی
بوغه چی ... صو ، صو ، چاپوق بر آرز صو کیمک ...

بتون کندی ماتم افتارنی اونومشیدی ، بنم یوزی بیقاپور ، بن نسلیه
ایدیوردی ، زوالی قادی ...

اوکیجه هیچ بریز آقامه طامانه کندیزده اشتا بوله ماماشدق ... بن یاناغده

و غوث غابر سکه زمان ولیده : « امان بری ، اولادمه برکوزل رۇي ... »
دېدى : زوالى قادىن ...

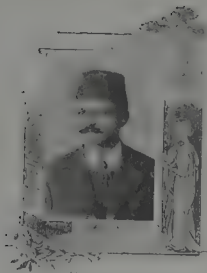
او كىتى ، بىلەم نەمە ، غالىا پلۇنەيە كىتىدى . كىتىدى وگەدى ، بۇدەا هېچ ،
هېچ كەلى .

بىن بۇندىن يېرىم سەنە اول — بۇكۇن سىزك اولدىنكەز كېي ، اىغىز قارداشلارم ،
— بىر شېيدىك يېشى اولشەم ، نىكىدە سىز كېلەر كېيىن باروت دومانلار سەنە سارمىش ،
كىتىشىدى . بۇكۇنكى سىز يېرىم سەنە اولكى بىلىشكە ، بىن سىزك بىتون حىيانكەزى ،
بىتون روھكەزى ، روھ بىر وھكەزى بىلەم ... بىن اوجرىمەك سىمىي راناشانىم .
اوجرىمەي سويكەز ، اوسىزك ابدى بىر نشان افتخار كەزدور .

سويلىم ، سويلىم ، چوققىمەك بىتون قەلب مالولى سويلىم ... چونكى
ھەركىس سىزە وىرىمك ايسىيور ؛ بىن سىزدىن آلىق ، — آلامكەزە اشتراك سورتىلە —
سىزك دىدەكەزدىن بىر قىسمى آلىق ايسىيورم .

— ۲۰ خىزان ۱۳۲۲ —

مېناب شېباب الدېمە

سەنە غزاسى

اۋزاقىدە شۇيە بىش اۋن خانەدن ، بىش اۋن باجادىن
بىشارت بىر آسكى فقط شاعرانە ، آسۇدە ،
بىش بىر اۋرەخانە ھەسبە بىر كۈچك بىلدە ...

آفاجار كە آرە سىندىن افق سارارمەقدە ؟
بىر كىشادە سىنە بىر وىر طارلە سوسە بىن كۈكەن
لەب وداعى ھەركەز مەنە بوسە قەلەن .

ساغىندە بىر قورۇ خەندىق ، سولتە بىر چاللىق ،
شۇ اىغە يول — كە آچمەش كىنىش آدېمارلە —
بىر اسياپە اولۇر مەنەي سايغە سولە ...

بۇيۇل بۇكۇن ، دەا بىر سەت اۋگچە ھىمىردى :
بۇيۇل كۈچك نە قەدر خالىق وارسە كۈيىمكەزك
— پانئەندە بىر ايكى پىر ھەمەدار وگىزىن —

آموزده طور به چاقی و صاف البته هر کشتک
حسن چاقی کینچور چنگه ترکی سولیه وک.
— صفحه: ۹۵۲ —

محمد ابدی تشیع ایچون کوگلوری،

اوقهرمان، اوغضنفر یورکلی افرادی ...

بو محترم وطنک بر کزیده اولادی

صکشاده بر علمک آل تموجلنده

برایشام ظفر، شانی بر سحر کوره وک،

— کیمنده بریاناغان، بعضیسنده بر دکک —

حدوده، حربه، او میدان کاروزاره قدر

پوروله دن کیده چکدر، پوروله دن ... حیو —

پوروله دن ایدم چکدر چناه استملا،

«جنانه، جنت و دیداره بی مال و تمب

«قاوشمقی ... آه، بو هر کون نصیب اولور شیعی؟»

«غزنا، غزنا، بزه حقیق نه موطلو بر کر می!

«اوت، یکتار، اوت .. سز فدای نفس ایدیکز.

«خدا بولنده فدای حیات ابدن اولز ...

«قادیلر، آغلامایک، چنگه هر کیدن اولز! ...»

میر شیریناره - مستغرق - ایشته دن کوبور
«حسن خاتمه کتور» هر ۱۵۵۵ - بر ۱۰۰۰۰
— صفحه: ۱۵۴ —

دیوردی وقع وصالته محترم بر بیر

بو خطبه صانکه بر آوازه سجاویدی،

بتون یورکاری مستغرق سکون ایتدی .

سکون ایچنده وداع ایتدیلر چوجوقلر نه

اوسالیه دیدرلر، رحم والدهلر،

دوگولدی بر ایکی غمی سرشک حسرت اثره

و بر کتیبه رفصان سور و نشه کی

کوگلور یوله طوغری ولدی، خنده ساز امید ...

آلایرکده فروزان اشعه خورشید .

—

حسن، اوقاج کیچه در نارلاندنه قالمشدی؛

بوکون کلوبده خبردار اولتجه ایشاردن؛

«بتون کوگللو یازمش بزمکیلر، بر بن

«کویک یابانچیس، برن اوزاق اودولدن!

«نیچون؟» بزم نهم اکیک؟» چولاغی، خسته مییم؟

«صومعه هدی شید: ایشته عجمم، ایشته دایم .

سلاح اوموزده ، گار طاقده گاه برانسته !
 بشون تينگلي اوستده ، شلم اوکنده كي ..
 — صفحه ۱۵۵ —

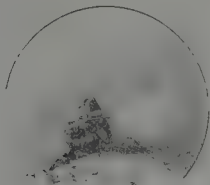
« نه صانديل ني ، بر طوره اوت قدر جانسز ! ..
 » كويك چوجوقلري هپ چنكه كينسين اويناشه رق ،
 » قاديغيدركه حسن نهوده بگليوب يانه چق ؟ »

دعش و كيمسيه سزديرمدن طاغارجقي
 اوموزلاوب يوله دوشمشدي ، برنشاط مرام ..
 زمينه تور كي ريزاندي روح اسمر شام .

حسن كنيشته رك متصل آدغلري ،
 دونوب دونوب باقيور آرقه سنده بي حركت
 اوزاقلانان كويه ؛ ناگاه براب حسرت

كولومسيور ، اوزمان بر صوغوق ، خيالي آل
 طونوب چوريمك ايچون سانكه زورليور باشي .
 حسن ، زواللي ، سياركن يگله كوز ياشي

برر برر كيپور پيش اشتياقدن
 كوزل نشانليسي ، قارده شريه والدهسي ،
 دكرمنك اوگا «دون .. دون ..» ديپور ياواشجه سي .

اكرن حسن ياروكا تا فوكنده اون صاعته
 «لا توفت اوچبارله تورشون قشمن ..»
 — صفحه ۱۵۵ —

فقط اودونجه چك ، ياق ، شوقارشى طاغاردن
 اسن هوا نه قدر شانلي مژده لر وريپور ! ..
 خيال پيشنه برلوحه ظفر سريپور :

« كوي آرقداشلري هپ اللرنده مارتينيلر ،
 آلمش اون كيشي يوزلرجه دشمنك ينه
 رسيور ويغيقوب كيديپور ... صانكه بر آوچ ايكنه

تست حسنچك ده ليور ايجه ايجه هراتي ؛
 « نيچون ؟ ديپوردي ، نيچون ؟ .. بن چولاقي ، خستمييم ؟ .. »
 بانفعال اونى قوشه بردى اويله برقاج آديم .

نارزاهك اوكندن كيركن ايركبلرك
 طوروب همان ايكي ركمت نماز ادا ايندي ؛
 قاناندي سجده يه ، سوزشلى بر دعا ايندي .

نوژنده شيمدى بر اميد منسبط كوللور ؛
 اوموزده طوره چني ، صاغ النده بر دگنك ،
 حسن چاوش كيديپور چنكه تركي سويله رك !

روانی یارملی حرکت صفائی وقتندہ
تزل ایلدی برسدیهك اعانقه
— مصحفه : ۹۵۷ —

یکتلوک چوغی — شدله دشمنک تپهدن
زمینه دوکدیکي تیران ایچنده — خنده کنان
شپید اولوب دوشیور : جله سنده شوق چنان

بر انهامک شهادتله آن یان مشهود .
عدو بوصولی کوردیکه صانکه ابره نهرک
شوق فوای حنا به اسبابور پروموت .

فقط بر مصلیاریک سطوت مهاجمی
براقیورکه آتسین او بر آدیم ایاری ....
طوبولدی بڑه نهایت ظفر ترانه لری !

حسندی براغی رکن ایلین اوکون تپیه :
زواللی ، طایبه برلکده باقلا شیر لکن
شپید اولان چاوشک دست رعشه ناکشدن

اوشانلی رانی قایمش ، دوشورمه مشدی بره :
فقط نه چاره که بر قورشونیه خصم زبون
دوشوردی خاکه اوشیر غزایی ، غرقه خون .

اوشیدی یارمنسک عکس تایداری سکی
غروب قارشی کشیش سینا ... یاقی اوشش ...
— مصحفه : ۹۵۸ —

حسن بوحاله ایشانمازدی : برجیایز قورشون
دمیر وجودنی سرسین حسیض احماله !
باقوب باقوب یارمنسندن آقان دم آله

کولومبوردی صوغوق بر سکون وحشله .
اوکنده شیمدی بتون هیتیله بر اردو
پارلدنیور ، بر اوغولتیه اورنه لاق غلو :

قوفان ، قاچان ، بوغوشان ، اولدورن ، اولن ، ازیلن ...
مهبب عشر هیجا ، زواللی یارملی ، سن
بوحرنی سیر ایدم جکمیدک اوله خارچدن ؟ !

زواللی یارملی ، حرکت صفائی وقتندہ
تزل ایلدی بر سدیبهك اعانقه
دمین خشوع ومذلتله پای صولتله

مسیر اولان تپهدن اردوکاهه اینک ایچون .

حزین نظر لری اطرافه شکوہ ریز قنور ،
فقط بو کوئی غزاسیله مقتخر ، مفروء !»

اوزافده کوی اوج آی اولکی وضع صافیه
غنوده اورمانک آغوش لوزه دارنده ؛
برآز سولوق جالیلقلر بولا کتارنده ؛

هوا برآز را کده ، سا برآز دها بوش ؛
دومانلر اورنده کوجلنکه ایلبور پرواز ؛
حلاسه یاز ، حسنک بک زیاده سودیکی یاز ؛

او شیمدی یار سنک عکس تابدار کی
غریبه قارش کی کش سینه سنده برق افشان
مدالیه ک لماتیله صانکه طالع لالان

نکاه شوق طفولانه سیله ، مستغرق ،
کوک لقای خوشنده بر پیام آرایبور ؛
ر آشیای دیرنه ، رسالام آرایبور .

و بر ندالیه غازی مهابتله وقور ،
آغیر آغیر بوروربور ... نا کهان توقفه
فضایه فیلا تیور بر نکاه پرشمه .

و شانی عودنی کور سلامابور اونندن ؛
دکمنت آجیلان فواریده ر شعلت .
آه حیرت اکناس دالاریده بر حرمت ...

— ۱۲ خزان ۱۳۱۶ —

نوفی فکر

ناخجی سنک

— قارشم جبل پاشای —

تسجده متارمه نیم نه یار جمعی صور دقنری وقت ، و سوؤالی اوخه کیدی
کندیه ایرادیش اولدیم ایچون حسر لادیم حوایی ویردم ؛ اوت . مسلکزلک بر
قارشمجی یازمحق ایدم . انسان مسلکی ، صنعتی دایره سنده جور - سوبانی ،
دکمی : هله نیم کی مناس اویدی صنعتی - صنعتی سوداکن سوکره ... محرز
ماجزده مطبوعات عبت سوکره دن حاصل اولش بر حسن دکلدو . بکری سته
اوله طوعرو ارجاع فکر ایدسه . اهر نمل اور باشد جی چو حمت اکنیا
برابر وقت کچیردی اوصیه سو اویسه اوکی چو حمت ده ، ورماس مسلک
مستقبلیری ایله اوغرا شده بری کتور وور . بواردن نرسق صوئالندن
یابلمش بلتسه اوزریشیه مای مرکیله نقل ایدیلن یازیلری استساخته
چالالار ؛ دیکری اوراق ترازو سیله بر طاق توزلر طاسارتار ، بر صکار طاقی
آلات جراحیه کی قوللایر ، اجزای ، دو قنور اویون اویار ایدی . استساخت
ایله اوغراشان چو حمت کیم اولدنی البته اکلامش کردر . بامده کی ، داشمک

اورانور شهر جیل پاشا اولدینی ده بن سویارسم - نطن ایدرمکه - شومقدمه جگده آکلاشلیمه جق رجعت قالمش اولور .

کچلارده پاشا ایله بر تزه محراوی پایش ایدک ؛ بولده سوز خاطرات قدیمیه اتقه . انیسدی ، چوچی ایکن متخیز اولان اوولارک شیمدی هرایکیمزکده مسلاک صنعتی تشکیل ایدیکنی یاد ایدرمکه متعجب وملئذ اولدق .

کوکچدن بری سودیکم مسلاک مطبوعات بی مکتبدن چیتجه قدر زبون مقتویتی ایشیدی . مکتب ملکه شاهانیدن شهادتنامه می آنچه مطبعه جیلنی ، غزه جیلکی کندیه مسلاک اتخاذ اتمکده تردد ایتدم ؛ ایشته اووقدن شیمدی قدر تمام اون برسته مرور آیش ومطبعه من طقوز ، اولاد شهیدا منفعته منتشر لسته مختار منی اووقدیفکر غزه من ایه سکر یاشته کیرمشدر .

***

یوسطرلی یازمقدن مقصدم اوزون اوزادی ترجمه حال حقیرانه می نقل ایتک دکادر ؛ شوکوچ مقدمه ایله کیریشه وک مطبوعانده رسمجیلکده ناولدینی قارئین محترمه اکلایق اینتیورم :

بوگون مطبوعاتک تاریخچسنی یایق عادتاً بر تاریخ مذیت یازمقدر . محمولاتی کبریه یازی سایه سنده ادامه ایتک احتالی انسانده حاصل اولور اولار یازیلانلر شیک عددن کثیر ایله نشر ارزوده هان وجود بولمشیر دینیه یایق شوقدر وارک بوارزونک حصوله موقع فله گلی ییتده یک چوق زمانلی مرور آیش اولدینی کی مطبوعاتک . - رجه ده زیاده مهم اولان - کتابچیاک زمان ظهوریده حقیقه تیس وارانه اوله ماز . بوسنت اولامردماله قازیلر یایق بولمشیر اهمیت حقیقه سنی آتجق طباعتک اختراعندن سوکره اخذ آیش ، عادتاً طباعت تاریخ کاشانی ایکه آیرمشدر . فی الحقیقه تاریخ عالی ، بری فن طباعتک اختراعه قدر ودیکری اوندن سوکره کی ازمینه یی شامل اولق اوزره ایکی بولک دوره ی آیروب ریجی به دوره عادی ، ایکنجی به دوره ترقی عنوانی ورن مورخین چوق کورلمشدر .

رسملی مطبوعانه کلنج به بو ، اون بشنجی عصر میلادی واسطه ده میدانه چیمیش ومهد ظهوری فلنک اولمشدر . اعصرده فلنکده یک بولک رسامان ییشمش ایدی ، بو صنعتکارلرک سایه همتده میدان آن رسملی کتابچیاق اولا

پروسیاه کچرک قولوبانده ودها سوکره ایثالیاده خیل ترقی کوسرتمشدر ، ایلک نشر اولان مصور کتاب ۱۶۶۹ سنسده المانجه اولورق بامیرغ طایعاردن بستر تام ذات طرفدن طبع اولمش ایدی . بوکتابک رسمعلری طبیی یک قبا ایدی . ایثالیانلر دها زیاده اثر نفاست کوسریدیلر ؛ ۱۶۶۷ سنسده روماده قاربدیل تورقالاتک « تفکرات » عنوانی تألیف مصور اولورق طبع اولمش وبونده بسترک رسملرینه نسه ایجه ترقی کورلمشدر .

سوکره لری رسملی برقاچ شی دها نشر اولدیسده مطبوعات مصوره میانده حقیق برقیمت نفاسی حائر اولق اوزره جیقاریلان ایلک کتاب یته ایثالیاده رسام « مانه نویس » ک تسمیکردمی اولان لوحارله من De Re Militari نام اتردر . بتون بودورلده حکاکلر مهارتجه رساملردن یک دون ایدیلر . رسملر نغنه اوزرینه بر نوع خطوط ایله حک اونور ایدی . اوزمارلرک الک کوزلر حک لوحاری وندیک شهرنده یایلش وکتابلرک قابری اوزرینه بر طاقم تریشات علاوه سنده بایشلتمشدی . بوشاده المانلر دخی چالشعقدن کری قالیورل ایدی ، حتی سترابورغه کتب مصوره نشر ایتک اوزره بر مطبعه تأسیس ایدرمک کوزلر جلدلی جیقارمه بایشلادی .

فرانسه ک مطبوعات مصوره یه اشتراکی المانیان اون بش سنه سوکره در . فرانسولر بوسنتده یک سریع ترقی کوسرتمشدر . فرانسه ک اون اتنجی عصر میلادیه امپراطور ریجی ماقیمیلینک اثر تشویق وترجیحی اولورق المانیاده رسملی مطبوعات فوق الماده توسع آیش و آوسورغ ، نورمیرغ ، قراشقورت کی شهرل عادتاً کتب مصوره به بر مرکز انتشار اولش . ایدی .

اون دینچی عصرده ایسه ک زیاده ترقی فرانسه کوستردی ؛ افاج اوزرینه حک صنعتی ماهر رساملرک ، غیور حکاکلرک هشیله حقیقه یک ایاری کیدیور . ایدی . اگر ادوات طبیعه دخی اوزمانلر مرتبه مکملته گلش اولسه ایدی الک کوزلر آثار حک وطبیی بزد اون دینچی عصر برافش اولوردی .

اون سکرینجی عصر نرقلده صنعت حکاک ترقی وکملدن خالی قالدینی ادعا ایدله من ایسده شوراسی قابل انکار دکادر که مطبوعات مصوره درجه قصوای

مکملیت و فاسادت اشبو اون طوقونجی عصر میلادیه گشدر . بورتی اول امرده شمشیر اوزرینه حک صنعتده مشهور اولش ایکن صوکره لری بالکیمیا حک اصولی دخی اختراع اولندهرق بویجاد کتایجایقده رسمجیلکک شون شون تعممنه خدمت ابلمشدر .

***

ایوم رسملر اوج طرزده حک اولنور : یا یاقار اوزرینه اجزا ابله « اوفورت » دینان طرز نفیس قنیده ییایلر . بونک نفاسات فوق العادهست مقابل امر تمثیلک بک مشکل و تکثیر طبیک غایت اوزون اولسی بر محظوردر ، بمحظور « اوفورت » اصولی محدود براقشدر . ایوم ، صوکره درجه نفاسات آراندیلنی و مصرفک زیاده لکنده باقلمدیلنی حالده . بعضی لوحه لری طبی ایچون بوترز حکک استعمال ایلدیلکی وارد . غایت قایلن کاغذلر اوزرینه مطبوع و عادتاً ایستامه کی جیقمش ایچم طریمه رسملر هپ اوفورت محصورلدر ، فقط هر رسم اون ، اون بش غروشدن اشاعی هیچ بر زمان مال اولمده یشدن اوفورتی مطبوعات مصوره وساطتی میانه ادخال ایدمه یز ، مشاعل نفیسه دن عد ایلرز .

ایککنی درجه ده شمشیر اوزرینه حک کیرک قلمله اویق شرطیلک یاقره برنج ، چلیک حکلر دخی بونوعه ادخال اوله ییلر . فقط شمشیرده سهولت حکک وارد ، برده ایشده نفاسات و ظرافت بولنور . بر شمشیر لوحه ایق اول بیک عدد طبعه قدر بوزوله دن تحمل ایدمه یلوب صوکره دن انزکله باشلار ایسه ده ایوم شمشیر لوحه لری غالوانیلاستی سایه سنده کمال سهولته باقردن سورتلری اخراج اولنقده اولدیلندن بمحظورلرده حکمی قائلماش دیکدر .

شمشیر اوزرینه بر شکل حک ایچون اونشکلک اولار بر رسم طرفدن نخته نک اوسته رسم ایدلی اقتضا ایدر ، بونقه هر حکاک کوردیکی رسمک لوحه اوزرینه هم اورکنی چیقاروب هم حکنه قادر دکلر . شیمدی شمشیر اوزرینه اشکالک قوطوغریقه نقل اصولی ایجاد اولنشدر که بواک زیاده انسان رسملرند ایشه یارابور . بنه علیه برلوحه دستکاه طبعه ورلنده اول رسم ، صوکره حکک ، صوکره مرافوز ، ده صوکره غالوانی التدن کیر . دستکاه کیردیکی زمان دخی « میزان ترن » دیلان اصول طبعه واقف وماهر برما کینستک همنه محتاجدر .

صنعت ناشناس بر ما کینستک التده اک کوزل ، اک مکمل حکلر ظرافت و نفاساتی کاملاً غائب ایدیلر .

اوجنجه یی بالکیمیا حک اصولدر ، بونده لوحه معدنیه ک اوزرنده حکاکک قلبی برنه اجزای کیمیه ایقاری وظیفه ایدر ، صفحات معدنییه کیروب حل ایدن برحاض لوحه ک اوبوله جری برنسته اجرای تأثیر ابله میدانه چارچاق بر رسم کلر . یاقر وسائر معدن لوحه لری اوزرینه باقلمله برابر اک زیاده چیتقو استعمال ایلدیلکی ایچون بواصوله « زنفوغرافی » نامی ورلکده در . زنفوغرافیک اساسی بالکیمیا حکدن عبارت اولوب وهله اولاده قولای صکورونورسده بونده ده موفقیت بک زوردر . نه حاجت ، اون بش سنه ک بر اختراع اولان بو صنعتی اجرا ایلنلر آوروپاده بیله محدوددر ، غریبه مرک رسملری اعمال ایدن وایته ده کی « آنگره » اعمالا نجه سیله ایکی اوج آلمان و فرانسز قاریقه سی استقا اولنورسه حقیقه زنفوغرافی اعماله موفق اولور دستکاه بقدر دینه ییلر . زیرا زنفوغرافی صنعتده تأمین نفاسات ایچون بالکیر قوطوغرافیایک ، بعضی اجزای معلومه کیمیه یی استعمال ایدمه یلمک کفایت ایتور ، رسملرک لوحه لری ماهر رسملر طرفدن ، روتوش ، الونوب اصلاح ایدلیده قطعاً لازم کلور .

***

بویزه قدر رسمی کتایجایک عالم مدینه طرز ظهوریه ایفا ایلدیلی خدمت فوق العاده یی رسم باصق ایچون میدان آلان صنایع جدیدی مختصر حاکیه ایتیم برده شوخصت لریک ، مملکتزده طرز نجایشدن بحث ایدر ایسم ، طباعت مصوره حقیقه قارئین کرامه بر فکر بچمل و برمش اولور .

رسمی کتایجایک ماکزده ظهوردن بحث اولنجه پادشاه کالانور و شه نشاه معارف کستر اقدمن حضرتلریک تشویقات و عنایات ملوکهارلی لسان نجیل و شکران ابله یادایک لازم کلر . زیرا شبه بقدرکه بزده رسمی کتایجایک ایق صهر هاپونلرنده و محضاً رغیبات سینه تاجدارلریله مظهر ترقی و تکمل اولشدر ، شونی ده کال افتخار ابله سوبیلیم که رسمی کتایجایک صنعتک مملکتزده کی نجایشده مطبعه کترامه مرک و بمحرر ناچیرک دخی برپروک حصه موفقیتی وارد ، بوموفیتی

استیصال ایچون الک بیک تئوقی بنه اومئع عنایت وعاطفتدن آتش اولدیفمزى اعتراف وعلاوه ائیک متحتم ذمت محمدنر .

فی الواقع ثروت فنونک تحولات تشریعی تعقیب یورمش اولانلار یک کوزل تحظر ایدرلرک ۱۳۰۷ سنهسنه مصادف اولان برنجی سنه موجودی ائاساننده « ثروت فنون » لک شان عالی عنانی به چسان بر صورتده ائتشاری اسبابک استحصالی امر وفرمان وغزتهنک ائکال نواقسی ضمنده بر جوق عنایات ملوککانه رایکان یورلش و او زمان یارسدن بر حک معلمی یله جلب ایتدیرلش ایدی که بومعلم غزتهمزده چالشمقوله برابر اوج سنه مدتده صنایع نفیسه مکتبنده شاکردانه صنعت حک تعلم ائیش ویتیشن طلبدن بعضیاری ایجه کوزل لوحلر خک ائیمکده بولنشدنر .

دوت بش سنه اول مطبعه عنانیه ومطبعه بحر به ده زفقوغرافی اصولنک تأسیسه چالیشلدی ایسهده بر نتیجه حسنه الله ایدلهمدی ، ایکی سنهدنیری وافیادیس فوطوغرافخانهسی بومطبعهله نسیه بر آرز اصلاح صنعت ائیمکله برابر بنه مطلوب اولان نقاشی تأمین ایدهممش ، هله بر رسمک رسم نقطه نظرندن حائر اولسی لازم کان دقایق خطوط والوان ، شرائط مناظر کی مهم صنعتی بر درلو متیدانه کتیره ممش اولدیفندن غزتهمن طرفندن وافیادیس فوطوغرافخانهسنک حیشقو لوحلری براقچ آیلر تجر به اولندقدن سوکره ترک مجبورت کورلشدنر ، ضررستی کلدیکه « ثروت فنون » ده دخی عرض ایدلرکی اوزره شیمیدلک جیقو رسملرمنر هپ وئانه یایدبرمقده وسپارشلرمنر کیدوب گلستدن متولد تأخر طبیعی و فانیجه بر دئی بوککلکی رسملرک تأمین ایدلرکی نقاش وظرافت اغورنده معدور کورمکدنر .

صنایع حکیمک الیوم ملکزده کی ترقی ایشه بورادهدهر . رسمی مطبوعاتک بزده تاریخ ظهورنه کانجه بونک ایچون یک اسکی زمانلره قدر حاله نظر ائیک اقتضایمز ، « آینه وطن » ، « مصورمدیت » کی بکری بش اونوز ییل اقدم تأسیس اولئوب یایدار اوله میان براقچ جریده مصورهنک غیوبتندن سوکره رسمی کتایجیلقی سعادتلو ابوالضیا توفیق یک اقدی حضرتتایرنک همت نقاسترورانه لایله احیا اولندی ، بوکا « مرآت عالم » مجموعه سی یاردم ایدلی ، اولندن سوکره رسمی کتاب اوله رق طرف عاجزانه مدن نشر ایدیلان « زول ورن » لک مصور فی

رومانلری کایرک « ثروت فنون » لک تأسی ایشه بوکتابلرک شرنندن بر آرز سوکردهر ، بنه معالافتخار سوبلرمکده « ثروت فنون » ملکزده تأسس ایدلهمیش مصور غزتهلرک ایاکیدر وسکنر سنه لک « ثروت فنون » قوللکسپونی رسمی کتایجیلقی عالمزک برمرآت تدقیقیدر . حقیقت حالده غزتهمنر کانجه به قدر بر مصور جریدهک تأسس ودوام ائتشاری مشهود اولامشیدی ، قوللکسپونمز عطف اوله جق نظر رسمی مطبعه جیلک مملکتزده کی ترقیات تدبیرجیسی قولایجه مشاهده ایدر و بی شبهه بزده حق قازانیدرر .

احمد امسانه

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPHANASI

نموده بعد الطبع تصادف اولنامه یا کیشقدردک تعمیری :

صفحه	سطر	یا کشت	طوغو و بی
۱۹	۱۸	کولر یوزبه :	کولر یوزبه مغروانه :
۱۹	۲۱	چپ و راست	چپ و راست
۳۰	۸	اویتم مصومک	اویتم مصومک ایسه
۲۱	۱۱	عنا یلیفک	عنا یلیفک
۲	۶۱۴	آلودن کلوب	اوعلودن کلوب
۲۶	[رصمک آتئده] اسکی اوزاره برمنزار اولش		اسکی اوتازه برمنزار اولش
۳۹	۶	کالذی کانو !	کالذی کانو !
۵۸	۲۴	اشغال اجه مشدر	اشغال اجه مشدر
۷۷	۱۱	کیشمدی .	کیشمدی .
۹۱	۳	عسکرک دیبان	عسکرک دیبان
۹۱	۱۲	قوه مهمه	قوه مهمه
۹۲	۱۲	منحجراً	منحجراً
۹۲	۱۶	کیدر بلشدر	کیدر بلشدر
۱۱۷	۱۴	سوزاری	سوزاری
۱۱۷	۱۵	حیوانشک	حیوانه
۱۲۵	۲۷	مهم طاعاری	مهم طاعاری
۱۳۱	۴	برشبق خلاص	برشبق خلاص
۱۴۴	۵	برسبیل ضیا	برسبیل ضیا
۱۴۴	۵	بارلاق اپولتری	بارلاق اپولتری ایله
۱۵۱	۸	کوکلولر	کوکلولر
۱۵۱	۱۴	خسته میم ؟	خسته میم ؟
۱۵۸	۶	هوا بر آژ را کد	هوا بر آژ ده را کد

مندرجات :

صفحه	آثار مخصوصه
۱	بله اسق « منظوم »
۲	عسکرک - عقالیق
۲۲	هبدیه سال « منظوم »
۲۸	بروزان چارالکک لکرت و قلیق
۳۴	ارمری مرابور « منظوم »
۳۶	برشر سیاسی
۵۰	وصیت « منظوم »
۱۷	یکی ادیات جدید
۶۰	فیرطه « منظوم »
۶۳	عتان
۶۷	قره خطاب « منظوم »
۷۱	لقیه خاله
۷۹	الحان شتا « منظوم »
۸۳	شعر حقدنه
۸۶	آلودن عودنه « منظوم »
۸۷	سعی واقعات
۸۹	عنا یلیفده عسکرک
۹۶	مقری کوی و متوردر
۱۰۰	بروزان کورد « منظوم »
۱۰۲	شکفت
۱۰۴	عایشه جک « منظوم »
۱۰۷	عقالیورده عبت و طایفه
۱۱۰	عقالات لیلیه « منظوم »
۱۱۳	میواندن یگزین
۱۱۸	اردوی همایونده برضاه « منظوم »
۱۲۱	دکروه
۱۲۷	بررسیه مصوم « منظوم »
۱۳۰	طرباک
۱۳۱	ایدی برکیه « منظوم »
۱۳۴	ایتام شهیدیه
۱۳۹	حسنه غراس « منظوم »
۱۵۹	نارنجیه مسک
	مهرالنسا
	رجائی زاده م . اکرم
	عبدالحق حامد
	سای پاشا زاده صریح
	رجائی زاده م . اکرم
	مغفری
	ع . نادر
	مفتی زاده طاهر
	ح . نازم
	عشاقی زاده خالد شیا
	اسماعیل صدا
	احمد حکمت
	جناب شهاب الدین
	ح . نازم
	سلیمان نسیم
	چلس معارف اعشاردن حکمت
	پارازن حضرت شریاردن علی رضا
	دوتور باقری بی یاقو
	حسن سعاد
	ح . نازم
	سیرت
	زاد اکرم
	جناب شهاب الدین
	رشدی نیرت
	عبدالحق حامد
	عمر دوق
	ح . نازم
	حسن طاهر
	ح . نازم
	جناب شهاب الدین
	توفیق لکرت
	احمد احسان

